

بسم الله الرحمن الرحيم

کشورفرزستان

راهنمای تجارت با

tpo.ir

Iran Trade Promotion Organization

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۶۸-۱۶۴-۶

راهنمای تجارت با کشور قزاقستان

شناسنامه پدیدآورندگان:

سازمان توسعه تجارت ایران

معاونت بازاریابی و تنظیم روابط سازمان: دکتر محمدعلی ضیغمی

مدیر طرح: رضا توفیقی

مجری طرح: کیومرث شریفی

طراح و مدیر هنری: محبوبه اصغریور

شناسنامه کتاب:

چاپ اول: آبان ماه ۱۳۸۷

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه

قیمت: ۴۰۰۰۰ ریال

ویرایش، صفحه‌آرایی، لیتوگرافی، چاپ و صحافی: شرکت چاپ و نشر بازرگانی

ناشر: شرکت چاپ و نشر بازرگانی وابسته به موسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی

نشانی: تهران، بزرگراه شهید چمران، محل دائمی نمایشگاه‌ها، سازمان توسعه تجارت ایران

تلفن: ۲-۲۶۶۴۰۳۱

نسخه الکترونیکی کتاب: www.tpo.ir

E.mail: info@tpo.ir

سخن رئیس کل سازمان

ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ.

طی سالهای گذشته، شاهد تکوین تدریجی «نظام اقتصادی یکپارچه جهانی» بوده‌ایم. توسعه دانش و فناوری در عرصه‌های مختلف، وضعیت متفاوتی از کسب و کار را در این سالها در پی داشته است. از یک سو توسعه ارتباطات و دسترسی گسترده مشتریان به اطلاعات، چهره بازارها را دگرگون نموده و «خواسته‌های» آنها را تحت تأثیر قرار داده و از سوی دیگر تولید مبتنی بر فناوری پیشرفته و روشهای اصلاح شده، امکان پاسخگویی به تقاضاهای متنوع و متغیر مشتریان را فراهم نموده است.

نقش تعیین کننده عوامل تولید در معرفی محصول، به ویژه محصولات جدید، اکنون جای خود را به عوامل موجد رضایت مشتری و بازار داده است. این وضعیت، پارادایم حاکم بر روابط صنعت - بازار را به نفع بازار تغییر داده و نقش تعیین کننده بازار و فرصتها و محدودیتهای آن را به جای تولید و فرصتها و محدودیتهای آن نشانده است. اگر به این مهم، جهانی شدن بازارها را نیز بیافزاییم، آنگاه ضرورت مطالعه و شناخت بازارها، بخشهای آن و راهکارهای بازاریابی برای کسب سهم مناسب از بازارهای هدف به خوبی نمایان می‌شود.

تعدد و تنوع عوامل محیطی مؤثر بر موفقیت کسب و کارها، به ویژه در بازارهای جهانی، نسبت به گذشته که قلمرو فعالیتها محلی و ملی بوده، بسیار بیشتر است. امروزه شناخت این عوامل نسبت به شناخت عوامل داخلی بنگاه به دلیل تأثیرگذاری آنها در تحلیلهای مربوط به فرصتهای کسب و کار مقدم است. به همین دلیل مدیران سازمانها باید عناصر غیر قابل کنترل محیطی را شناخته و آنها را تا آنجا که ممکن است، مدیریت نمایند.

در تمام محیطهای کسب و کار، شرایط نامطمئن به وسیله عناصر غیرقابل کنترل به وجود می‌آید و هر بازار جدید، مجموعه عوامل غیر قابل کنترل خاص خود را نیز به آن اضافه

می‌کند. مدیر موفق برنامه بازاریابی خود را به نحوی طراحی می‌کند که بهتر بتواند با شرایط نامطمئن محیط کسب و کار منطبق شود.

مهم‌ترین عوامل غیر قابل کنترل محیط بین‌المللی عبارت‌اند از :

❖ عوامل سیاسی - قانونی

❖ عوامل فرهنگی

❖ عوامل اقتصادی

❖ زیر ساختها، فناوری، رقبا، نظام توزیع و غیره

تلاش همه بنگاه‌ها برای دسترسی به اطلاعات مربوط به عناصر غیر قابل کنترل محیطی، مستلزم صرف هزینه و ایجاد مخاطرات ناشی از عدم صحت و دقت اطلاعات جمع‌آوری شده است. به این جهت و در راستای حمایت از شرکتهای ایرانی، برای ورود و کسب موفقیت آنها در بازارهای خارجی، سازمان توسعه تجارت ایران اقدام به تهیه و انتشار مجموعه کتابهایی با عنوان «راهنمای تجارت با کشورها» نموده است.

در گردآوری و تدوین اطلاعات این کتابها تلاش شده است تا اطلاعات دقیق و به‌روز، با بهره‌گیری از منابع اطلاعاتی موثق در اختیار خواننده گرامی قرار گیرد. به دلیل تغییرات نسبتاً سریع، این اطلاعات در فاصله‌های زمانی مناسب به روز شده و در چاپهای بعدی منتشر خواهد شد. با این حال، این دقت ما را از رهنمودهای اساتید و صاحب‌نظران محترم بی‌نیاز نمی‌کند و از هرگونه راهنمایی و تذکر صاحبان فکر و فعالان عرصه تجارت خارجی ایران استقبال می‌نماییم.

در پایان لازم می‌دانم از همکاری همه دست‌اندرکاران تهیه و تولید مجموعه کتابهای حاضر به ویژه جناب آقای دکتر محمدعلی ضیغمی «معاون بازاریابی و تنظیم روابط سازمان» و جناب آقای رضا توفیقی، «مدیر طرح» و کلیه کارشناسان سازمان که با این مجموعه همکاری نموده‌اند، کمال تشکر و قدردانی را بنمایم. همچنین از سرکار خانم محبوبه اصغریپور و همکاران شرکت چاپ و نشر بازرگانی به خاطر تلاشهای ایشان در طراحی و تولید این مجموعه سپاسگزارم.

مهدی غضنفری

معاون وزیر و رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران

فهرست صفحه

بخش اول: کلیات

اطلاعات پایه

- ۱۳ نام کشور
- ۱۳ موقعیت جغرافیایی
- ۱۳ مساحت
- ۱۳ همسایگان
- ۱۴ جمعیت
- ۱۴ شهرهای مهم
- ۱۴ واحد پول
- ۱۴ تفاوت زمان با ایران

فصل اول: محیط سیاسی و قانونی

- ۱۵ محیط سیاسی
- ۱۵ تاریخچه جمهوری قزاقستان
- ۱۶ نوع حکومت و نحوه انتخاب رئیس و ارکان اصلی کشور
- ۱۸ وضعیت ریسک سیاسی
- ۱۸ افراد و گروه‌های با نفوذ سیاسی
- ۱۹ محیط قانونی
- ۲۰ قانون اساسی
- ۲۰ قانون مجلس
- ۲۱ حقوق مالکیت

- ۲۱ قانون مالکیت فکری
- ۲۳ قانون سرمایه‌گذاری
- ۲۴ مراحل راه‌اندازی کار تجاری (کسب و کار)
- ۲۵ قوانین گمرکی
- ۲۶ قوانین بانکی و نحوه انتقال پول و سرمایه
- ۲۹ رسیدگی به اختلافات تجاری
- ۳۰ قوانین مالیاتی
- ۳۱ قوانین کنسولی
- ۳۴ حمایت‌های تجاری از صادرکنندگان
- ۳۶ ضوابط برگزاری نمایشگاه خارجی در قزاقستان
- ۳۶ **عضویت در پیمانهای اقتصادی و نهادهای بین‌المللی**
- ۳۶ عضویت در سازمانهای مهم بین‌المللی
- ۳۹ عضویت در اتحادیه‌های گمرکی
- ۳۹ عضویت در پیمانهای اقتصادی

فصل دوم: محیط فرهنگی

- ۴۱ **ارکان فرهنگی و اجتماعی**
- ۴۱ دین
- ۴۱ زبان
- ۴۲ الگوی زندگی
- ۴۲ نهادهای اجتماعی و دینی
- ۴۴ رسانه‌ها
- ۴۴ عادات خرید و مصرف
- ۴۶ تعطیلات، اعیاد و جشنها
- ۴۷ **فرهنگ مذاکره**
- ۴۸ نقش هدایا و سوغات در مناسبتهای مختلف
- ۴۹ دیدگاه کلی نسبت به ایران
- ۴۹ ارزشهای غالب، آداب و رسوم خاص
- ۵۰ پایبندی به زمان، و رفتارهای برنامه‌ریزی شده

فصل سوم: محیط اقتصادی

- ۵۱ سیستم اقتصادی و نقش دولت
- ۵۲ بخش صنعت و معدن
- ۵۳ بخش کشاورزی
- ۵۳ بخش خدمات
- ۵۵ جمعیت
- ۵۷ تولید ناخالص داخلی GDP
- ۵۸ شاخصهای مهم اقتصادی
- ۵۸ نرخ تورم
- ۵۸ نرخ بیکاری
- ۵۹ دستمزد نیروی کار
- ۵۹ تراز حساب جاری
- ۵۹ میزان ذخایر ارزی
- ۶۰ شبکه‌های توزیع
- ۶۱ بازاریابی و تبلیغات
- ۶۳ راهکارهای بازاریابی و فروش
- ۶۴ نظام نرخ‌گذاری
- ۶۴ منابع طبیعی

فصل چهارم: زیرساختها

- ۶۵ حمل و نقل
- ۶۵ زمینی
- ۶۵ ریلی
- ۶۶ دریایی
- ۶۷ هوایی
- ۶۸ نظام بانکی
- ۶۹ نظام بیمه‌ای
- ۷۰ زیرساختهای ارتباطاتی

بخش دوم: تجارت خارجی

فصل پنجم: اطلاعات کلی

- ۷۵ تراز تجاری
- ۷۶ صادرات
- ۷۹ واردات
- ۸۶ کشورهای صادرکننده
- ۹۷ سرمایه‌گذاری خارجی

فصل ششم: وضعیت مبادلات بازرگانی با ایران

- ۹۹ تراز تجاری
- ۱۰۰ واردات قزاقستان از ایران
- ۱۰۶ محصولات سرمایگی
- ۱۰۷ دیگهای بخار و آبگرم
- ۱۰۸ شیشه و مصنوعات شیشه‌ای
- ۱۰۹ میوه‌های خوراکی
- ۱۱۰ مواد پلاستیکی
- ۱۱۱ سایر محصولات
- ۱۲۲ صادرات قزاقستان به ایران
- ۱۲۶ همایشها و سمینارهای برگزار شده
- ۱۲۶ هیأت‌های تجاری
- ۱۲۸ پیشنهاد مشارکت شرکتهای ایرانی در نمایشگاه‌های قزاقستان
- ۱۲۸ زمانهای مناسب جهت اعزام هیأت بازاریابی

فصل هفتم: شناسایی زیرساختها و بسترهای صادراتی

- ۱۲۹ زیرساختهای حمل و نقل
- ۱۲۹ حمل و نقل دریایی
- ۱۲۹ خطوط هوایی
- ۱۳۰ روابط بانکی موجود بین دو کشور
- ۱۳۰ تحلیل راهبردی

- ۱۳۱ زمینه‌ها و شاخصهای مورد نظر در انتخاب راهکارها
- ۱۳۴ راهکارهای پیشنهادی بازاریابی
- ۱۳۵ راهکارهای پیشنهادی جهت افزایش سطح مبادلات تجاری دو کشور

بخش سوم: پیوستها

- ۱۳۹ وبسایتهای اینترنتی وزارت خانه‌ها و سازمانهای مهم قزاقستان
- ۱۴۰ نام بانکهای مهم قزاقستان
- ۱۴۰ فهرست روزنامه‌ها و مجلات بازرگانی و اقتصادی مهم
- ۱۴۰ فهرست چند شرکت مهم تبلیغاتی
- ۱۴۱ فهرست شرکتهای مهم مشاوره و تحقیقات بازاریابی
- ۱۴۱ فهرست چند شرکت بیمه‌ای تجاری مهم
- ۱۴۲ فهرست چند شرکت باربری مهم
- ۱۴۲ فهرست چند شرکت مهم صنعتی، کشاورزی، تجاری و بازرگانی
- ۱۴۳ فهرست هتل‌های چند شهر مهم قزاقستان
- ۱۴۳ فهرست بیمارستانهای چند شهر مهم قزاقستان
- ۱۴۴ فهرست آژانسهای اتومبیل کرایه‌ای در چند شهر مهم قزاقستان
- ۱۴۴ فهرست چند آژانس املاک مهم قزاقستان
- ۱۴۴ فهرست آژانسهای هواپیمایی در چند شهر مهم قزاقستان
- ۱۴۶ فهرست میلیاردرهای قزاقستانی در سال ۲۰۰۷
- ۱۴۶ وبسایتهای اینترنتی شرکتهای نمایشگاه‌های قزاقستان
- ۱۴۶ نشانی سفارتخانه جمهوری اسلامی ایران در قزاقستان

۱۴۷ منابع و مآخذ

بخش اول کلیات

اطلاعات پایه

در این بخش، اطلاعات پایه‌ای کشور قزاقستان شامل موقعیت جغرافیایی، مساحت، جمعیت، شهرهای مهم، واحد پول و غیره ارائه می‌گردد.

♦ نام کشور

جمهوری قزاقستان^۱

♦ موقعیت جغرافیایی

شمال آسیای مرکزی، بین کشورهای چین، قرقیزستان، روسیه، ترکمنستان، ازبکستان و دریای مازندران.

♦ مساحت

۲,۷۲۷,۳۰۰ کیلومتر مربع (از لحاظ وسعت پهناورترین جمهوری آسیای مرکزی و نهمین کشور بزرگ جهان محسوب می‌شود).

♦ همسایگان

کشور قزاقستان با پنج کشور مرز مشترک دارد. این کشور از شمال و غرب به کشور روسیه، از جنوب به

1. Republic of Kazakhstan

ازبکستان، ترکمنستان و قرقیزستان، از شرق به چین و از غرب به دریای خزر محدود است.

♦ جمعیت

براساس آمار تخمینی سال ۲۰۰۷، جمعیت این کشور بالغ بر ۱۵/۳ میلیون نفر است که از این نظر شصت و دومین کشور پرجمعیت جهان محسوب می‌شود.

♦ شهرهای مهم

قزاقستان دارای شهرهای عمده آلمانی، آستانه، چیمکنت، بندر اکتائو، طراز و کامنوغورسک می‌باشد. شهر آلمانی مرکز تجاری کشور است. این کشور کلیه زمینهای قابل کشت خود را به فعالیتهای کشاورزی اختصاص داده است. اکثریت زمینهای یاد شده در مناطق جنوبی آن کشور قرار دارند. شهر آستانه پایتخت و مرکز سیاسی قزاقستان است.

♦ واحد پول

واحد پول این کشور، تنگه^۱ قزاقستان است. هر دلار آمریکا معادل ۱۲۰/۷۱ تنگه قزاقستان می‌باشد.

اسکناسهای رایج در این کشور ۲۰۰، ۵۰۰، ۱۰۰۰، ۲۰۰۰، ۵۰۰۰ و ۱۰۰۰۰ تنگه‌ای و سکه‌های رایج آن ۱، ۲، ۵، ۱۰، ۲۰، ۵۰ و ۱۰۰ تنگه است.

♦ تفاوت زمان با ایران

به دلیل وسعت و موقعیت جغرافیایی کشور قزاقستان، تفاوت زمانی بخشهای مختلف آن کشور با مقیاس بین‌المللی متفاوت است. از این رو ساعت کشور قزاقستان (پایتخت) +۶ ساعت GMT می‌باشد و با کشور ایران از لحاظ زمانی یک ساعت و نیم اختلاف دارد. این تفاوت زمانی برای همه کشور به جز نواحی غربی آن صادق است. ساعت نواحی غربی +۵ ساعت GMT می‌باشد و با کشور ایران از لحاظ زمانی نیم ساعت اختلاف دارند.

فصل اول

محیط سیاسی و قانونی

در این فصل، محیط سیاسی و محیط قانونی کشور قزاقستان به صورت مجزا بررسی می‌شود.

در بخش محیط سیاسی تاریخچه، نوع حکومت، میزان ریسک سیاسی و میزان تأثیر افراد و گروه‌های با نفوذ سیاسی در فعالیتهای اقتصادی و تجاری بررسی می‌شود.

در بخش محیط قانونی نیز، نظام قانون‌گذاری، حقوقی و قضایی، قانون اساسی، قوانین مالکیت، مالکیت فکری، گمرکی، کنسولی، سرمایه‌گذاری، ثبت و راه‌اندازی شرکتها، قوانین بانکی و مالیاتی، قوانین و ضوابط برگزاری نمایشگاه‌ها، عضویت در پیمانهای اقتصادی، اتحادیه‌های گمرکی و نهادهای بین‌المللی و غیره تشریح می‌گردد.

۱. محیط سیاسی

موارد بررسی شده در این بخش، شامل تاریخچه کشور، نوع حکومت و نحوه انتخاب رئیس و ارکان اصلی کشور، میزان ریسک سیاسی و میزان تأثیر افراد و گروه‌های بانفوذ سیاسی در فعالیتهای اقتصادی و تجاری می‌باشد.

۱-۱. تاریخچه جمهوری قزاقستان

کشور قزاقستان تا زمان استقلال خود در سال ۱۹۹۱ میلادی بخشی از اتحاد جماهیر شوروی محسوب می‌شد. طی سالهای یاد شده کلیه برنامه‌ریزیها در آن کشور توسط دفتر سیاسی حزب کمونیست انجام می‌گردید. در دسامبر سال ۱۹۹۱ میلادی کشور قزاقستان همچون سایر جمهوریه‌های آسیای مرکزی به استقلال دست یافت. سالهای پس از استقلال

به عنوان دوره اصلاح و بازسازی اقتصادی و سیاسی کشور به ثبت رسیده است.

این کشور در سالهای اولیه استقلال خود به طور قابل توجهی از سیاستهای روسیه پیروی می نمود. با وجود این کشور قزاقستان شاهد رشد اقتصادی معنی دار در سال ۲۰۰۰ میلادی بوده است.

طی سالهای اخیر دولتمردان آن کشور سعی در تطبیق سیاستهای خود با جهان غرب دارند. اتخاذ این سیاستها موجبات تعمیق روابط سیاسی و اقتصادی این کشور با آمریکا را فراهم نموده است. نکته حائز اهمیت آن است که درصد قابل توجهی از جمعیت آن کشور روس هستند. از این رو اعمال نفوذ صاحب منصبان روس در دستگاههای دولتی قزاقستان مانعی برای گسترش روابط سیاسی و اقتصادی این کشور با آمریکا محسوب می شود. در حال حاضر کشور قزاقستان دارای ۱۴ استان است.

۱-۲. نوع حکومت و نحوه انتخاب رئیس و ارکان اصلی کشور

کشور قزاقستان دارای حکومت جمهوری پارلمانی است. حکومت کشور دارای سه شاخه قوه مجریه با ۱۹ عضو، قوه مقننه (مجلس سنا و مجلس نمایندگان مشورتی) با ۱۲۴ عضو و قوه قضائیه است.

۱-۲-۱. قوه مقننه

قوه مقننه کشور قزاقستان از دو مجلس سنا و مجلس نمایندگان مشورتی تشکیل شده است. مجلس سنا دارای ۴۷ کرسی است. تعداد ۴۰ کرسی به نمایندگان انتخابی توسط مجامع محلی برای دوره شش ساله اختصاص داده می شود. نصف این نمایندگان در دوره های دو ساله مجدداً انتخاب می شوند. در حالی که هفت کرسی به نمایندگان ریاست جمهوری ارائه می شود.

مجلس نمایندگان مشورتی دارای ۷۷ کرسی است که به نمایندگان انتخابی برای دوره چهار ساله ارائه می شود. تعداد ۶۷ نماینده مستقل توسط مردم برگزیده شده و ۱۰ نماینده نیز از طریق قانون احزاب معرفی می شوند.

۱-۲-۲. قوه مجریه

در کشور قزاقستان، ریاست جمهوری، مقام رئیس قوه مجریه را دارا می‌باشد. ریاست جمهوری از طریق مراجعه به آرای مردم و برای دوره هفت ساله برگزیده می‌شود.

نخست وزیر و معاون اول او به همراه وزرا از سوی ریاست جمهور تعیین و منصوب می‌شوند. در سال ۱۹۹۱ آقای نورسلطان نظربایف به مقام ریاست جمهوری رسید و با پیروزی در انتخابات بعدی تا سال ۲۰۰۶ در مقام خود باقی ماند.

از سوی دیگر ایشان در سال ۲۰۰۰ و بر اساس رأی مجلس به ریاست دائمی کشور منصوب شده است.

۱-۲-۳. قوه قضائیه

سیستم قضایی این کشور بر پایه سنتهای قاره‌ای و مجموعه قوانین ایتالیایی - آلمانی بنا شده است. این سیستم به شدت تحت تأثیر ساختار قضایی کشور روسیه می‌باشد. در این شرایط قانون اساسی کشور چارچوب فعالیت قوه قضائیه را تعیین نموده است. سیستم قضایی این کشور در برگیرنده دادگاه‌های محلی (منطقه‌ای، بخش و سایر) و دیوان عالی است. چارچوب فعالیت این دادگاه‌ها توسط قانون اساسی کشور مشخص شده است. معمولاً اختلافات و دعوای ابتدا در دادگاه‌های محلی بررسی می‌شوند. علاوه بر دادگاه‌های فوق، این کشور از دادگاه‌های تخصصی در زمینه‌های اقتصادی، مدیریتی، اجرایی، نوجوانان و امور نظامی نیز استفاده می‌نماید.

❖ دیوان عالی

این دادگاه بالاترین بخش از قوه قضائیه قزاقستان می‌باشد. دیوان عالی مسئولیت بررسی و اظهار نظر در خصوص مسائل مربوطه به امور مدنی، جنایی و موضوعات عمومی را بر عهده دارد. همچنین این دادگاه کنترل فعالیت دادگاه‌های دیگر و رفع مشکلات ایجاد شده در زمینه قضاوت را بر عهده دارد. دیوان عالی دارای هیأت‌های سرپرستی، امور مدنی، امور

جنایی و مجمع اعضا می‌باشد. قضات دیوان عالی توسط رئیس جمهور معرفی شده و پس از کسب تأیید مجلس سنا آغاز به کار می‌نمایند.

❖ دادگاه محلی

این دادگاه مسئولیت بررسی پرونده‌ها، تصمیم‌گیری، مجازات، ارائه فرامین و اظهار نظر در خصوص آنها را بر عهده دارد. قضات دادگاه‌های محلی با حکم رئیس جمهور و تأیید دیوان عالی کار می‌کنند.

۱-۳. وضعیت ریسک سیاسی

بر اساس ارزیابی‌های انجام‌شده توسط مراجع بین‌المللی، کشور قزاقستان یکی از مناطق با ثبات می‌باشد. طبق ارزیابی‌های انجام شده توسط صندوق ضمانت صادرات ایران، این منطقه در طبقه‌بندی ریسک، رتبه سه دارد و سقف اعتبارات کوتاه‌مدت (زیر دو سال) برای این کشور معادل ۷۰ میلیون دلار و برای اعتبارات میان‌مدت و بلندمدت (بالای دوسال) معادل ۱۴۰ میلیون دلار است.

۱-۴. افراد و گروه‌های با نفوذ سیاسی

با توجه به نوع سیستم حکومتی قزاقستان، پست‌های کلیدی سیاسی و اقتصادی در اختیار حزبی است که هیأت دولت از میان اعضای آنها انتخاب می‌شوند. نمایندگان سایر احزاب نیز از طریق حضور در مجلس سنا و مجلس نمایندگان مشورتی و اعلام نظر در خصوص برنامه‌های پیشنهادی دولت، در هدایت کشور نقش دارند. این روند توسط کلیه احزاب به رسمیت شناخته شده است. در راستای حفظ دموکراسی، احزاب به این فرایند قانونی پایبند می‌باشند.

مجموعه قوانین مصوب مجلس در خصوص گروه‌های سیاسی، نحوه حضور آنها در فعالیتهای سیاسی و جایگاه آنها در فعالیتهای کشور را به روشنی مشخص نموده است. بر پایه این قوانین، احزاب و گروه‌های زیر امکان حضور در فعالیتهای سیاسی را دارند.

❖ **Nationwide Social Democratic Party**

❖ **Democratic Choice of Kazakhstan**

- ❖ Communist Party of
- ❖ Village Social Democratic Party
- ❖ People's Communist Party of Kazakhstan
- ❖ Democratic Party of Kazakhstan Bright Path
- ❖ Fatherland's Ray of Light
- ❖ Alash
- ❖ Coalition for a Just Kazakhstan
- ❖ Party of Patriots
- ❖ Rukhaniyat Party
- ❖ Adilet
- ❖ Agrarian and Industrial Union of Workers Block
- ❖ Ak Zhol Party
- ❖ Auy
- ❖ Communist People's Party of Kazakhstan
- ❖ National Social Democratic Party
- ❖ Nur-Otan

در چنین شرایطی جهت موفقیت در بازار این کشور و انجام طرحهای کلان اقتصادی، تجاری و سرمایه‌گذاری در قزاقستان، برقراری و حفظ ارتباط با اعضای این احزاب و گروه‌ها راهگشا است.

۲. محیط قانونی

در این بخش، نظام قانون‌گذاری، حقوقی و قضایی شامل قانون اساسی، قوانین مالکیت، مالکیت فکری، گمرکی، کنسولی، سرمایه‌گذاری، ثبت و راه‌اندازی شرکتها، قوانین بانکی و مالیاتی، معافیتها و مشوقهای قانونی سرمایه‌گذاری، عضویت در پیمانهای اقتصادی، اتحادیه‌های گمرکی و نهادهای بین‌المللی و قوانین و ضوابط برگزاری نمایشگاه‌ها بیان می‌گردد.

۱-۲. قانون اساسی

قزاقستان تا قبل از سال ۱۹۹۱ میلادی فاقد قانون اساسی بود و رهبران این کشور برپایه قوانین و مقررات اتحاد جماهیر شوروی، دستورات و احکام خود را صادر می‌کردند. اولین قانون اساسی این کشور در سال ۱۹۹۵ به تصویب رسید. نشیب و فرازهای متعدد در عرصه حکومت قزاقستان موجب شد تا قانون یاد شده دچار تغییرات متعدد شود. قانون اساسی نهایی این کشور پس از بازنگری در سال ۲۰۰۶ به تصویب رسید.

این قانون دربرگیرنده ۱۳۳ اصل است. قانون اساسی بر پایه برابری اقوام ساکن در آن کشور و یکسان بودن حقوق آنها از دیدگاه قانون بنا شده است.

در بند اول آن چنین آمده است: «جمهوری قزاقستان بر پایه تمامیت ارضی و اتحاد ناگسستنی بخشهای کشور و در قالب دولتی دموکراتیک شکل گرفته است. اساس وجود این دولت همکاری و تلاش جمعی شهروندان در زمینه‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و غیره می‌باشد. دولت با مراجعه به آرای رئیس جمهور و مجلس تعیین شده و مشروعیت می‌یابد.»

بر طبق قانون اساسی کشور قزاقستان، «قوای دولت بر سه قوه استوار است: قوه قضائیه، قوه مجریه و قوه مقننه. این سه قوه درانجام وظایف خود بر مبنای این قانون و دیگر قوانین، هماهنگی به عمل می‌آورند و ریاست جمهوری مرجع تمام این قوا می‌باشد.»

۲-۲. قانون مجلس

قوه مقننه کشور قزاقستان از دو بخش سنا و مجلس تشکیل شده است. سنا شامل نمایندگان انتخاب شده از احزاب قزاقستان است. بر اساس قانون، هر منطقه، شهر مهم یا ناحیه مرکزی مجاز به داشتن نمایندگانی در سنا می‌باشند. تعداد نمایندگان هر منطقه، شهر مهم یا ناحیه مرکزی دو نفر است. جهت انتخاب نمایندگان سنا، کلیه داوطلبان عضو احزاب گرد هم می‌آیند و از میان خود افرادی را انتخاب می‌کنند. تعداد هفت نماینده نیز توسط رئیس جمهور تعیین می‌شوند. نیمی از نمایندگان هر سه سال یک بار مجدداً انتخاب می‌شوند. دوره فعالیت نمایندگان شش سال می‌باشد.

مجلس دارای ۷۷ عضو است. تعداد ۶۷ عضو از طریق آرای مردم انتخاب می‌شوند. ۱۰

نماینده نیز براساس ارزش و اعتبار احزاب و سهمیه منطقه‌ای آنها تعیین می‌گردند. دوره فعالیت نمایندگان مجلس پنج سال می‌باشد.

تمام حقوق اعضا و وظایف آنان در تمام زمینه‌ها مطابق قانون تعیین می‌شود. بر اساس این قانون «تعیین رئیس مجلس، معاون و سایر اعضای هیأت رئیسه مجلس سنا و اتاق نمایندگان با استناد به آرای نمایندگان آنها و کسب اکثریت آرا انجام می‌شود.»

۲-۳. حقوق مالکیت

قانون ارضی قزاقستان در سال ۲۰۰۳ در خصوص نحوه مالکیت زمین به تصویب رسید. در این قانون به افراد و نهادهای قزاقی اجازه داده می‌شود تا جهت سرمایه‌گذاری خصوصی و توسعه ملی نسبت به مالکیت زمین به‌طور خصوصی اقدام نمایند. در این قانون، اراضی به زمینهای کشاورزی، اشتراکی، صنعتی، تفریحی و فرهنگی، جنگلی، حریم آب و منابع تقسیم شده‌اند.

وضعیت زمینها بر اساس طبقات مذکور تعیین می‌شود. معامله زمینهای جنگلی، نظامی، طبیعی، حفاظت شده و تاریخی - فرهنگی مجاز بوده اما مالک حق حفر زمین خود را ندارد. کلیه شرکتهای خارجی شامل اتباع بیگانه دارای حقوق مشابهی با شهروندان قزاق می‌باشند. کلیه شهروندان قزاق، خارجیان، شرکتهای غیردولتی و سازمانهای بین‌المللی حق اجاره برای دوره‌های پنج تا ۴۹ ساله را دارند.

رئیس و اعضای نمایندگیهای سیاسی کشورهای خارجی در قزاقستان به شرط پذیرش متقابل دولتهای متبوع می‌توانند در قزاقستان ملک مسکونی داشته باشند.

۲-۴. قانون مالکیت فکری

این کشور یکی از امضاکنندگان کنوانسیون پاریس در زمینه حمایت از حقوق مالکیت فکری است. قوانین اساسی و محلی قزاقستان نیز دارای بخشهایی در زمینه حمایت مالکیت فکری در آن کشور می‌باشند. این امر با دیدگاه ایجاد خلاقیت و نوآوری به همراه افزایش امکان کسب درآمد از ایده‌های نوین و حمایت از اقدامات انجام شده توسط پدیدآورندگان آنها صورت می‌گیرد. کلیه فعالیتهای مرتبط با مالکیت معنوی زیر نظر کمیته حقوق مالکیت معنوی وزارت عدالت کشور قزاقستان قرار دارد. مجموعه قوانین و

مقررات حمایتی قزاقستان در زمینه مالکیت معنوی با حداقل استانداردهای تعیین شده همخوانی دارند. با وجود این با استناد به مجموعه قوانین یاد شده، دولت با جدیت از این مالکیت حفاظت و با متخلفین برخورد می‌کند.

۲-۴-۱. علائم تجاری^۱

اداره علائم تجاری و حق انحصاری اختراع قزاقستان مسئولیت ثبت و حفاظت از علائم تجاری داخلی و خارجی را بر عهده دارد. این اداره در زمینه ثبت علائم تجاری خارجی از مفاد کنوانسیون پاریس تبعیت می‌نماید. براساس مقررات یاد شده، شرکتهای تجاری قزاقی یا خارجی ملزم هستند طی مدت شش ماه از زمان ایجاد علامت تجاری آن را به ثبت برسانند. اداره علائم تجاری و حق انحصاری اختراع ضمن ارائه پیشنهاد به دولت قزاقستان زمینه‌ساز تصویب قوانین و آئین‌نامه‌های مرتبط با حفاظت از علائم تجاری شده است. دادگاه‌ها و مقامات دولتی قزاقستان، بازرگانی را که قانون مذکور را نقض کرده‌اند، مجرمه کرده و یا تحت تعقیب قانونی قرار می‌دهند.

۲-۴-۲. حق التألیف^۲

قانون حمایت از حق التألیف کشور قزاقستان در سال ۱۹۹۹ به تصویب رسیده است. این کشور یکی از متعهدان به اجرای قانون حمایت از حق التألیف می‌باشد. حساسیت مقامات دولتی در زمینه حمایت از حق التألیف همانند حمایت از مالکیت فکری است. اداره علائم تجاری و حق انحصاری اختراع پس از دریافت تقاضای ثبت و بررسی مستندات مربوطه نسبت به ثبت اطلاعات دریافتی و حفاظت از حقوق مالکان حق التألیف اقدام می‌نماید. بر اساس قانون حمایت از حق التألیف در کشور قزاقستان، دولت باید به شدت با متخلفین برخورد قانونی کند اما شکایات دریافتی نتایج متناقضی را نشان می‌دهند.

۲-۴-۳. حق انحصاری اختراع^۳

دولت قزاقستان نیز از امضاکنندگان کنوانسیونهای بین‌المللی در زمینه ثبت حق انحصاری اختراع و دفاع از حقوق مخترعان می‌باشد. این کشور با استناد به قانون مالکیت صنعتی،

1. Trade Marks
2. Copy Right
3. Patent

اقدام به ثبت حق انحصاری اختراع و حفاظت از حقوق مخترعان می‌نماید. بر پایه چارچوب فوق یک مخترع می‌تواند حق انحصاری اختراع محصولات یا بهبود فرایندها و روشهای موجود را دریافت کند.

بر اساس قانون قزاقستان، حق انحصاری اختراع زمانی ارائه می‌شود که اختراع تازه، نوآورانه بوده و قابل استفاده در صنعت باشد. درخواستها بایستی به اداره ثبت علائم تجاری و حق انحصاری اختراع ارائه شود و مخترع موظف است طی دو سال از اعطای مجوز اقدام به بهره‌برداری از آن در مقیاس صنعتی کند. حق انحصاری اختراع پس از ثبت شدن به مدت ۲۰ سال اعتبار دارد و قابل تمدید می‌باشد.

۵-۲. قانون سرمایه‌گذاری

برای شروع و راه‌اندازی یک طرح سرمایه‌گذاری توسط یک فرد (حقیقی یا حقوقی) خارجی در کشور قزاقستان شرایط ذیل بایستی رعایت شود:

- ❖ فعالیتهای سرمایه‌گذاری بایستی جزو فهرست سرمایه‌گذاریهای مجاز خارجی در قزاقستان باشد.
- ❖ فعالیتهای سرمایه‌گذاری در محدوده‌هایی که به منظور حفظ امنیت قزاقستان تعیین شده‌اند، ممنوع می‌باشد.
- ❖ متقاضی سرمایه‌گذاری بایستی شخصیت حقیقی یا حقوقی داشته باشد.
- ❖ جبران کلیه خسارات وارده به منافع سرمایه‌گذاران که ناشی از تصمیمات دولتی یا فعالیتهای غیرقانونی مقامات دولتی باشد، تضمین می‌شود.
- ❖ سرمایه‌گذاران پس از پرداخت مالیات و سایر پرداختهای تعیین‌شده و افتتاح حساب بانکی در بانکهای قزاقستان، می‌توانند درآمدهای حاصل از سرمایه‌گذاری خود را با استفاده از پول رایج یا ارزهای خارجی به سایر کشورها انتقال دهند.
- ❖ کلیه فعالیتهای سرمایه‌گذاری توسط احزاب دولتی تحت نظارت و کنترل قرار دارند.
- ❖ سرمایه‌گذاران خارجی و دریافت‌کننده سرمایه باید قرارداد جامع و دقیقی در خصوص نحوه استفاده از سرمایه منعقد نمایند.
- ❖ فعالیت سرمایه‌گذاری با همکاری شرکتهای بومی یا در قالب سرمایه‌گذاریهای خطرپذیر دارای اولویت است.

- ❖ متقاضی سرمایه‌گذاری باید از توافقه‌های قزاقستان و سایر کشورها در زمینه سرمایه‌گذاریهای مجاز تبعیت نماید.
- ❖ متقاضی سرمایه‌گذاری نباید در محاکم قضایی، پرونده تخلفات تولیدی داشته باشد.
- ❖ متقاضی سرمایه‌گذاری نباید سابقه سوءاستفاده تجاری و مالی در قزاقستان یا سایر کشورها را داشته باشد.
- ❖ صدور مجوز سرمایه‌گذاری خارجی برای فعالیت مورد نظر نباید با مفاد موافقت‌نامه‌های بین‌المللی یا منطقه‌ای در تضاد باشد.

۲-۶. مراحل راه‌اندازی کار تجاری (کسب و کار)

آغاز فعالیت یک شرکت در کشور قزاقستان نیازمند طی مراحل هشت‌گانه و ارائه مستندات مورد نیاز به اداره ثبت شرکت تجاری، وزارت عدالت، اداره مالیات محلی، وزارت امور اقتصادی و دارایی، اداره تأمین اجتماعی، وزارت کار، بانک و اتحادیه‌های صنفی می‌باشد. مراحل ثبت شرکت جدید در قزاقستان در جدول شماره ۱ ارائه شده است.

جدول ۱: مراحل راه‌اندازی کسب و کار در قزاقستان

شماره مرحله	عنوان مرحله	مدت زمان لازم (روز)	هزینه‌های لازم (تنگه قزاقستان)
اول	کسب گواهی رسمی در خصوص اسناد شرکت	یک روز	۱۰۵ تنگه به عنوان حق هر امضا + هزینه گواهی برای تأیید توافق تأسیس شرکت توسط مؤسسين آن
دوم	افتتاح حساب بانکی و واریز سرمایه اولیه شرکت در آن به همراه پرداخت هزینه ثبت به حساب وزارت عدالت	یک روز	بدون هزینه بانکی، پنج تنگه برای صدور رسید یا یک درصد هزینه پرداخت‌شده برای خدمات بانکی
سوم	ارائه اطلاعات ثبت قانونی شرکت و مالیات به بخش محلی وزارت عدالت	۱۴ روز	۲,۲۸۰ تنگه
چهارم	ثبت شرکت در اداره مالیات محلی	یک روز	بدون هزینه
پنجم	تهیه مهر رسمی شرکت	یک روز	۲,۰۰۰ تا ۴,۵۰۰ تنگه

ششم	کسب گواهی سند ثبتی شرکت و سایر اسناد مرتبط با آن	یک روز	۱۰۵ تنگه برای هر صفحه
هفتم	افتتاح حساب جاری در بانک	یک روز	صفر تا ۱۰,۰۰۰ تنگه
هشتم	ثبت بیمه عمر و بهداشت اجباری برای کلیه پرسنل	یک روز	بدون هزینه

www.doingbusiness.org

۷-۲. قوانین گمرکی

در سال ۲۰۰۳ قانون گمرک قزاقستان جهت تنظیم و ترکیب استانداردهای گمرکی تدوین گردید. این امر با توجه به امکان ارتقای کارایی روشهای گمرکی انجام شد.

گمرک قزاقستان تحت نظارت وزارت دارایی قرار دارد و توسط کمیته‌ای ویژه مدیریت می‌شود. این کمیته مسئولیت تضمین حاکمیت و امنیت ملی، سیاستهای گمرکی و اعمال قانون گمرکی را بر عهده دارد. در این شرایط کلیه افراد و سازمانها در خصوص واردات و صادرات کالا و خدمات در برابر قانون یکسان می‌باشند. این امر شامل معاهدات بین‌المللی نمی‌باشد. بر طبق قوانین گمرک، این اداره در ۱۷ زمینه مختلف خدمات ارائه می‌دهد. زمینه‌های یاد شده عبارتند از:

ارسال کالا برای مناطق آزاد، ورود مجدد کالا، انبار گمرکات، ارائه کالا به فروشگاه آزاد، پردازش کالا در یک حوزه گمرکی، پردازش کالا برای یک منطقه آزاد، پردازش کالا برای منطقه خارج از گمرک، ورود موقت کالا، صدور کالا، صدور مجدد کالاها، ترانزیت کالاها، هبه کالا به نفع ایالات، ارسال کالا به مناطق آزاد گمرکی، ارائه انبارهای آزاد و ارائه خدمات خاص گمرکی.

آئین‌نامه تعیین کالاهای مشمول مالیات مصوب کشور قزاقستان، چارچوب فعالیتهای گمرک آن کشور را تشکیل می‌دهد. براساس این آئین‌نامه، هیچ کالایی نباید بیش از ۳۰ روز در گمرک قزاقستان توقف نماید. کالاهایی که دارای گواهی استاندارد نباشند، از این قاعده مستثنی می‌باشند. در این وضعیت گمرک می‌تواند کالاها را تا دو ماه در انبارها نگهداری نموده یا به کشور مرجع عودت دهد. تعرفه واردات کالا به قزاقستان براساس مصوبه سال ۱۹۹۶ آن کشور تعیین می‌گردد. تعرفه واردات قزاقستان در سال ۲۰۰۶ برابر با ۱۵ درصد و متوسط آن ۷/۹ درصد بوده است.

محاسبه تعرفه کالاهای وارداتی به قزاقستان بر مبنای ارزش CIF است. برای واردات این کالاها، واردکننده باید کلیه مبالغ قانونی را پرداخت نماید. از سوی دیگر این کشور از اعضای سازمان کشورهای مستقل مشترک‌المنافع می‌باشد. از این رو قزاقستان از توافقات کشورهای یاد شده در خصوص وضع مالیات نیز تبعیت می‌نماید.

برای دسترسی به اطلاعات بیشتر و همچنین فهرست کالاهای معاف از حقوق گمرکی می‌توان به وبسایت گمرک قزاقستان به نشانی <http://www.customs.kz/en> مراجعه کرد. همچنین این کشور از سال ۱۹۹۲ به عضویت سازمان تجارت جهانی (WTO) درآمده است.

۸-۲. قوانین بانکی و نحوه انتقال پول و سرمایه

مسئولیت اصلی سیاستهای پولی کشور قزاقستان با بانک مرکزی (ملی) است. کلیه وظایف، اختیارات و اموال بانک ملی توسط قانون تعیین می‌شود. کلیه عملیات نظارتی و تنظیم بازار در ارتباط با کلیه بانکها و مؤسسات مالی توسط بانک ملی هدایت می‌شود. بر اساس سیاستهای دولت و اقدامات بانک مرکزی، بانکهای آن کشور از انواع سیستمهای بانکداری جهت ارائه خدمات به مشتریان خود بهره می‌برند. در این سیستم بانکی، بانکهای دارای سهام خارجی و نیمه دولتی نیز فعالیت می‌نمایند. بانکهای نیمه دولتی براساس توافقات بین‌المللی تأسیس شده و سهام آنها متعلق به دولت و استانها است.

مهم‌ترین بانکهای قزاقستان عبارت‌اند از:

- ♦ **Central Bank**
- ♦ **Demirbank TAS**
- ♦ **JSC Astana Finance**
- ♦ **Kazkommertsbank (KKB)**
- ♦ **ABN AMRO Bank**
- ♦ **BankTuranAlem (BTA)**
- ♦ **National Bank of Kazakhstan**
- ♦ **HSBC BANK KAZAKHSTAN**
- ♦ **Delta Bank AO (Delta Bank JSC)**
- ♦ **Development Bank of Kazakhstan**

در قزاقستان قوانین و شرایط ویژه‌ای جهت اعمال محدودیت قانونی در مورد میزان خرید و فروش ارز برای افراد مقیم و شرکتهای داخلی وجود دارد.

بخشی از این محدودیتهای یاد شده عبارت‌اند از:

❖ افراد مقیم به مجوز بانک ملی برای افتتاح حساب در خارج از قزاقستان نیاز دارند. جهت این امر آنها باید اطلاعات کاملی در خصوص زمینه‌های فعالیت تجاری خود ارائه دهند.

❖ کل پرداختهای انجام‌شده بین افراد مقیم به‌جز مواردی که براساس قوانین بانک ملی مشخص شده است، باید با پول ملی انجام شوند.

❖ خرید و فروش و تبدیل ارز در قزاقستان باید از طریق بانکهای مجاز به این کار یا سازمانهای دارای مجوز که عملیات بانکی را انجام می‌دهند، صورت پذیرد.

❖ افراد مقیم باید رسیدهای مربوط به معاملات ارزی حسابهایشان در بانکها و مؤسسات مالی مجاز را ارائه نمایند.

❖ شرکتهای افراد مقیم مجازند صرفاً برای موارد معدودی نسبت به خرید ارز اقدام نمایند.

❖ در صورتی که افراد مقیم بخواهند بیش از ۱۰,۰۰۰ دلار از کشور خارج نمایند، باید منشأ قانونی آن را عنوان کنند.

شعبات و دفاتر نمایندگی شرکتهای خارجی از این قاعده تبعیت نمی‌نمایند. با وجود وجود این، این شرکتها نیز تابع محدودیتهای خاص می‌باشند. در این شرایط آنها می‌توانند حساب خارجی بدون محدودیت در بانکهای خارجی افتتاح نموده و پول خود را به آنها بسپارند. شرکتهای خارجی می‌توانند ارز را از بازار داخلی برای عملیات ارزی و سایر موارد قانونی خریداری نمایند. مقررات ارزی برای اشخاص به نسبت آسان‌تر از شرایط برای شرکتهای بومی است. این افراد می‌توانند ارزی را که خود وارد آن کشور کرده‌اند، از قزاقستان خارج نمایند.

شورای سرمایه‌گذاری خارجی قزاقستان مهم‌ترین نهاد قزاقستان در امر تصمیم‌گیری در مورد سرمایه‌گذاریهای داخلی و خارجی در این کشور می‌باشد. این شورا با هدف دستیابی به اهداف زیر و ارائه راهکارهای اجرایی به دولت در زمینه جذب و هدایت سرمایه‌های خارجی تشکیل شده است.

- ❖ تدوین و ارائه پیشنهاد به رئیس جمهور و هیأت دولت در خصوص سرمایه‌گذاریهای کلیدی، سیاست سرمایه‌گذاری و زمینه‌های توسعه اقتصادی
 - ❖ ارائه گزارشهای دوره‌ای در خصوص فضای سرمایه‌گذاری آن کشور
 - ❖ بهبود چارچوب قانونی در زمینه سرمایه‌گذاری
 - ❖ ایجاد بستر مناسب برای سرمایه‌گذاری و شرایط قانونی برای ارتقای وضعیت اقتصادی
 - ❖ تجزیه و تحلیل در خصوص عناوین مرتبط با سیاست سرمایه‌گذاری
- با تشکیل شورای سرمایه‌گذاری خارجی قزاقستان، این شورا با همکاری سفارتخانه‌های قزاقستان در خصوص اطلاع‌رسانی در حیطه تجارت و زمینه‌های مناسب سرمایه‌گذاری اقدام می‌نماید. بر اساس اطلاعات عنوان شده توسط مسئولین، سرمایه‌گذاران خارجی مجاز به فعالیت و سرمایه‌گذاری در زمینه‌های زیر می‌باشند:
- ❖ صنایع خودروسازی
 - ❖ ایجاد، ترمیم و توسعه زیرساختهای حمل و نقل
 - ❖ توسعه سیستمهای آبیاری محصولات کشاورزی
 - ❖ ساخت مسکن
 - ❖ توسعه شبکه برق و ارائه خدمات به مشترکین
 - ❖ صنایع نفت
 - ❖ تولید کود، سم و سایر نیازمندیهای کشاورزان
 - ❖ توسعه فعالیتهای کشاورزی و جنگلداری به منظور بهره‌برداری بهینه از زمینهای مستعد
 - ❖ دامداری، دامپروری
 - ❖ خدمات تجاری و مهارتی
 - ❖ خدمات مالی
 - ❖ فناوری اطلاعات
 - ❖ رسانه‌ها و چندرسانه‌ای‌ها
 - ❖ مخابرات

- ❖ حمل و نقل
- ❖ تجهیزات الکترونیکی
- ❖ تجهیزات پزشکی
- ❖ محصولات کشاورزی
- ❖ کالاهای مصرفی

قانون شورای سرمایه‌گذاری خارجی قزاقستان در بخشهای اقتصادی فوق حاکمیت دارد. در این شرایط سرمایه‌گذاران خارجی ملزم هستند تا تمامی مقررات مربوط به سرمایه‌گذاری و قوانین خاص هر بخش و صنعت را رعایت کنند.

۹-۲. رسیدگی به اختلافات تجاری

سیستم قانونی قزاقستان مبتنی بر قانون مدنی است. این کشور مدلهای قوانین مدنی جدید خود را با الزامات تحولات اقتصادی این کشور تطبیق می‌دهد. اختلافات مربوط به سرمایه‌گذاری در کشور قزاقستان از طریق مذاکره قابل حل است. در مواردی که اختلافات از طریق مذاکره قابل رفع نباشند، این موارد در دادگاههای آن کشور و بر اساس مقررات و دیوان اداری بین‌المللی مطرح می‌شوند. سایر اختلافات بر پایه قوانین آن کشور بررسی می‌شوند.

رسیدگی و حل و فصل اختلافات تجاری در کشور قزاقستان در حوزه وظایف اداره دادگستری است. این اداره با استفاده از بخش ویژه قانون مدنی و ایجاد تنوع در زمینه دادگاههای موجود، بررسی شکایات و دعاوی ارائه شده در زمینه تجاری را سرعت بخشیده است. معمولاً اختلافات و دعاوها ابتدا در دادگاههای محلی بررسی می‌شوند. با توجه به این امر تجار می‌توانند با توجه به محل اقامت یا اشتغال خود به دادگاهها مراجعه و اقامه دعا نمایند. در صورت عدم پذیرش رأی دادگاه محلی، شاکی باید به دیوان عالی مراجعه نماید.

داوری نوعی شیوه پذیرفته شده برای حل اختلافات تجاری در قزاقستان است. داوری باید با مجموعه مشروحاتی از الزامهای حاکم بر انتخاب داوران، مدت زمان داوری و تجدیدنظر در تصمیم داوران مطابقت داشته باشد. در کشور قزاقستان نیز حکم یا رأی داوری باید به وسیله دادگاه تأیید شود. بررسیهای انجام‌شده نشان می‌دهند که اختصاص دادگاههای

محلی به کلیه دعاوی تجاری موجب تسریع بررسی شکایات تجاری و رفع اختلافات تجاری شده است.

مقامات اداره دادگستری قزاقستان ضمن بهره‌گیری از توانمندیها و امکانات فناوری اطلاعات و ارتباطات تلاش می‌نمایند تا کانالهای ارتباطی جدید و مستقیم با مردم ایجاد نمایند. این امر، تسریع ارائه شکایات و دعاوی به مقامات دادگستری را در پی داشته است.

کشور قزاقستان کنوانسیون مربوط به حل اختلافات سرمایه‌گذاری بین کشورها را پذیرفته و به آن ملحق شده است. همچنین این کشور عضو مرکز بین‌المللی حل اختلافات مربوط به سرمایه‌گذاری است. در سال ۱۹۹۲ یک موافقت‌نامه در خصوص حمایت قانونی از سرمایه‌گذاری خارجی تضمین شده بین آژانس تضمین سرمایه‌گذاری چندجانبه از یکسو و قزاقستان از سوی دیگر امضا شد. آژانس مذکور قواعد خاص خود را درباره قراردادهای استاندارد تضمین شده دارد.

۱-۲. قوانین مالیاتی

قانون مالیاتی جمهوری قزاقستان در سال ۲۰۰۱ تصویب و از سال ۲۰۰۲ به مرحله اجرا درآمده است.

اداره مالیات بر درآمد، مسئول موضوعات مالیاتی در قزاقستان می‌باشد. اساس مالیاتی کشور قزاقستان به گونه‌ای است که در آن کلیه افراد حقیقی و حقوقی ملزم به پرداخت مالیات بر اساس درآمد کسب شده هستند. افراد خارجی که اقامت دائم دریافت نکرده‌اند ولی کسب و کار آنها در قزاقستان قرار دارد، باید مالیات درآمد خود را به اداره مالیات بر درآمد پرداخت نمایند.

سال مالی قزاقستان مطابق با سال میلادی و از اول ژانویه تا ۳۱ دسامبر (۱۱ دی ماه تا ۱۰ دی سال بعد) می‌باشد. مالیاتهای اصلی شامل مالیاتهای درآمد اشخاص و افراد است. بر اساس ساختار مالیاتی آن کشور افراد مقیم و غیرمقیم دارای دفاتر دائمی در قزاقستان، ملزم به پرداخت مالیات بر درآمد می‌باشند. موقعیت جغرافیایی و میزان خدمات دریافتی افراد بر میزان مالیات تأثیری ندارند. کلیه درآمدهای اشخاص حقیقی و حقوقی حاصل از بورس سهام از پرداخت مالیات معاف می‌باشد. براساس ساختار مالیاتی جدید قزاقستان، مالیات بر درآمد کارگران خارجی از ۳۲ درصد به ۴۵ درصد افزایش یافته است.

براساس چارچوب اخذ مالیات در کشور قزاقستان، در خصوص موارد زیر، مالیاتی اخذ نمی‌شود:

- ❖ خرید و فروش سهام
 - ❖ مالیات بر درآمد شرکت‌هایی که وام بانکی دریافت کرده‌اند
 - ❖ خدمات خرده‌فروشی
 - ❖ تجزیه و تحلیل و تحقیقات
 - ❖ فعالیتهای مرتبط با ایجاد بازار
 - ❖ ارائه خدمات مالی
 - ❖ درآمد اشخاص حقیقی
 - ❖ درآمد بیمه‌گران
- دولت قزاقستان جهت تشویق بخش صنایع و تأسیس طرح‌های صنعتی آن کشور، سیاست‌های تشویقی زیر را اعمال می‌نماید:
- ❖ کاهش مالیات بر درآمد دریافت‌کنندگان کمک‌های مالی از سرمایه‌گذاران خارجی
 - ❖ کاهش یا عدم دریافت مالیات از مؤسسات غیرانتفاعی با توجه به نوع فعالیت آنها
 - ❖ پایبندی به اجرای دقیق قانون مالیات مضاعف
 - ❖ حمایت از فعالیتهای تحقیقاتی در زمینه‌های مورد نیاز جامعه مانند پزشکی، بیوتکنولوژی، داروسازی و آموزش
 - ❖ ارائه حمایت‌های مالی به شرکت‌های مستقر در مناطق آزاد تجاری
 - ❖ عدم دریافت مالیات از شرکت‌های نوپا و نوآور

۲-۱۱. قوانین کنسولی

کلیه اتباع خارجی و افراد فاقد تابعیت کشور قزاقستان برای ورود به خاک آن کشور ملزم به اخذ ویزا می‌باشند. صدور ویزای قزاقستان در انواع مختلف و به صورت گردشگری، سیاسی، سرمایه‌گذاری، کاری، تحصیلی، اقامت دائم و پزشکی صورت می‌گیرد. شرایط صدور ویزا در قزاقستان به نسبت آسان است. شرایط صدور سه نوع ویزای عمده آن کشور به شرح زیر می‌باشد:

۲-۱۱-۱. ویزای تجاری برای بازرگانان

- ❖ در اختیار داشتن گذرنامه معتبر توسط متقاضی الزامی است. حداقل اعتبار گذرنامه برای سفر به این کشور شش ماه می باشد.
- ❖ متقاضی باید تصاویر دو صفحه اول پاسپورت معتبر خود را ارائه نماید.
- ❖ ارائه تصویر مدارک ضمانت مالی متقاضی الزامی است.
- ❖ ویزا در پاسپورت درج شده و برای عبور دارای امتیاز است.
- ❖ صدور ویزا با دریافت حق الزحمه ۶۰ دلاری و طی پنج روز کاری انجام می شود.
- ❖ متقاضی باید زمان ورود به قزاقستان فرمهایی را از پستهای کنترلی دریافت و تکمیل نماید. فرمهای یادشده توسط پلیس ممهور می شوند. این فرمها اصالت ویزا و محل اقامت را تأیید می نمایند. از این رو لازم است این فرمها پس از سکونت نیز به تأیید پلیس برسند.
- ❖ متقاضی باید این فرمها را تا پایان سفر به دقت نگهداری نماید. در صورت گم شدن فرمها، پلیس از خروج فرد جلوگیری می نماید. رفع این مشکل نیازمند پیگیریها و طی مراحل قانونی است.
- ❖ متقاضی باید فرم تقاضای ویزای تجاری را تکمیل و به نزدیکترین سفارت یا کنسولگری ارائه نماید.
- ❖ متقاضی باید معرفی نامه ای از شرکت یا مؤسسه محل کار خود اخذ و به بخش ویزای کنسولگری یا سفارت قزاقستان ارائه نماید.
- ❖ متقاضی باید مدارک مرتبط با واکسیناسیون خود و همراهان را ارائه نماید.
- ❖ به دلیل عدم وجود امکان اخذ ویزا در فرودگاه، متقاضی ورود به کشور قزاقستان باید قبل از حرکت ویزای معتبر دریافت کرده باشد.
- ❖ ویزای دریافتی باید طی مدت ۹۰ روز استفاده شود. در غیر این صورت ویزای اخذ شده از درجه اعتبار ساقط می گردد.
- ❖ به همراه هر تقاضا دو قطعه عکس پاسپورتی جدید از متقاضی اخذ می شود.

۲-۱۱-۲. ویزای اقامت یا کار

کلیه متقاضیان کار در قزاقستان باید از طریق مؤسسات و شرکتهای محلی به وزارت کار معرفی شوند. در صورت تأیید درخواست ارائه شده، وزارت کار نظر خود را به نزدیکترین

کنسولگری ارائه می‌دهد. کنسولگری نیز بر اساس مقررات در خصوص صدور ویزای کار متقاضی اقدام می‌نماید. در چنین شرایطی متقاضی باید مجموعه مدارک زیر را ارائه دهد:

- ❖ در اختیار داشتن گذرنامه معتبر توسط متقاضی الزامی است. حداقل اعتبار گذرنامه برای سفر به این کشور شش ماه می‌باشد.
 - ❖ ویزا در پاسپورت درج شده و برای عبور دارای امتیاز است.
 - ❖ حق الزحمه صدور ویزا بسته به تعداد افراد و زمان متفاوت می‌باشد.
 - ❖ متقاضی باید مستندات نشان‌دهنده نیاز به حضور وی در قزاقستان ارائه نماید. این مستندات باید توسط کارفرما تأیید شده باشند.
 - ❖ متقاضی باید در زمان ورود به قزاقستان فرم‌هایی را از پستهای کنترلی دریافت و تکمیل نماید. فرم‌های یادشده توسط پلیس ممهور می‌شوند. این فرم‌ها اصالت ویزا و محل اقامت را تأیید می‌نمایند. از این رو لازم است این فرم‌ها پس از سکونت نیز به تأیید پلیس برسند.
 - ❖ متقاضی باید این فرم‌ها را تا پایان سفر به دقت نگهداری نماید. در صورت گم‌شدن فرم‌ها، پلیس از خروج فرد جلوگیری می‌نماید. رفع این مشکل نیازمند پیگیری‌ها و طی مراحل قانونی است.
 - ❖ هر یک از متقاضیان باید دو نسخه فرم تقاضا را از کنسولگری دریافت و پس از تکمیل ارائه نماید.
 - ❖ ارائه مدرک عدم سوء سابقه در کشور محل سکونت الزامی است.
 - ❖ متقاضی باید دو قطعه عکس پاسپورتی به همراه مدارک تحویل دهد.
 - ❖ متقاضی باید مدارک مرتبط با سلامت و واکسیناسیون خود و همراهان را ارائه نماید.
- توجه به این امر ضروری است که کنسولگری مجاز است در صورت نیاز، مدارک دیگری نیز از متقاضی درخواست نماید.

۲-۱۱-۳. ویزای توریستی

- ❖ متقاضی باید تصویر دعوت‌نامه خود را ارائه نماید.
- ❖ در اختیار داشتن گذرنامه معتبر توسط متقاضی الزامی است. حداقل اعتبار گذرنامه

- ❖ برای سفر به این کشور شش ماه می‌باشد.
- ❖ ویزا در پاسپورت درج شده و برای عبور دارای امتیاز است.
- ❖ حق الزحمه صدور ویزا بسته به تعداد افراد و زمان متفاوت می‌باشد.
- ❖ متقاضی باید زمان ورود به قزاقستان فرمهایی را از پستهای کنترلی دریافت و تکمیل نماید. فرمهای یادشده توسط پلیس ممهور می‌شوند. این فرمها اصالت ویزا و محل اقامت را تأیید می‌نمایند. از این رو لازم است این فرمها پس از سکونت نیز به تأیید پلیس برسند.
- ❖ متقاضی باید این فرمها را تا پایان سفر به دقت نگهداری نماید. در صورت گم شدن فرمها، پلیس از خروج فرد جلوگیری می‌نماید. رفع این مشکل نیازمند پیگیریها و طی مراحل قانونی است.
- ❖ متقاضی باید تقاضای ویزای توریستی را به نزدیک ترین سفارت یا کنسولگری قزاقستان ارائه نماید.
- ❖ متقاضی باید مدارک مرتبط با واکسیناسیون خود و همراهان را ارائه نماید.
- ❖ متقاضی باید دو قطعه عکس پاسپورتی به همراه مدارک تحویل دهد.
- ❖ به دلیل عدم وجود امکان اخذ ویزا در فرودگاه، متقاضی ورود به کشور قزاقستان باید قبل از حرکت ویزای معتبر دریافت کرده باشد.
- ❖ ویزای دریافتی باید طی مدت ۹۰ روز استفاده شود. در غیر این صورت ویزای اخذشده از درجه اعتبار ساقط می‌گردد.
- ❖ ارائه کپی بلیط رفت و برگشت توسط متقاضی ضروری است.
- ❖ ارائه مستندات مرتبط با در اختیارداشتن مبلغ کافی برای اقامت یا ضمانت مالی الزامی است.
- ❖ حداکثر زمان اقامت در قزاقستان ۹۰ روز است.

۱۲-۲. حمایت‌های تجاری از صادرکنندگان

صادرات محصولات کشور قزاقستان توسط سیستمی با عنوان «سیستم کنترل صادرات قزاقستان» بررسی و هدایت می‌شود. این امر بر اساس قانون کنترل صادرات سال ۱۹۹۶ آن کشور انجام می‌شود. مرکزیت و محوریت این سیستم با «دفتر کنترل واردات و صادرات»^۱

می‌باشد. این دفتر از زیرمجموعه‌های وزارت تجارت و اقتصاد قزاقستان است. این دفتر علاوه بر این، مسئولیت طبقه‌بندی محصولات صادراتی و صدور مجوز به صادرکنندگان را بر عهده دارد.

بررسی نوع و حجم محصولات صادرشده از قزاقستان نشان می‌دهد که این کشور صادرات محصولات کشاورزی را در صدر برنامه‌های توسعه تجارت خود دارد. در راستای توسعه تجارت خارجی و صادرات محصولات به خارج، مجموعه اقدامات گسترده‌ای توسط این دفتر انجام می‌شود.

بخشی از برنامه‌های حمایتی از صادرکنندگان این کشور عبارت‌اند از:

- ❖ طبقه‌بندی محصولات قابل صدور به خارج بر اساس استانداردها و فرایندهای جهانی
- ❖ بررسی و تسریع در امر صدور مجوزهای صادرکنندگان
- ❖ کاهش میزان حضور و فعالیت دولت در عرصه صادرات غیرنفتی
- ❖ بررسی ابعاد سیاست کنونی در زمینه توسعه تجارت و میزان همخوانی آن با شرایط کشور و جهان
- ❖ گردآوری اطلاعات جامع و به روز از بازارهای کشورهای خارجی جهت ارائه به دولت قزاقستان
- ❖ ارزیابی میزان آمادگی شرکتها برای فعالیت در حیطه صادرات
- ❖ بررسی بازارهای منطقه و بین‌المللی در خصوص کالاهای قابل صدور و نحوه حضور در آنها و ارائه گزارشات جامع به دولتمردان
- ❖ ایجاد زمینه‌های مناسب جهت معرفی شایسته توانمندیهای شرکت‌های قزاقی و محصولات آنها در بازارهای جهانی به همراه گسترش حیطه بازاریابی محصولات آن کشور در خارج
- ❖ همکاری با دولتها، سازمانهای بازرگانی خارجی، سازمانهای توسعه تجارت بین‌المللی و سفارت‌های قزاقستان در سایر کشورها جهت افزایش دامنه حضور تجار آن کشور در خارج
- ❖ ایجاد شرایط و بست‌های مناسب برای حضور تجار قزاقی در نمایشگاه‌های بین‌المللی

- ❖ جذب و هدایت سرمایه‌های داخلی و خارجی به شرکتهای تجاری قزاقی
- ❖ امضای موافقت‌نامه‌های اقتصادی و تجاری دوجانبه و چندجانبه

۲-۱۳. ضوابط برگزاری نمایشگاه خارجی در قزاقستان

جهت برگزاری یک نمایشگاه خارجی در این کشور، لازم است نکات ذیل رعایت شود:

- ❖ درخواست صدور مجوز برگزاری نمایشگاه در قزاقستان، صرفاً توسط سفارت‌خانه‌ها و نمایندگیهای سیاسی کشورهای خارجی مقیم قزاقستان به وزارت صنعت و تجارت از طریق کانالهای سیاسی ارائه می‌گردد.
 - ❖ دولت قزاقستان به کشورهای خارجی مجوز برگزاری کلیه نمایشگاه‌های خارجی را ارائه می‌دهد. این امر موجب شده است که دیدار تجار قزاقی با تجار سایر کشورها میسر شود. به‌طور مثال می‌توان از نمایشگاه‌های هنری، صنایع دستی، پزشکی و صنعتی نام برد.
 - ❖ برگزاری هرگونه نمایشگاه خارجی در کشور قزاقستان بایستی توسط یک شرکت یا مؤسسه قزاقی که دارای مجوز لازم باشد، صورت گیرد.
 - ❖ فروش کالاهای به نمایش گذاشته شده به بازدیدکنندگان ممنوع است و تعداد نمونه‌های مورد نمایش نباید از پنج نمونه تجاوز کند.
 - ❖ کلیه مواد غذایی وارد شده جهت برگزاری نمایشگاه توسط آزمایشگاه استاندارد کیفیت وزارت صنعت و تجارت قزاقستان آزمایش خواهد شد.
- لازم به ذکر است که اصولاً در این کشور هیچ شرکت نمایشگاهی بخش خصوصی وجود ندارد و شرکتهای نمایشگاهی کاملاً دولتی هستند.

۳. عضویت در پیمانهای اقتصادی و نهادهای بین‌المللی

این کشور در اتحادیه‌های تجاری، گمرکی و سازمانهای بین‌المللی متعددی عضویت دارد.

۳-۱. عضویت در سازمانهای مهم بین‌المللی

به دلیل فعالیت جدی قزاقستان در عرصه همکاریهای بین‌المللی، این کشور در سازمانهای

بین‌المللی متعددی عضویت یافته یا ناظر است. این سازمانها عبارت‌اند از:

❖ جامعه کشورهای مستقل مشترک‌المنافع

❖ سازمان کشورهای اسلامی

❖ صندوق بین‌المللی پول

❖ بانک جهانی

❖ بانک توسعه آسیایی

❖ بانک توسعه اسلامی

❖ اگو

❖ سازمان همکاریهای شانگهای

❖ پلیس بین‌الملل

❖ سازمان جهانی استاندارد

❖ سازمان غذا و کشاورزی

❖ اتحادیه بین‌المللی مخابرات

❖ سازمان جهانی کار

❖ سازمان بهداشت جهانی

❖ سازمان جهانی حقوق مالکیت معنوی

❖ آژانس بین‌المللی انرژی اتمی

❖ سازمان جهانی هوانوردی غیرنظامی

❖ پلیس بین‌المللی

❖ سازمان ملل متحد

❖ بانک اروپایی برای بازسازی و توسعه

❖ شورای همکاری اروپا آتلانتیک

❖ بانک ترمیم و توسعه بین‌المللی

❖ سازمان تجارت جهانی (ناظر)

- ❖ فدراسیون جهانی اتحادیه‌های تجاری
- ❖ سازمان جهانی هواشناسی
- ❖ جمعیت صلیب سرخ
- ❖ سازمان بین‌المللی دریانوردی
- ❖ کمیته بین‌المللی المپیک
- ❖ سازمان بین‌المللی مهاجرت
- ❖ اتحاد بین‌المجالس
- ❖ انجمن توسعه بین‌الملل
- ❖ صندوق بین‌المللی توسعه کشاورزی
- ❖ همکاری مالی بین‌المللی
- ❖ سازمان بین‌المللی مخابرات ماهواره‌ای
- ❖ آژانس تضمین سرمایه‌گذاری چندجانبه
- ❖ گروه تأمین‌کنندگان انرژی اتمی
- ❖ سازمان منع گسترش سلاح‌های شیمیایی
- ❖ سازمان امنیت و همکاری اروپا
- ❖ سازمان علمی، فرهنگی، آموزشی ملل متحد
- ❖ سازمان توسعه صنعتی ملل متحد
- ❖ موسسه تعلیم و توسعه سازمان ملل متحد
- ❖ سازمان جهانی گردشگری ملل متحد
- ❖ اتحادیه جهانی پست
- ❖ کنفرانس بازرگانی و توسعه سازمان ملل متحد
- ❖ سازمان جهانی گمرک
- ❖ سازمان کشورهای آمریکایی (ناظر)
- ❖ جامعه کشورهای غیرمتعهد (ناظر)

همچنین این کشور عضویت پیمان‌های زیر را پذیرفته است:

مقابله با وارونگی هوا، جلوگیری از تغییرات آب و هوا، بیابان‌زدایی، حفظ موجودات در برابر خطر، دفع زباله‌های خطرناک، حفظ لایه اُزون، حفاظت از تنوع حیات وحش و جلوگیری از آلودگی دریاها.

۳-۲. عضویت در اتحادیه‌های گمرکی

قزاقستان در اتحادیه‌های گمرکی متعددی عضویت داشته و نقش کلیدی در مذاکرات تجاری چند جانبه دارد. از مجموعه اتحادیه‌های یاد شده می‌توان به اتحادیه گمرکی کشورهای سازمان تجارت جهانی اشاره نمود. **این کشور یکی از اعضای اتحادیه گمرکی سه جانبه روسیه، بلاروس و قزاقستان است.** یکی از نتایج همکاری کشورهای یاد شده تعیین تعرفه گمرکی خارجی مشترک در خصوص کالاهای تجاری می‌باشد. از سوی دیگر این کشور با کمیسیون اروپا توافق‌نامه‌ای در زمینه گمرک و وضع مالیات بر کالاها به امضا رسانده است.

همان‌گونه که اشاره شد، کشور قزاقستان از سال ۱۹۹۲ عضو سازمان تجارت جهانی است. این کشور در راستای اجرای برنامه‌های آن سازمان در خصوص توسعه تجارت، اقدامات متعددی را انجام داده است. یکی از این موارد حذف تعرفه گمرکی برای محصولات کشورهای عضو اتحادیه‌های گمرکی منطقه‌ای است.

۳-۳. عضویت در پیمانهای اقتصادی

این کشور در چندین پیمان اقتصادی منطقه‌ای و بین‌المللی عضویت دارد. از جمله این پیمانها می‌توان به اتحادیه اقتصادی و گمرکی آسیای مرکزی، اتحادیه اقتصادی آسیای اروپایی، اشاره نمود.

فصل دوم

محیط فرهنگی

در این فصل مطالبی همچون دین، زبان، علایق و الگوی زندگی و مصرف، نهادهای اجتماعی و دینی، رسانه‌ها، عادات خرید و مصرف، تعطیلات، اعیاد و جشنها، پایبندی به توافقات، دیدگاه کلی نسبت به ایران و ایرانی، فرهنگ مذاکره، نقش هدایا و سوغات در مناسبت‌های مختلف، ارزشهای غالب، آداب و رسوم خاص، پایبندی به زمان، اوقات فراغت و رفتارهای برنامه‌ریزی شده مردم قزاقستان بررسی می‌شود.

۱. ارکان فرهنگی و اجتماعی

در این قسمت، نخست ارکان اصلی تشکیل دهنده فرهنگ کشور قزاقستان نظیر مذهب و زبان مردم را معرفی نموده و سپس با آداب و رسوم کلی این سرزمین آشنا خواهیم شد.

۱-۱. دین

اکثریت جمعیت قزاقستان (حدود ۵۳٫۷ درصد) از آئین اسلام پیروی می‌کنند. پیروان مذهب مسیحیت (ارتودکس، کاتولیک، بابتیست و پروتستان)، یهودیت و معتقدان به کریشنا، و شاهدان یهود نیز در قزاقستان زندگی می‌کنند.

۲-۱. زبان

زبانهای رایج این کشور قزاقی و روسی است. اکثریت مردم به زبان روسی صحبت می‌کنند. قزاقی از گروه زبانهای ترکی است. بسیاری از واژگان آن از زبانهای عربی، فارسی، مغولی و روسی گرفته شده‌اند.

۳-۱. الگوی زندگی

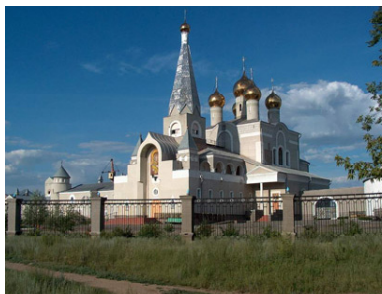
مردم قزاقستان به دلیل ویژگیهای خاص فرهنگی و اجتماعی و تنوع نژادی خود، از علایق و الگوی زندگی و مصرف خاصی برخوردارند.

در زیر به برخی از این ویژگیها اشاره شده است:

- ❖ **سالمدان از ارزش و احترام خاصی در میان مردم برخوردارند.**
- ❖ **مردم احترام زیادی برای سفره و انجام دعای پس از سفره به صورت گفتن «الله اکبر» قائلند.**
- ❖ **نان در جمع مردم ارزش ویژه‌ای داشته و از دور ریختن آن خودداری می‌کنند.**
- ❖ **اکثریت مردم قزاقستان به نوشیدن شیر اسب علاقه دارند.**
- ❖ **احترام به همسایگان و دعوت آنها به ضیافت غذا، از اجزای فرهنگ آن کشور می‌باشد.**
- ❖ **مردم قزاقستان به برگزاری جشن و سرورهای جمعی به همراه خویشاوندان، هدیه‌دادن کلاه قزاقی به یکدیگر، هدیه‌دادن بره به کودکان، استفاده از اسب و اسب سواری در جشنها و آوازهای سنتی پایبند می‌باشند.**
- ❖ **مردم بنا به سنت دیرین خود موی تراشیده شده را زیر خاک قرار می‌دهند.**
- ❖ **قزاقها چهار عید فطر، قربان، ژانویه و نوروز را جشن می‌گیرند.**
- ❖ **ادای احترام به مزار سرباز گمنام یکی از آداب مراسم عروسی در قزاقستان است.**

۴-۱. نهادهای اجتماعی و دینی

اکثریت مردم کشور قزاقستان تابع دین اسلام می‌باشند. پس از آنها، پیروان مذهب مسیحیت (ارتودکس، کاتولیک، بابتیست و پروتستان)، یهودیت و معتقدان به کریشنا، و شاهدان یهود در رتبه‌های بعدی قرار گرفته‌اند. با وجود چنین دامنه گسترده‌ای از اعتقادات مذهبی، مردم به کلیه اعتقادات مذهبی احترام گذاشته و در اکثر مراسم مذهبی شرکت می‌نمایند.

با توجه به سوابق سیاسی کشور قزاقستان، جایگاه ویژه آن در آسیای میانه و عضویت آن کشور در سازمانها و مجامع بین‌المللی متعدد، این کشور شاهد دموکراسی جوان و حضور و فعالیت احزاب سیاسی متعدد می‌باشد. احزاب یاد شده در کلیه انتخابات رسمی منطقه نقش فعال و جدی دارند. در قزاقستان هر یک از احزاب توانایی در اختیار گرفتن زمام امور را دارند.

در این کشور حزب «جمهوریخواه مردمی» بیشترین تعداد اعضا را دارد. آنها در کلیه شرایط و موقعیتهای بحرانی در کشور نقش جدی و فعالی در تغییر شرایط دارند.

دستگاه قانون‌گذاری مقتدری که اکثریت اعضای آن با حضور مستقیم مردم و برگزاری انتخابات سراسری انتخاب شده‌اند، در این کشور وجود دارد. اتحادیه‌های شغلی و صنفی رسمیت دارند و بالطبع سازمانهای ناظر حقوق بشر نیز در این کشور دیده می‌شوند.

در قوانین کشور قزاقستان، زنان مجاز به فعالیت در کلیه زمینه‌ها هستند و محدودیت خاصی در این زمینه مشاهده نمی‌شود. بر اساس اطلاعات و آمارهای موجود، زنان نقش بسیار مهمی در فعالیتهای اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی دارند. زنان قزاقی از پوشش سنتی و غربی جهت حضور در موقعیتهای مختلف استفاده می‌کنند.

بر اساس آخرین آمارهای رسمی، در کشور قزاقستان ۸,۰۰۰,۰۰۰ مسلمان زندگی می‌کنند. مسلمانان این کشور از ۲,۰۰۰ مسجد جهت انجام مراسم مذهبی خود بهره‌برداری می‌نمایند. مساجد زیر نظر اداره مفتیات مسلمانان قزاقستان قرار دارند.

قدیمی‌ترین و مهم‌ترین مسجد در شهر آستانه قرار دارد. انجمن امور مذهبی مسلمانان قزاقستان مسئولیت برگزاری و هماهنگی مراسم مذهبی مسلمانان را بر عهده دارند. این انجمن توسط مفتی اعظم قزاقستان هدایت می‌شود.

مسجد مرکزی آستانه قدیمی‌ترین مسجد قزاقستان می‌باشد. سایر مساجد قزاقستان شامل مسجد مرکزی آلماتی، مرکزی آستانه، شهر آتیراو، جمعه شیمکنت، شهر آکتائو و غیره می‌شود.

۵-۱. رسانه‌ها

ارتباطات در قزاقستان تحت نظارت دقیق بخش دولتی قرار دارد. در این کشور تعداد ۸۶ ایستگاه رادیویی و همچنین ۱۲ فرستنده تلویزیونی وجود دارد. شبکه تلویزیونی Caspionet قزاقستان، اولین و فراگیرترین شبکه تلویزیونی آن کشور به حساب می‌آید. این شبکه قابلیت تحت پوشش قراردادن بخشهایی از اروپا، آسیای مرکزی، خاورمیانه و بخش شمالی آفریقا را داشته و بالغ بر ۹۹ میلیون تماشاگر دارد.

در قزاقستان روزنامه‌ها و هفته‌نامه‌های متعددی به زبان روسی چاپ می‌شوند. هفته‌نامه پاناروما و روزنامه‌های Kazakhstan Moitor، Almaty Herald، Central Asia Times و بیشترین مخاطب را در میان نشریات آن کشور دارند. **محبوب‌ترین و رایج‌ترین هفته‌نامه‌های تبلیغاتی قزاقستان، Karavan، Vremya و Panorama می‌باشند.**

از مجموع ۷۴ فرستنده تلویزیونی، ۶۸ فرستنده تلویزیونی متعلق به بخش دولتی و مابقی متعلق به بخش خصوصی است.

نام برخی از ایستگاه‌های تلویزیونی قزاقستان به شرح زیر است:

- ♦ Khabar TV
- ♦ Kazakh TV (first channel)
- ♦ Kazakh Commercial TV (KTK)
- ♦ Caspionet
- ♦ Eurasia TV

۶-۱. عادات خرید و مصرف

در حال حاضر مردم قزاقستان جهت تأمین نیازمندیهای ضروری اکثراً از فروشگاه‌های زنجیره‌ای خرید می‌نمایند. این فروشگاه‌ها در سالهای اخیر و پس از استقلال آن کشور رشد چشمگیری داشته‌اند. کلیه خریدها با تأکید بر مشخصه‌های درآمدی و رشد اقتصادی قابل ملاحظه‌ای که روی داده است، صورت می‌گیرد.

به لحاظ شرایط جغرافیایی قزاقستان، تفاوت چشمگیر دمای هوا الگوی مصرف روزانه را کاملاً ناهمگون نموده است. تغییرات دمایی یاد شده که گاه به ۵۰ درجه در فصول مختلف

می‌رسد، مردم را ناچار به مصرف چندگانه می‌نماید. البته برخی از مصارف مردم وابسته به فرهنگ، سنن و وقایع خاص است که مردم به آنها پایبند می‌باشند.

بر اساس اطلاعات ارائه شده در خصوص وضعیت اقتصادی کشور قزاقستان، مردم آن کشور از درآمد سرانه زیادی برخوردار هستند. وجود اقوام مختلف در آن کشور، اقامت تجار کشورهای جهان در قزاقستان، حجم بالای ترانزیت کالاهای متنوع از طریق زیرساختهای آن کشور و جایگاه آن کشور در میان سایر کشورهای آسیای مرکزی موجب شده است تا ساکنان قزاقستان عادات خرید و مصرف خاصی داشته باشند. این عادات با عادات مردم سایر کشورها فرق می‌کند.

کلیه ساکنان قزاقستان در جستجوی کالای با کیفیت، با دوام و با قیمت مناسب هستند. نتایج تحقیقات انجام شده در خصوص رفتار خرید در قزاقستان نشان می‌دهد که خریداران توجه خاصی به مواد غذایی، البسه و هدایا داشته و زمان زیادی را صرف خرید و تهیه آنها می‌نمایند.

رفتار خریداران قزاقی به سرعت در حال تغییر است. این امر در کلیه اقشار مردم آن کشور قابل مشاهده می‌باشد. با وجود این خریداران قزاقی به دنبال تهیه کالاهای دوستدار طبیعت و قابل بازیافت می‌باشند. این امر با توجه به میزان پاسخگویی کالا به نیازهای آنها انجام می‌شود. معمولاً خریداران به سابقه فروشنده و نحوه فعالیت آن توجه نموده و تلاش دارند تا از فروشنندگان خوش سابقه خریداری نمایند. در این شرایط اکثریت مردم علاقه دارند که در هر ماه لباسهای جدید و هر شش ماه یکبار وسایل برقی خریداری کنند.

با توجه با درآمد سرانه بالا، پایداری عوامل اقتصاد کلان، حضور طبقه میانی قدرتمند در اجتماع قزاقستان و وجود مکانیزم مطمئن برای موازنه میان عرضه و تقاضا، در صورت فراوانی یک محصول یا کالای خاص، قدرت چانه‌زنی مشتری و حق انتخاب او برای انتخاب کالای مشابه میان عرضه‌کنندگان مختلف کاهش می‌یابد. این امر در شرایطی عنوان می‌شود که اکثریت خریداران قزاقی تمایل به چانه‌زنی دارند.

بدیهی است که فروشنده با حسن سلوک و آداب معاشرت بهتر در این میان موفق‌تر خواهد بود. این نکته هنگامی که فروشندگان (به‌طور عمده در بازارهای محلی) کالای یکسانی را عرضه می‌نمایند، نمود بیشتری خواهد داشت.

۷-۱. تعطیلات، اعیاد و جشنها

روزها و مناسبت‌های مهم در کشور قزاقستان به سه دسته تعطیلات سیاسی و ملی، مناسبت‌های مذهبی و مناسبت‌های قومی و قبیله‌ای تقسیم می‌شود. زمانهای برگزاری مناسبت‌های یادشده به شرح زیر است:

۱-۷-۱. تعطیلات سیاسی و ملی

روز استقلال، تحویل سال نو میلادی، کریسمس ارتودکس شرقی، تحویل سال نو میلادی، عید نوروز، ارتش، پیروزی در جنگ دوم جهانی، جمهوری، کودک، دانش‌آموز، دانشجو، قانون اساسی و اتحاد و همبستگی از جمله تعطیلات اجباری کارمندان دولت هستند.

زمان برگزاری مراسم و تعطیلات رسمی قزاقستان عبارت‌اند از:

- ❖ **روز استقلال: روز ۱۶ دسامبر**
- ❖ **روز تحویل سال نو: روز اول ژانویه**
- ❖ **روز کریسمس ارتودکس شرقی: روز هفت ژانویه**
- ❖ **سال نو میلادی: روز ۳۱ ماه دسامبر**
- ❖ **عید نوروز: روز ۲۲ مارس**
- ❖ **روز ارتش: روز هفت ماه می**
- ❖ **روز پیروزی در جنگ دوم جهانی: روز ۹ ماه می**
- ❖ **روز جمهوری: روز ۲۵ اکتبر**
- ❖ **روز کودک: روز اول ژوئن**

- ❖ روز دانش آموز: روز اول سپتامبر
- ❖ روز دانشجو: روز ۱۶ اکتبر
- ❖ روز قانون اساسی: روز ۳۰ آگوست
- ❖ روز اتحاد و همبستگی: روز اول می
- ❖ تعطیلات اجباری: بر طبق قانون استخدام نیروی کار قزاقستان، ۱۳ روز از مجموعه تعطیلات فوق به طور اجباری برای کارمندان و کارکنان دولت تعطیل است.

۱-۷-۲. مناسبت‌های مذهبی

در کشور قزاقستان پیروان ادیان مسیحیت، اسلام، یهودیت به همراه معتقدان به کریشنا، و شاهدان یهود زندگی می‌کنند. از این رو در این کشور مناسبت‌های مذهبی متعددی وجود دارد.

تعطیلات و مناسبت‌های مذهبی قزاقستان عبارت‌اند از:

- ❖ عید فطر: روز اول شوال
- ❖ عید قربان: روز ۱۰ ذیحجه

۱-۷-۳. مناسبت‌های قومی و قبیله‌ای

مناسبت‌های قومی و قبیله‌ای کشور قزاقستان عبارت‌اند از:

- ❖ روز زن: روز هشت مارس
- ❖ روز مرد: روز ۲۳ فوریه
- ❖ روز معلم: اولین یکشنبه ماه اکتبر

روزهای کاری در قزاقستان، شنبه تا پنجشنبه هر هفته و ساعات کاری از ۹ صبح تا پنج بعدازظهر است.

۲. فرهنگ مذاکره

برخی از ویژگی‌های فرهنگی مردم و تجار قزاقستان، که به منظور بهبود فرایند مذاکره

می‌توان از آنها استفاده نمود، در زیر بیان شده است:

- ❖ اکثریت مردم فاقد توانایی لازم برای مذاکره به زبان انگلیسی می‌باشند. بنابراین در اغلب مذاکرات حضور مترجم ضروری خواهد بود.
 - ❖ سطح آگاهی تخصصی در زمینه انعقاد قراردادهای ثابت، بازرگانی و صنعتی در این کشور به مراتب پایین‌تر از سطح لازم است.
 - ❖ به طور معمول تجار قزاقی اطلاع مناسبی از استانداردهای جهانی تجارت بین‌المللی ندارند. از این رو هنگام مذاکره و در مسیر توافقات منطقی مشکلاتی به چشم می‌خورد.
 - ❖ به لحاظ عادات بروکراتیک ناشی از نظام سوسیالیستی و وابستگی افراد به مراجع مختلف، مذاکره در این کشور با روندی آهسته پیش می‌رود.
 - ❖ به طور معمول مذاکره‌کنندگان در این کشور از حق تصمیم‌گیری بسیار پائین برخوردارند و تصمیم‌گیری نهایی نیاز به مراحل مختلفی دارد.
 - ❖ برقراری ارتباط با مقامات ارشد هر نهاد یا مؤسسه راهگشا می‌باشد.
 - ❖ در زمان گفت و گو صبر و حوصله داشته باشید و از بروز علائم بی‌حوصلگی و عجله خودداری نمایید. بحث با تجار قزاق نیازمند زمان است.
 - ❖ رفتار قزاقها در زمان مذاکرات عموماً سرد، خشک و عاری از احساس علاقه می‌باشد.
 - ❖ قزاقها دارای دیدگاهی بلندمدت در کلیه مذاکرات هستند.
- رعایت موارد بیان‌شده چه برای خرید کالا از قزاقستان، چه فروش کالا به این کشور ضروری است.

۲-۱. نقش هدایا و سوغات در مناسبت‌های مختلف

- هدایا و سوغات به عنوان یک مؤلفه اجتماعی، در قزاقستان از اهمیت اجتماعی بالایی برخوردار می‌باشند. برخی از این ویژگیها عبارت‌اند از:
- ❖ ارائه هدایا از هیچ قاعده‌ای تبعیت نمی‌کند.
 - ❖ در صورتی که فردی به منزل فرد قزاقی دعوت می‌شود، باید هدیه‌ای برای میزبان به همراه داشته باشد. این هدیه می‌تواند انواع شیرینی‌جات باشد.

- ❖ مسلمانان از نوشیدن شراب خودداری می‌نمایند. از این رو ارائه شراب به عنوان هدیه نوعی توهین محسوب می‌شود.
- ❖ هدایا در مقابل ارائه‌کننده هدیه باز می‌شود.

۲-۲. دیدگاه کلی نسبت به ایران

به دلیل نزدیکیهای دیرینه فرهنگی و وجود اشتراکات فراوان همچون اشتراکات زبانی و دینی، مردم قزاقستان از دیدگاه بسیار مناسبی نسبت به ایرانیان برخوردار می‌باشند. سابقه روابط تجاری ایران و قزاقستان، منافع دو جانبه، تعهد طرفین به اجرای توافقات، موافقت طرفین برای گسترش روابط دو کشور، مناسب بودن شرایط همکاریهای تجاری و سایر عوامل دیگر موجب شده‌اند که دولت قزاقستان از حضور شرکتهای ایرانی در آن کشور استقبال نماید. در ضمن ایران و قزاقستان در زمینه تقویت روابط دو جانبه گام برمی‌دارند.

طی سالهای اخیر دموکراسی نوپای کشور قزاقستان توسط جمهوری اسلامی ایران مورد حمایت قرار گرفته است. این امر موجب شده است تا مردم قزاقستان با دید مثبت به روابط دوجانبه نگاه کنند.

۲-۳. ارزشهای غالب، آداب و رسوم خاص

کشور قزاقستان دارای تنوع نژادی و قومی می‌باشد. به دلیل ترکیب نژادی مردم بومی با روسها و سایر نژادها، مردم این کشور وارث فرهنگ، آداب و رسوم غنی می‌باشند. ساکنان این کشور به فرهنگ و سنتهای خود به شدت پایبند هستند. این سنتها زندگی روزمره آنها را تحت‌الشعاع خود قرار می‌دهد. این افراد در هر شرایط و موقعیتی باز هم پایبندی خود را به فرهنگشان ابراز می‌دارند. بخشی از آداب و رسوم اجتماعی مهم مردم قزاقستان عبارت‌اند از:

- ❖ کلیه مردم خود را متعهد به حفظ سنتهای دیرین می‌دانند. در این زمینه آنها با تمامی توان خود تلاش می‌نمایند.
- ❖ خانواده اساس ساختار اجتماعی بوده و موجب پایداری زندگی مردم است. از این رو تعداد خانواده‌ها و اعضای آنها در حال افزایش است.

- ❖ افراد مسن در جامعه قزاقستان از ارزش و جایگاه ویژه‌ای برخوردارند و احترام به آنها در تمامی شرایط الزامی است.
- ❖ جامعه قزاقستان دارای ساختاری سلسله مراتبی است که همه مردم به آن اعتقاد دارند.
- ❖ ازدواج بین اقوام جهت حفظ اتحاد و یکپارچگی آنان صورت می‌گیرد.

۲-۴. پایبندی به زمان، و رفتارهای برنامه‌ریزی شده

مردم قزاقستان جهت رفتارهای برنامه‌ریزی شده به موارد خاصی پایبند هستند.

این موارد به شرح زیر می‌باشند:

- ❖ مردم قزاقستان برای مهمان ارج و قرب خاصی قائلند و از صرف شام با مهمان در منزل لذت می‌برند.
- ❖ به‌طور معمول بخشی از پذیرایی توسط نان و چای انجام می‌شود.
- ❖ در صورتی که به منزل فرد قزاقی دعوت شدید، نباید سر وقت به منزل وارد شوید. در ضمن نباید دیرتر از نیم ساعت از وقت ملاقات به منزل وارد شوید.
- ❖ لباس مهمانی همان لباس رسمی محیط اداری است. مردم قزاقستان به لباس و راحتی در آن اعتقاد دارند.
- ❖ با توجه به وجود سنتها و باورهای مردم قزاقستان، پایبندی به برنامه‌های تعیین شده و اجرای آنها بسیار مهم است. بر اساس این دیدگاه تخطی از تعهدات موجب بدنامی فرد خواهد شد. از این رو مردم و بخصوص تجار قزاق سعی زیادی در اجرای تعهدات و برنامه‌های تدوین شده از قبل دارند.

- ❖ اماکن عمومی متعددی در قزاقستان مکان مناسب جهت برگزاری ملاقاتهای تجاری را در اختیار تجار قرار می‌دهند.

- ❖ صرف غذا یک رویداد اجتماعی به شمار می‌رود. از این رو صرف غذا می‌تواند زمان زیادی را به خود اختصاص دهد.

- ❖ فصل تعطیلات در قزاقستان از دسامبر تا فوریه است.

فصل سوم

محیط اقتصادی

در این فصل سیستم اقتصادی، شاخصهای مهم اقتصادی، جمعیت، تولید ناخالص داخلی، وضعیت بخشهای مختلف اقتصادی، میزان ذخایر ارزی، تراز حساب جاری، دستمزد نیروی کار، نرخ بیکاری، نرخ تورم، شبکه‌های توزیع، بازاریابی و تبلیغات، نظام نرخ‌گذاری و منابع طبیعی کشور قزاقستان بررسی می‌شود.

۱. سیستم اقتصادی و نقش دولت

کشور قزاقستان با جمعیتی حدود ۱۵/۳ میلیون نفر، از لحاظ اقتصادی در رتبه پنجاه و ششمین اقتصاد بزرگ جهان قرار دارد. این کشور دارای منابع عظیم سوخت فسیلی، مواد معدنی و فلزات است.

همچنین این کشور تولیدکننده حجم وسیعی از محصولات کشاورزی و دامی می‌باشد. بخش صنعت این کشور مرتبط با استخراج و فناوری منابع طبیعی و رشد بخش ماشین‌سازی بخصوص ساخت تجهیزات، تراکتور، ماشین‌آلات کشاورزی و ابزارهای دفاعی و امنیتی می‌باشد. قزاقستان قصد دارد تا سال ۲۰۳۰ میلادی سه برنامه با هدف اکتشاف، بهره‌برداری، تولید و صادرات نفت و مواد هیدروکربنی را در غرب قزاقستان و در سواحل شرقی دریای خزر به اجرا درآورد.

این کشور دارای ثبات سیاسی بوده و با کلیه کشورهای غربی روابط دوستانه‌ای دارد. کشور قزاقستان جزو ۲۰ کشور اول دنیا از حیث سرمایه‌گذاری خارجی قرار دارد. از این رو قزاقستان کشور مناسبی جهت جذب سرمایه‌گذاران خارجی می‌باشد.

این کشور در راستای جذب سرمایه‌های خارجی امتیازات متنوعی را در اختیار سرمایه‌گذاران قرار می‌دهد. بخشی از امتیازات یاد شده عبارت‌اند از:

- ❖ امتیازات قانونی شامل مزایای مالیاتی در دوره‌های خاص که بر پایه نوع فعالیت و میزان سرمایه‌گذاری تعیین می‌گردد.
- ❖ تخفیفها و بخشودگی حقوق گمرکی در خصوص تجهیزات و وسایل مورد نیاز پروژه‌های سرمایه‌گذاری و معافیت‌های گمرکی در طول مدت قرارداد
- ❖ ارائه انواع پاداش‌های دولتی به سرمایه‌گذاران در قالب اجاره موقت یا استفاده رایگان زمین برای اجرای تعهدات قانونی، ارائه دارایی‌های مورد نیاز مانند زمین، ساختمان، ماشین‌آلات، تجهیزات و غیره
- ❖ پاداش‌های دولت بنا بر ارزش بازار و متناسب با مقررات دولتی خواهد بود.
- ❖ حداکثر پاداش‌های دولت کمتر از ۳۰ درصد ارزش دارایی‌های ثابت سرمایه‌گذاری می‌باشد.

در سال ۱۹۹۴ بانک جهانی اعلام کرد که رشد اقتصادی قزاقستان از سال ۱۹۹۱ تاکنون به طور متوسط سالیانه هفت درصد بوده است. این میزان رشد در مقایسه با سایر اقتصادهای در حال رشد جهان بسیار مطلوب می‌باشد.

کشور قزاقستان در حیطه کشاورزی، معادن، تولید و خدمات از دانش و تجارب روز و پیشرفته سایر کشورها بهره می‌برد.

این کشور در عرصه امور مالی بین‌المللی و بازارهای بین‌المللی کالا نیز حضور فعالی دارد. این امر با توجه به اقتصاد شکوفای آن کشور می‌باشد که یکی از ۱۳ اقتصاد نوین در سطح جهان محسوب می‌گردد.

بخشهای مختلف اقتصادی کشور قزاقستان شامل بخشهای صنعت، کشاورزی و خدمات از روند رو به رشدی برخوردار هستند. وضعیت این بخشهای اقتصادی در زیر شرح داده شده است.

۱-۱. بخش صنعت و معدن

بخش صنعت و معدن قزاقستان ۳۹/۴ درصد تولید ناخالص داخلی این کشور را تشکیل داده و ۱۸ درصد نیروی کار در آن مشغول فعالیت هستند.

صنایع عمده این کشور شامل موارد زیر می‌شود:

❖ نفت	❖ مس	❖ سولفور
❖ ذغال سنگ	❖ تیتانیوم	❖ سنگ آهن
❖ منگنز	❖ بوکسیت	❖ فلزات
❖ کرومیت	❖ طلا	❖ ماشین آلات کشاورزی
❖ روی	❖ نقره	❖ موتورهای برق
❖ سرب	❖ فسفات	❖ مصالح ساختمانی

نرخ رشد تولید صنعتی قزاقستان در سال ۲۰۰۷ معادل ۴/۵ درصد بوده است.

میزان تولید برق این کشور ۷۶/۳۴ میلیارد کیلو وات ساعت می باشد در حالی که میزان مصرف برق ۷۶/۴۳ میلیارد کیلو وات ساعت اعلام شده است.

میزان تولید نفت در قزاقستان ۱/۳۳۸ میلیون بشکه در روز است. این رقم در شرایطی عنوان می شود که میزان مصرف نفت آن کشور ۲۳۴,۰۰۰ میلیون بشکه در روز می باشد. میزان صادرات و واردات نفت به ترتیب ۱,۰۰۰,۰۰۰ و ۱۱۳,۶۰۰ بشکه در روز است. براساس آمار سال ۲۰۰۶، قزاقستان دارای ۹ میلیارد بشکه ذخیره نفت می باشد.

میزان مصرف گاز طبیعی در قزاقستان ۸/۴ میلیارد متر مکعب در روز می باشد. این کشور از تولیدکنندگان گاز طبیعی بوده و میزان تولید گاز طبیعی در قزاقستان ۱۶/۶۹ میلیارد متر مکعب در روز است. میزان صادرات و واردات گاز طبیعی قزاقستان، ۳/۹ میلیارد متر مکعب در روز اعلام شده است. براساس آمار سال ۲۰۰۶، قزاقستان دارای ۱/۷۶۵ تریلیون متر مکعب ذخیره گاز طبیعی می باشد.

۲-۱. بخش کشاورزی

بخش کشاورزی کشور قزاقستان به عنوان آخرین بخش مولد اقتصاد این کشور شناخته می شود. بخش کشاورزی قزاقستان در حدود ۵/۸ درصد تولید ناخالص داخلی قزاقستان را تشکیل می دهد. با وجود این در این بخش ۳۲/۲ درصد نیروی کار آن کشور مشغول فعالیت می باشند. محصولات عمده کشاورزی قزاقستان شامل حبوبات، کتان، برنج، گندم، جو، چارپایان، مواد لبنی، چرم، گوشت و پشم می باشد.

۳-۱. بخش خدمات

وضعیت بخش خدمات قزاقستان که ۵۴/۸ درصد تولید ناخالص داخلی آن را تشکیل می‌دهد و دربردارنده ۴۹/۸ درصد نیروی کار آن کشور است، به صورت زیر می‌باشد:

- ❖ خدمات مالی، درمانی، بانکی، رفاهی و بیمه از مهم‌ترین بخشهای خدماتی ارائه شده در این کشور می‌باشد.
- ❖ بخش خدمات فناوری اطلاعات و ارتباطات و خدمات مخابراتی از رشد مناسبی برخوردار است. این پیشرفت در سایه همکاریهای قزاقستان با سایر کشورهای جهان حاصل شده است.
- ❖ فناوریهای نوین از جمله الکترونیک، بیوتکنولوژی، نانو تکنولوژی و غیره از جایگاه مطلوبی در این کشور برخوردار است. از این رو دولت قزاقستان از کلیه سرمایه‌گذارهای خارجی در این حیطه حمایت و استقبال می‌نماید.
- ❖ سیستم توزیع شامل عمده‌فروشی و خرده‌فروشی و حمل و نقل نیز یکی دیگر از بخشهای خدماتی را تشکیل می‌دهند.
- ❖ با توجه به وجود معادن غنی و تعدد آنها در قزاقستان، مؤسسات متعددی در زمینه ارائه خدمات به بهره‌برداران از معادن فعالیت می‌نمایند.
- ❖ براساس آمارهای رسمی منتشر شده توسط بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول، جمعیت فقیر و بی‌سواد قزاقستان طی سالهای اخیر در حال کاهش است. این امر در نتیجه همکاری بخشهای خصوصی و دولتی در زمینه آموزش و حمایت دولت از آنها به‌دست آمده است.
- ❖ در سال ۲۰۰۶ میلادی بیش از ۳/۲ میلیون گردشگر از قزاقستان دیدن کرده‌اند. لذا خدمات گردشگری نیز از مهم‌ترین بخشهای اقتصاد خدماتی قزاقستان می‌باشد.
- ❖ میزان تولید و مصرف برق در قزاقستان به ترتیب ۷۶/۳۴ و ۷۶/۴۳ میلیارد کیلووات ساعت می‌باشد. قزاقستان در زمینه صادرات برق اقدام کرده و در حال حاضر میزان صادرات برق این کشور ۳/۷ میلیارد کیلووات ساعت است. حجم واردات برق قزاقستان چهار میلیارد کیلووات ساعت اعلام شده است. بزرگ‌ترین منبع تولید برق در آن کشور سوخت فسیلی است که توسط آن ۸۴/۳ درصد برق مورد نیاز کشور تأمین می‌شود.

در حال حاضر شرکتهای خارجی وارد شده به بازار، رقابت شدیدی برای اخذ مجوز و فعالیت در زمینه‌های زیر دارند.

جدول ۲: زمینه‌های فعالیت شرکتهای خارجی در کشور قزاقستان

ردیف	زمینه فعالیت	ردیف	زمینه فعالیت
۱	استخراج و پالایش نفت	۹	ارائه خدمات آموزش
۲	استخراج و توزیع گاز	۱۰	ارائه خدمات در زمینه فناوری اطلاعات و ارتباطات
۳	داروسازی	۱۱	ارائه خدمات بانکی
۴	بهداشت عمومی	۱۲	بورس اوراق بهادار
۵	اکتشاف و استخراج معدن	۱۳	ارائه خدمات حقوقی
۶	تولید ابزارهای مورد نیاز استخراج معدن	۱۴	صادرات و واردات کالاها
۷	برگزاری تورهای گردشگری	۱۵	حمل و نقل کالاها
۸	ارائه خدمات مشاوره مدیریتی و بازرگانی	۱۶	ساختمان / مهندسی

www.businessmonitor.com

۲. جمعیت

قزاقستان ۱۵/۳ میلیون نفر جمعیت دارد. این کشور دارای مردمی از نژادها و تیره‌های جمعیتی متفاوت است.

در جدول شماره ۳ به تیره‌های جمعیتی مردم این کشور اشاره شده است.

جدول ۳: تیره‌های جمعیتی مردم قزاقستان

ردیف	نام تیره	درصد
۱	قزاقی	۵۳/۴
۲	روسی	۳۰
۳	اوکراینی	۳/۷
۴	ازبکی	۲/۵
۵	آلمانی	۲/۴
۶	تاتارها	۱/۷
۷	اویغورها	۱/۴
۸	سایر	۰/۹

ویژگیها و نسبت‌های جمعیتی مردم این کشور نیز در جدول شماره ۴ بیان شده است.

جدول ۴: ویژگیها و نسبت‌های جمعیتی قزاقستان

ردیف	نسبت یا ویژگی	میزان
۱	نسبت جمعیت زیر ۱۴ سال	۲۲/۱ درصد
۲	نسبت جمعیت ۱۵ تا ۶۴ سال	۶۹/۶ درصد
۳	نسبت جمعیت ۶۵ سال و بالاتر	۸/۲ درصد
۴	نرخ رشد جمعیت	۰/۳۷۴ درصد
۵	نرخ زاد و ولد در هر هزار نفر	۱۶/۴۴
۶	نرخ مرگ و میر در هر هزار نفر	۹/۳۹
۷	نرخ خالص مهاجرت در هر هزار نفر	-۳/۳۱
۸	نرخ مرگ و میر کودکان در هر هزار نفر	۲۶/۵۶

۹	نرخ باروری زنان (تعداد موالید به ازای هر زن)	۱/۸۸
۱۰	نسبت جنسی مردان در کل جمعیت	۰/۴۸
۱۱	امید به زندگی در بین مردان	۶۲/۲۴ سال
۱۲	امید به زندگی در بین زنان	۷۳/۱۶ سال
۱۳	نرخ باسوادی در کل جمعیت بالای ۱۵ سال	۹۹/۵ درصد
۱۴	نرخ باسوادی در مردان بالای ۱۵ سال	۹۹/۸ درصد
۱۵	نرخ باسوادی در زنان بالای ۱۵ سال	۹۹/۳ درصد

۳. تولید ناخالص داخلی (GDP)

تولید ناخالص داخلی (GDP) این کشور در سال ۲۰۰۶ بالغ بر ۵۲/۶ میلیارد دلار بوده است. تولید ناخالص داخلی (GDP) به تفکیک سهم بخشهای عمده اقتصادی همراه با درآمد سرانه در جدول شماره ۵ ارائه شده است.

جدول ۵: تولید ناخالص داخلی (GDP) کشور قزاقستان به تفکیک سهم بخشهای عمده اقتصادی

شاخص	میزان
تولید ناخالص داخلی (GDP)	۱۶۱/۵ میلیارد دلار (براساس PPP)
تولید ناخالص داخلی (GDP)	۱۰۲/۵ میلیارد دلار بر اساس نرخ رسمی ارز
درآمد سرانه	۱۰.۴۰۰ دلار (براساس PPP)
نرخ رشد تولید ناخالص داخلی	۸/۵ درصد
نسبت سرمایه‌گذاری (ناخالص ثابت)	۲۵/۴ درصد از تولید ناخالص داخلی
سهم بخش صنعت از GDP	۳۹/۴ درصد
سهم بخش کشاورزی از GDP	۵/۸ درصد
سهم بخش خدمات از GDP	۵۴/۸ درصد

۴. شاخصهای مهم اقتصادی

سیستم اقتصادی قزاقستان تابع بازار آزاد نمی‌باشد. این کشور با داشتن اقتصاد مختلط، سیاستهای مختلفی را برای نزدیکی به یک اقتصاد باز در دستور کار خود قرار داده است. بر مبنای بودجه ارائه شده توسط دولت در سال ۲۰۰۷، میزان درآمدها معادل با ۲۱/۴۹ میلیارد دلار و میزان هزینه‌ها معادل با ۲۲/۳۱ میلیارد دلار می‌باشد. بدهیهای خارجی این کشور در سال ۲۰۰۷، بر مبنای آمار ارائه شده توسط بانک جهانی، ۹۳/۹ میلیارد دلار بوده است. میزان کمکهای خارجی دریافت شده در سال ۲۰۰۵ برابر با ۲۲۹/۲ میلیون دلار بود.

در ادامه به مهم‌ترین شاخصهای اقتصادی قزاقستان بر طبق آخرین آمار و اطلاعات موجود اشاره شده است.

۴-۱. نرخ تورم

نرخ تورم این کشور در پنج سال گذشته دستخوش نوسانات بسیار بوده است. نرخ تورم در سال ۲۰۰۲ به پایین‌ترین و در سال ۲۰۰۶ به بالاترین میزان خود در پنج سال گذشته رسیده است.

در جدول شماره ۶، نرخ تورم طی سالهای ۲۰۰۶-۲۰۰۲ نشان داده شده است.

جدول ۶: نرخ تورم قزاقستان طی دوره زمانی ۲۰۰۶-۲۰۰۲

سال	۲۰۰۲	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶
نرخ تورم (درصد)	۶/۵	۶	۶/۶	۶/۹	۷/۶

www.imf.org

۴-۲. نرخ بیکاری

براساس آمار رسمی سال ۲۰۰۸ میلادی، نرخ بیکاری در کشور قزاقستان در سال ۲۰۰۷ میلادی برابر با ۷/۴ درصد بوده است. شایان ذکر است که نرخ بیکاری در این کشور در سال ۲۰۰۶، معادل با ۸/۱ درصد بوده است. این آمار نشان می‌دهد که نرخ بیکاری سال

۲۰۰۷ نسبت به سال قبل از آن ۰/۷ درصد کاهش یافته است.

در جدول شماره ۷، نرخ بیکاری طی سالهای ۲۰۰۳-۲۰۰۷ نشان داده شده است.

جدول ۷: نرخ بیکاری قزاقستان طی دوره زمانی ۲۰۰۳-۲۰۰۷

سال	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷
نرخ بیکاری (درصد)	۸/۸	۸/۸	۸	۸/۱	۷/۴

www.indexmundi.com

۴-۳. دستمزد نیروی کار

دستمزدها معمولاً ساعتی، روزانه، ماهانه یا کارمزدی می‌باشند. در سال ۲۰۰۵، متوسط دستمزد ماهانه برای سرپرستی و نظارت فنی و صنعتی و دفتری و کارگران غیرتولیدی در بخش عمده‌فروشان، خرده‌فروشان، صادرات و واردات، رستورانها و هتلها برابر ۳۸۹/۳۱ دلار آمریکا بوده است. در این شرایط دستمزد افراد متخصص حدود ۴۸۹ دلار می‌باشد. متوسط دستمزد ماهانه و ساعتی برای کارگران در بخش صنعت و سطوح اجرایی در بخش تولید برابر ۲۹۴ و ۱/۶۷ دلار بوده است.

لازم به ذکر است که در این کشور حداقل دستمزد به صورت قانونی وجود دارد. سطح دستمزد به‌طور معمول بر اساس مکانیسم عرضه و تقاضا و توانمندیهای نیروی کار تعیین می‌شود. استخدام کارگران خارجی توسط کارفرمایان قزاقی طبق شرایط و مقررات وزارت کار صورت می‌گیرد.

۴-۴. تراز حساب جاری

براساس اطلاعات ارائه شده در سال ۲۰۰۷ میزان تراز حساب جاری قزاقستان مبلغ ۴/۶۴۳- میلیارد دلار بوده است.

۴-۵. میزان ذخایر ارزی

میزان ذخایر ارزی و طلای قزاقستان، مبلغ ۱۹/۲۵ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۷ میلادی بوده است.

۵. شبکه‌های توزیع

وجود سه فرودگاه فعال بین‌المللی، برخورداری از حدود ۹۰,۰۱۱ کیلومتر بزرگراه آسفالت‌ه، ۸۴,۱۰۴ کیلومتر جاده آسفالت‌ه، ۱۳,۷۰۰ کیلومتر خطوط ریلی و پنج بندر باعث شده که سیستم حمل و نقل کالا در این کشور از پویایی و رشد مناسبی برخوردار باشد. این امر بر سرعت و مدت زمان حمل کالا از بنادر به شهرهای دیگر آن منطقه تأثیر می‌گذارد.

بر اساس بررسیهای انجام شده در سال ۲۰۰۶ دولت قزاقستان در حال بهبود شبکه ارتباطی و حمل و نقل آن کشور جهت اتصال به سیستم حمل و نقل جهانی می‌باشد. در این راستا فعالیتهای گسترده‌ای جهت ایجاد سازگاری زیرساختار حمل و نقل آن کشور با استانداردهای جهانی در حال انجام است. این کشور از انواع خطوط ریلی، مترو، خطوط اتوبوسرانی و غیره جهت برقراری ارتباط بین شهرها و مناطق مختلف و ارائه خدمات به مردم بهره‌برداری می‌نماید. کلیه مناطق آن کشور از شبکه حمل و نقل مناسبی برخوردار هستند.

کشور قزاقستان دارای چهار کریدور بین‌المللی می‌باشد. این کریدورها موجب کاهش فاصله‌ها و تسریع حمل و نقل کالا در سطح آن کشور شده است. از این رو با وجود زیرساختار مناسب در قزاقستان، مدت زمان حمل کالا از بنادر اصلی به شهرهای دیگر کم است. در زمینه ایجاد انبارها و سردخانه‌های متعدد در سطح شهرها و نواحی مابین شهرهای آن کشور اقدامات وسیعی در حال انجام است. در این شرایط شرکتهای بخش خصوصی در قالب سرمایه‌گذاریهای خطرپذیر اقدام به تأسیس انبارها و سردخانه‌ها در مناطق مختلف کشور می‌نمایند. شرکتهای متعددی در زمینه حمل و نقل کالا در این کشور فعال هستند. به همین دلیل قزاقستان از زیرساختهای مناسب حمل و نقل و توزیع کالاها و خدمات برخوردار است. با وجود این طی سالهای اخیر برنامه‌های متعددی در زمینه بهبود و ارتقای سطح زیرساختهای ارتباطی تدوین و به مرحله اجرا درآمده است.

موقعیت جغرافیایی این کشور و همسایگی آن با دریای خزر از غرب باعث شده که قزاقستان از جایگاه ویژه‌ای در سیستم حمل و نقل دریایی برخوردار شود. از سوی دیگر، همسایگی آن کشور با کشورهای روسیه، ازبکستان، ترکمنستان، قرقیزستان و چین موجب شده است که قزاقستان به زیرساختهای ارتباطی آن کشورها ارتباط یابد. این زیرساخت

ارتباطی امکان تسریع حمل و نقل محصولات آن منطقه از طریق زمینی به سایر کشورها را فراهم نموده است.

بر اساس آمارهای موجود، بازار قزاقستان به خودی خود یک بازار بزرگ محسوب می‌شود. از سوی دیگر به دلیل وجود تعرفه گمرکی مناسب برای کلیه کالاهای وارداتی و فراهم بودن شرایط ورود و بهره‌برداری از حیطه وسیعی از کالاهای، تجار کلیه کشورها علاقمند به فعالیت در آن منطقه هستند. **مشخصه بارز بازار این کشور وجود مصرف‌کنندگانی است که درآمد بالایی دارند.** از سوی دیگر تدوین و تصویب قوانین مرتبط با فعالیتهای بازرگانی موجب شده است که تجار بسیاری به سوی بازارهای قزاقستان جذب شوند. الگوهای زندگی و مصرف ساکنان آن منطقه موجب افزایش تقاضا برای دامنه وسیعی از کالاهای و محصولات مصرفی در سالهای آینده خواهد شد.

در این کشور به‌طور کلی شش منطقه بازاریابی اصلی وجود دارد: منطقه شمالی با مرکزیت شهر آستانه، منطقه شمال شرقی با مرکزیت شهر پاولودار، منطقه غرب با مرکزیت شهر بندری آکٹائو، منطقه جنوب شرق با مرکزیت آلماتی، منطقه جنوبی با مرکزیت شهر طراز و منطقه شرق به مرکزیت شهر کامنوغورسک. برای صادرکنندگان ایرانی، تعیین نمایندگیها یا توزیع‌کنندگان کالاهای مختلف در مناطق شمال، جنوب، جنوب شرق و شمال شرق سودمند و به صرفه است. این امر با توجه به میزان تمرکز جمعیت و شرایط مالی مردم مناطق یاد شده بیان شده است.

۵-۱. بازاریابی و تبلیغات

قزاقستان به عنوان یک بازار تجاری در حال توسعه، همواره از بازاریابی و تبلیغات به عنوان یکی از ابزارهای کلیدی توسعه اقتصادی بهره می‌برد. برخی از ویژگیهای بازاریابی و تبلیغاتی این کشور به صورت زیر می‌باشد:

- ❖ به دلیل حضور بلندمدت روسها در کشور قزاقستان، ساختار تجاری آن کشور ترکیبی از فرایند تجاری قزاقها و روسها است.
- ❖ دریافت پاسخ از فعالیتهای تجاری در قزاقستان به ویژه بازاریابی و تبلیغات به زمان بیشتری نسبت به سایر کشورها نیاز دارد. از این رو صبر و استفاده از زمان برای ایجاد ارتباط با تجار قزاق الزامی است.
- ❖ به دلیل اعتقاد اکثریت مردم به دین اسلام، مردم و تجار به اصول و اعتقادات

مذهبی پایبند هستند. احترام به این اصول و اعتقادات در کلیه فعالیتهای تجاری نیز مشهود است.

❖ در کلیه بنگاه‌ها و شرکتها فقط یک نفر تصمیم‌گیری می‌نماید. این فرد بالاترین مقام در آن مجموعه را در اختیار دارد. سایر افراد در جلسات حضور می‌یابند اما توانایی تصمیم‌گیری را ندارند.

❖ ملاقاتهای تجاری در قزاقستان ساختار ویژه‌ای ندارد و ممکن است دستخوش تغییرات متعدد شود.

❖ در فرهنگ تجاری قزاقستان، معرفی مقدماتی با دست دادن غیررسمی و عنوان شدن نام کوچک طرفین انجام می‌شود.

❖ رد و بدل شدن کارتهای ویزیت در جریان دیدار تجاری یک امر عادی است. کارتها باید به زبانهای انگلیسی و روسی باشند. هنگام دریافت کارت ویزیت، دقت در مطالب آن یک نوع احترام محسوب می‌شود.

❖ شرکتهای آمریکایی در قزاقستان از ترکیب روشهای متنوع بازاریابی مانند توزیع مستقیم محصولات از طریق فروشگاههای زنجیره‌ای و بهره‌برداری از عاملین در شهرها اقدام می‌نمایند. این کانالها در حال حاضر به حمایت گسترده آموزشی، خدماتی و طرحهای تجهیزاتی نیاز دارند.

❖ شرکتهای جهت معرفی خود و محصولات قابل ارائه از ابزارهای متنوعی بهره‌برداری می‌نمایند. بهترین و کاراترین روشهای تبلیغاتی در قزاقستان عبارت‌اند از:

❖ نمایشگاه‌ها و بازارهای تجاری ویژه

❖ تبلیغ در رسانه‌های جمعی

❖ برگزاری سمینارهای تخصصی

❖ همکاری با اعضای انجمنهای سازمان‌دهندگان نمایشگاه‌های تجاری، توسعه بازاریابی و سازمان‌دهندگان رویدادهای نمایشگاهی و سایر مؤسسات فعال در زمینه تجارت خارجی و بازاریابی

❖ تأکید بر تبعیت خط تولید محصولات از استانداردهای جهانی و اعلام نام آنها ضروری است.

❖ کیفیت محصول ارائه‌شده در بازار نقش مهمی در موفقیت بنگاه‌های تجاری دارد. از این رو تجار و صادرکنندگان باید دیدگاه جامعی نسبت به کیفیت داشته باشند.

۵-۲. راهکارهای بازاریابی و فروش

در کشور قزاقستان همانند سایر نقاط جهان راهکارهای ویژه‌ای برای بازاریابی و فروش محصولات مطرح می‌شود.

برخی از راهکارهای یادشده عبارت‌اند از:

- ❖ ارائه نام استانداردهای جهانی مورد استفاده در تولید محصول مفید است.
- ❖ در شیوه‌های بازاریابی میزان تطابق مشخصات محصول با مشخصات عنوان‌شده توسط دولت ذکر شود.
- ❖ شرکتها و مؤسسات خارجی بر وجود پروانه صادراتی معتبر و مورد پذیرش دولت تأکید کنند.
- ❖ با توجه به وجود اکثریت پراکندگی جمعیت در مناطق جنوب، جنوب شرقی، شمال و شمال شرق کشور، تمرکز بازاریابی بر ساکنان آنها ضروری است.
- ❖ شرکتها برای ورود به سیستم توزیع بازار قزاقستان از راهکارهای بلندمدت و روشهای دقیق بازاریابی برای دستیابی به موفقیت کوتاه‌مدت استفاده نمایند. در این چارچوب توجه خاص به رقبای جدی مانند چین و روسیه از نظر فضای حساس رقابتی الزامی است.
- ❖ شرکتهای دارای برندهای تجاری و پذیرش‌شده در بازار بورس بیش از سایر شرکتهای تجاری موفقیت کسب می‌نمایند.
- ❖ مطالعه گزارشات بازاریاب‌شناسی و بازاریابی، قبل از ورود به بازار آن کشور راهگشا می‌باشد.
- ❖ گردآوری اطلاعات به روز و دقیق از علایق مردم و شرایط اقتصادی جامعه عامل بسیار مهمی در دستیابی به موفقیت است. در صورتی که دسترسی به اطلاعات مورد نظر میسر نباشد، بهره‌برداری از دانش و تجربه تجار محلی مفید خواهد بود.
- ❖ تجار قزاقستان در خصوص مواردی مانند قیمت، کیفیت، زمان تحویل کالا و نحوه ارائه خدمات به موقع حساسیت ویژه‌ای دارند. از این رو ایجاد اعتماد در زمینه عوامل فوق می‌تواند بر توسعه سهم بازار تأثیر بگذارد.
- ❖ معرفی محصولات و خدمات در نمایشگاه‌های تخصصی و عمومی بهترین راهکار جذب مشتریان بالقوه در قزاقستان به شمار می‌رود.

۹. نظام نرخ گذاری

کشور قزاقستان یکی از کشورهای آسیای مرکزی است که تغییرات شدید نرخ تورم را تجربه کرده است. علت این امر وجود مشکلات متعدد در ساختار نرخ گذاری قزاقستان می باشد. با وجود این دولتها تلاش بسیاری جهت حفظ سطح عمومی قیمتها در طول زمان انجام داده اند و از این لحاظ ثبات قیمتها در اقتصاد کلان حکم فرماست. در چند سال گذشته، نرخ تبدیل دلار آمریکا در برابر تنگه ثابت نبوده و آن نیز دستخوش تغییرات عمده شده است. در بررسیهای انجام شده در سال ۲۰۰۶ میلادی، این منطقه رتبه ۷۶ از میان ۱۵۷ کشور جهان در زمینه آزادی اقتصادی را کسب نموده است.

به رغم الحاق این کشور به سازمان تجارت جهانی از یک طرف و الزام مجلس به تبعیت از نظام اقتصاد آزاد و کاهش دخالت دولت در اقتصاد، دولت همچنان در نظام نرخ گذاری آن کشور دخالت می نماید. در حال حاضر بخش خدمات بیش از سایر بخشها مورد توجه دولت قرار دارد. دولت تلاش دارد در سایه همکاریهای منطقه ای و بین المللی جایگاه آن کشور در عرصه تجارت جهانی را بهبود بخشد.

۷. منابع طبیعی

قزاقستان به دلیل وسعت جغرافیایی از منابع طبیعی فراوانی برخوردار است. معادن این کشور از منابع سرشاری برخوردار است. قزاقستان نیمی از صادرات ذغال سنگ جهان را به خود اختصاص داده است.

با وجود تنوع منابع طبیعی و میزان منابع آنها، حدود ۵۴/۸ درصد از اقتصاد این کشور به بخش خدمات اختصاص یافته است.

برخی از منابع طبیعی قزاقستان که از دید اقتصادی مورد توجه قرار می گیرند شامل میادین عظیم نفتی، میادین گاز طبیعی، دریاچه های طبیعی، معادن ذغال سنگ، سنگ آهن، منگنز، سنگ کروم، نیکل، کبالت، مس، مولیبدنوم، روی، بوکسیت، طلا، اورانیوم و آبشارها می باشد.

فصل چهارم

زیرساختها

این فصل سیستم حمل و نقل، بنادر و راهها، نظام بانکی، نظام بیمه‌ای و زیرساختهای ارتباطاتی کشور قزاقستان را بررسی می‌کند.

۱. حمل و نقل

این کشور از لحاظ سیستمهای حمل و نقل جاده‌ای، ریلی و آبی و زیرساختهای حمل و نقل از جمله بنادر و فرودگاه‌ها از وضعیت در حال پیشرفت برخوردار است.

مشخصات سیستم حمل و نقل قزاقستان، شامل حمل و نقل جاده‌ای، ریلی و دریایی به صورت زیر می‌باشد:

۱-۱. زمینی

قزاقستان دارای ۹۰,۰۱۸ کیلومتر جاده است. براساس آمار سال ۲۰۰۷ میلادی فقط ۸۴,۱۰۴ کیلومتر جاده آسفالت‌ه و ۵,۹۱۴ کیلومتر جاده غیرآسفالت‌ه در این شبکه وجود دارد. این شبکه در حال توسعه جهت بهره‌برداری ارتباطی بین اروپا و آسیا می‌باشد. آمارهای ارائه شده در سال ۲۰۰۶ نشان می‌دهند که از مجموع ۲۵۸,۰۲۵ کیلومتر بزرگراه‌های قزاقستان ۲۴۷,۳۴۷ کیلومتر آن آسفالت‌ه است. به منظور جلوگیری از افزایش حجم ترافیک و کاهش خطرات ناشی از تردد خودروها، دولت برنامه وسیع ساخت و ساز جاده‌های جدید را آغاز نموده است.

۲-۱. ریلی

قزاقستان دارای شبکه خطوط ریلی به طول ۱۴,۴۰۰ کیلومتر است. این شبکه دربردارنده

خطوط ریلی استاندارد است. این شبکه دارای ۳,۷۰۰ کیلومتر مسیر برقی شده می‌باشد. سیستم راه‌آهن قزاقستان از شمال به آستانه، از غرب به اروپا و از شرق به کشورهای کره، چین، آسیای مرکزی و خلیج فارس متصل است. شبکه فوق دارای ۲۳ ایستگاه در مسیر حرکت قطارها است. خطوط ریلی سبک این کشور خصوصیات تراموا را دارد. از این رو جهت ارائه خدمات در داخل شهرها از این خطوط استفاده می‌شود.

۳-۱. دریایی

کشور قزاقستان دارای ۲,۹۶۴ کیلومتر خط ساحلی و ۴,۰۰۰ کیلومتر مسیر دریایی است. مشخصات سیستم حمل و نقل دریایی قزاقستان به شرح زیر می‌باشد:

- ❖ اکثریت امکانات این مجموعه در ارتباط با حمل و نقل کالا و مسافر با روسیه است.
- ❖ کشور قزاقستان دارای دو مسیر دریایی است. مسیر اول (سیرداریا) در منطقه جنوب مرکزی آن کشور قرار دارد. مسیر دوم شامل رودخانه ارتیس است که در شمال شرق کشور قرار گرفته است.
- ❖ انجمن ناوگان صنعتی رودخانه‌ای قزاقستان^۱ مسئولیت کنترل ترافیک بر روی رودخانه را بر عهده دارد. این انجمن یکی از اجزای دولت قزاقستان می‌باشد.
- ❖ تمامی فعالیتهای تجاری از طریق بندر تجاری دریایی اکتاوانجام می‌شود. بازسازی این بندر فرصتهای جدیدی را جهت حمل نفت و سایر کالاها فراهم آورده است.
- ❖ حمل و نقل دریایی داخلی قزاقستان در زمینه حمل بار و مسافر فعالیت می‌نمایند. در این زمینه ۱۱ شرکت خدماتی مشغول به کار می‌باشند.
- ❖ حمل و نقل دریایی خارجی قزاقستان یکی از محورهای تجارت خارجی آن کشور را تشکیل می‌دهد. از این رو حمل و نقل دریایی به حمل کالا اختصاص یافته است.
- ❖ ناوگان قزاقستان دارای پنج کشتی بالای ۱,۰۰۰ تن است: چهار تانکر نفت و یک کشتی حمل کالای یخچال‌دار تشکیل‌دهنده این ناوگان هستند.

۱-۳-۱. بنادر

قزاقستان در زمره کشورهای در حال پیشرفت در خصوص زیرساختهای حمل و نقل به شمار می‌رود. این کشور دارای پنج بندر است که در امتداد مسیر ساحلی آن کشور قرار دارند.

بنادر این کشور عبارت‌اند از:

- ♦ Aqtau
- ♦ Atyrau
- ♦ Oskemen
- ♦ Pavlodar
- ♦ Semey

مهم‌ترین بندر قزاقستان بندر آکتائو^۱ است که در ایالت مانگ گیستانو قرار دارد. این بندر توانایی ارائه تسهیلات بین‌المللی به کشتیهای باربری را دارد. اکثریت حجم مبادلات را نفت و محصولات نفتی تشکیل می‌دهند.

۱-۴. هوایی

کشور قزاقستان دارای ۹۷ فرودگاه است. از مجموعه فرودگاه‌های فوق تعداد ۶۵ فرودگاه آسفalte و ۳۲ فرودگاه غیرآسفalte می‌باشند. در حال حاضر این کشور دارای سه فرودگاه بین‌المللی در شهرهای آستانه، آلماتی و آتیرا و ۱۴ فرودگاه بین‌المللی در دست احداث است.

فرودگاه آستانه دارای استاندارد ISO ۹۰۰۰:۲۰۰۱ است و در زمره فرودگاه‌های مدرن و پیشرفته قرار دارد. بر اساس اطلاعات ارائه شده، فرودگاه بین‌المللی آستانه رتبه ۹۷ از مجموع ۱۶۵ فرودگاه جهان از نظر بهترین فرودگاه‌های جهان در سال ۲۰۰۷ را اخذ نموده است. از سوی دیگر آمارهای موجود گویای این امر است که در سال ۲۰۰۴ میلادی حدود ۲/۳ میلیون نفر از این فرودگاه‌ها استفاده کرده‌اند. این رقم در سال ۲۰۰۶ میلادی به بیش از ۳,۰۰۰,۰۰۰ میلیون نفر رسید.

۲. نظام بانکی

بانک مرکزی قزاقستان که مسئولیت کنترل و نظارت بر مسائل مالی آن کشور را بر عهده دارد، با عنوان بانک ملی شناخته می‌شود. در قزاقستان بانکها و مؤسسات بانکی مختلفی فعالیت می‌نمایند.

بر اساس آمار بانک مرکزی قزاقستان، بیش از ۱۵۰۰ شعبه بانک محلی و خارجی در آن کشور مشغول فعالیت هستند.

حیطه عملکردی این بانکها شامل مسائلی مانند مستغلات و املاک، ساختمان، مالی و بازرگانی و سرمایه‌گذاری می‌شود.

برخی از بانکهای فعال در کشور قزاقستان عبارت‌اند از:

- ♦ Abidbank JSB
- ♦ Agroindustrial Bank of Kazakhstan JS
- ♦ Al Baraka Kazakhstan International Commercial Bank
- ♦ Alem Bank Kazakhstan
- ♦ Almaty Commercial Bank
- ♦ Almaty Merchant Bank
- ♦ Almaty Trade and Finance Bank
- ♦ Bank Caspiyskiy
- ♦ Bank Interinvest

- ♦ Bank Turanalem
- ♦ Center Credit JSSB
- ♦ Chase Manhattan Bank
- ♦ Citibank

بانکهای فعال در سرمایه‌گذاری در قزاقستان نیز عبارت‌اند از:

- ♦ HSBC
- ♦ Interinvest
- ♦ Visor Capital
- ♦ ABN AMRO
- ♦ Allianz

۳. نظام بیمه‌ای

صنعت بیمه قزاقستان همواره تحت تأثیر شرایط سیاسی و اجتماعی آن کشور می‌باشد. تأسیس سازمان بیمه دولتی برای بیمه اعتبار صادراتی و سرمایه‌گذاری یکی از عوامل جدید در ساختار اقتصاد مبتنی بر بازار در قزاقستان است. هدف اصلی سیاستهای این سازمان، تغییر ساختار اقتصاد قزاقستان به منظور افزایش قیمت کالاهای قابل عرضه به بازار و تسهیل ادغام آن کشور در اقتصاد منطقه‌ای و جهانی می‌باشد. این عامل قزاقستان را قادر می‌سازد تا عملیات صادراتی مرتبط با سرمایه‌گذاری خارجی مستقیم را تشویق، کمک و حمایت نماید. انواع بیمه‌های زیر توسط سازمان فوق ارائه می‌گردد:

❖ بیمه اعتبار صادراتی در قبال ریسکهای تجاری و سیاسی

❖ بیمه سرمایه‌گذاری در قبال ریسک سیاسی

کشور قزاقستان با پذیرش سیستم نوین بیمه، اقدامی جدی در زمینه اصلاح وضعیت مالی جامعه را آغاز نموده است. قانون بیمه آن کشور در شرایطی مطرح شده است که عامه مردم درک مناسبی از بیمه و ضرورت وجود آن ندارند. از سوی دیگر صنعت بیمه تحت تأثیر روابط بین گروه‌ها و جناحهای مختلف می‌باشد. در این کشور بانک ملی وظیفه نظارت و قانون‌گذاری در عرصه بیمه را بر عهده دارد.

شرکتهای بیمه در قزاقستان در بخش بیمه‌های عمومی، عمر، ملک، تجاری، اجباری،

بلندمدت و سایر شاخه‌های بیمه فعالیت می‌کنند.

براساس قوانین قزاقستان اشخاص حقیقی و شرکتهای خارجی می‌توانند سهامدار شرکتهای بیمه آن کشور باشند، اما آنها مجاز به تأسیس شرکت بیمه در آن کشور هستند. در سالهای اخیر با توجه به حضور قزاقستان در سازمان تجارت جهانی، بسیاری از شرکتهای بیمه جهانی تلاش برای خرید سهام شرکتهای بیمه قزاقستان را افزایش داده‌اند.

جدول زیر دربردارنده فهرست شرکتهای مشاوره بیمه و نمایندگان شرکتهای خارجی می‌باشد.

جدول ۸: فهرست شرکتهای و کارگزاران بیمه در قزاقستان

ردیف	شرکتهای بیمه‌گر دارای مجوز فعالیت	ردیف	کارگزاران بیمه‌ای (بروکرها)
۱	Eurasia	۱	JSCN
۲	Tumar	۲	Marsh Llp
۳	AIG Khazakhstan Insurance	۳	MAI
۴	Allianz	۴	Malakut
۵	Akparat Sprint Ltd	۵	Axiom
۶	Amanat Insurance Joint Stock	۶	FMGC
۷	Interteach	۷	Galym

مأخذ: انجمن بیمه‌گزاران قزاقستان

۴. زیرساختهای ارتباطاتی

کشور قزاقستان از لحاظ زیرساختهای ارتباطاتی، کشوری پیشرفته محسوب می‌شود. این کشور از نظر بسیاری از شاخصها و زیرساختهای ارتباطاتی، از موقعیت مطلوبی در میان سایر کشورهای جهان برخوردار است.

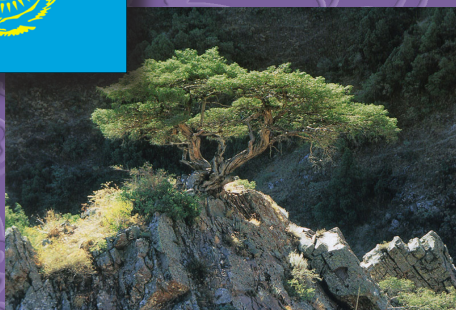
جدول شماره ۹، زیرساختها و شاخصهای ارتباطاتی کشور قزاقستان را نشان می‌دهد.

جدول ۹: زیرساختها و شاخصهای ارتباطاتی قزاقستان

شاخص	میزان
تعداد خطوط تلفن ثابت	۲/۹۲۸ میلیون خط
تعداد خطوط تلفن همراه	۷/۸۳ میلیون خط
کاربران اینترنتی	۱/۲۴۷ میلیون کاربر
میزان پوشش باند عریض ^۱ اینترنت در سطح کشور	۲ درصد
تعداد ایستگاههای تلویزیونی	۷۴ ایستگاه
ماهوارههای مخابراتی مورد استفاده	۵ ماهواره

بخش دوم

تجارت خارجی

فصل پنجم

اطلاعات کلی

در این فصل، وضعیت تجارت خارجی مشتمل بر وضعیت صادرات و واردات، انواع و میزان گروه‌های کالایی وارد و صادر شده به/ از کشور قزاقستان و کشورهای عمده واردکننده و صادرکننده کالا از/ به آن کشور بررسی می‌شوند. در انتها نیز، سرمایه‌گذاریهای خارجی انجام شده در قزاقستان تشریح می‌گردد.

۱. تراز تجاری

در سال ۲۰۰۶ میلادی، ارزش واردات قزاقستان ۲۳,۶۶۳ میلیارد دلار بوده است. این در حالی است که در همین سال این کشور ۳۸,۲۴۴ میلیارد دلار کالا صادر نموده است. ارقام یاد شده نشان می‌دهد که در سال ۲۰۰۶، تراز تجاری قزاقستان نزدیک به ۱۵ میلیارد دلار مثبت بوده است.

جدول شماره ۱۰، وضعیت صادرات و واردات و تراز تجاری قزاقستان را طی سالهای ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۶ نشان می‌دهد.

جدول ۱۰: وضعیت واردات و صادرات و تراز تجاری قزاقستان طی سالهای ۲۰۰۶-۲۰۰۲ (میلیارد دلار)

شرح	۲۰۰۲	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶
صادرات	۹/۷	۱۲/۹	۱۹/۹	۲۷/۸	۳۸/۲
واردات	۶/۶	۸/۴	۱۲/۶	۱۷/۴	۲۳/۷
تراز تجاری	۳/۱	۴/۵	۷/۳	۱۰/۴	۱۴/۵
حجم مبادلات تجاری	۱۶/۳	۲۱/۳	۳۲/۵	۴۵/۲	۶۱/۹
نسبت صادرات به واردات	۱۴۷	۱۵۳/۶	۱۵۷/۹	۱۵۹/۸	۱۶۱/۲

چنانچه در جدول بالا مشاهده می‌شود، طی دوره پنج ساله ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۶، تراز تجاری قزاقستان همواره مثبت بوده است. به طوری که مشاهده می‌شود طی این دوره میزان صادرات این کشور تقریباً چهار برابر شده است.

۲. صادرات

قزاقستان در سال ۲۰۰۶ معادل ۳۸/۲۴۴ میلیارد دلار صادرات داشته است. اقلام عمده صادراتی قزاقستان شامل نفت خام، فلزات و مواد معدنی مانند مس، چدن، آهن، فولاد، روی، مواد شیمیایی، غلات و پنبه می‌باشد.

فهرست اقلام مهم صادراتی این کشور به جهان و روند رشد آن، طی دوره ۲۰۰۲-۲۰۰۶ در جدول شماره ۱۱ نشان داده شده است.

جدول ۱۱: اقلام مهم صادراتی و ارزش صادراتی هر یک طی دوره زمانی ۲۰۰۲-۲۰۰۶ (میلیون دلار)

ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۲	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	روند صادرات
	کل محصولات	-	۹,۶۵۲	۱۲,۹۲۷	۱۹,۹۲۲	۲۷,۸۴۹	۳۸,۲۴۴	افزایشی
۱	سوخته‌های معدنی، نفت خام	۲۷	۵,۶۲۱	۷,۹۰۷	۱۲,۹۰۲	۱۹,۵۲۵	۲۶,۲۷۹	افزایشی
۲	مس و مصنوعات از مس	۷۴	۷۱۵	۷۳۵	۱,۱۸۲	۱,۵۰۷	۲,۶۳۲	افزایشی
۳	چدن، آهن و فولاد	۷۲	۱,۱۳۹	۱,۵۳۹	۲,۱۸۷	۲,۲۴۴	۲,۳۳۴	افزایشی
۴	محصولات شیمیایی غیرآلی، ترکیبات آلی یا غیرآلی فلزات گرانبها	۲۸	۲۶۵	۴۰۷	۴۳۹	۸۴۶	۱,۳۵۹	افزایشی
۵	سنگ فلز، جوش و خاکستر	۲۶	۲۵۳	۳۵۰	۷۲۴	۹۲۶	۱,۱۱۳	افزایشی
۶	روی و مصنوعات از روی	۷۹	۱۵۵	۱۴۷	۲۱۷	۳۱۳	۸۰۴	نامنظم
۷	مروارید طبیعی یا پرورده، سنگهای گرانبها یا نیمه گرانبها	۷۱	۲۵۱	۲۵۰	۳۴۶	۳۹۹	۶۹۷	نامنظم

۸	غلات	۱۰	۳۴۶	۵۶۵	۴۴۰	۲۴۱	۵۶۹	نامنظم
۹	وسایل نقلیه هوایی، فضایی و اجزا و قطعات آنها	۸۸	۱۱	۲۴	۲۲	۲۲	۲۶۹	نامنظم
۱۰	پوست خام (غیراز پوستهای نرم) و چرم	۴۱	۳۳	۷۴	۱۳۸	۲۵۴	۲۳۸	افزایشی
۱۱	راکتورهای هسته‌ای، دیگهای بخار و آبگرم	۸۴	۷۸	۱۱۰	۱۳۹	۱۸۸	۲۱۶	افزایشی
۱۲	پنبه	۵۲	۱۰۸	۱۴۶	۱۷۶	۱۷۶	۲۰۹	افزایشی
۱۳	محصولات صنعت آرد سازی، مالت، نشاسته	۱۱	۳۴	۶۰	۹۸	۱۴۸	۱۸۰	افزایشی
۱۴	سایر فلزات معمولی؛ سرمتها؛ مصنوعات از این مواد	۸۱	۹۳	۸۱	۱۰۴	۱۴۹	۱۶۵	نامنظم
۱۵	محصولات گوناگون شیمیایی	۳۸	۱	۲	۲	۶	۱۴۶	افزایشی
۱۶	نمک، گوگرد، خاک و سنگ، گچ، آهک و سیمان	۲۵	۴۳	۵۹	۱۰۱	۱۰۲	۱۱۹	افزایشی
۱۷	سرب و مصنوعات از سرب	۷۸	۵۳	۴۷	۸۳	۸۹	۱۰۹	نامنظم
۱۸	کشتیها، قایقها و شناورها	۸۹	۲۴	۲۰	۴	۱۳	۸۲	نامنظم
۱۹	مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد	۷۳	۲۶	۴۵	۶۹	۸۱	۷۷	نامنظم
۲۰	ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آنها	۸۵	۳۴	۴۵	۵۵	۵۸	۵۹	افزایشی
۲۱	ماهیها و قشرداران، صدفداران و سایر آبزیان فاقد ستون فقرات	۰۳	۱۴	۱۸	۳۱	۴۱	۵۰	افزایشی

www.trademap.org

نگاهی عمیق به ارقام جدول فوق نشان می‌دهد که میزان صادرات قزاقستان به ویژه در ۱۰ گروه کالایی عمده صادراتی، در سالهای مختلف از روندی افزایشی برخوردار بوده است، به‌گونه‌ای که میزان صادرات این کشور در سال ۲۰۰۶ نسبت به سال ۲۰۰۲ با بیش از ۲۹۶ درصد رشد همراه بوده است. به طوری که مشاهده می‌شود نفت خام مهم‌ترین کالای صادراتی این کشور بوده است.

کشورهای اروپایی، چین و ایران عمده کشورهای واردکننده کالا از قزاقستان را تشکیل

می‌دهند. مهم‌ترین مقاصد صادراتی قزاقستان در سال ۲۰۰۶ در جدول ذیل ارائه شده است. بیش از ۶۹ درصد صادرات قزاقستان به شش کشور ایتالیا، سوئیس، روسیه، چین، فرانسه و ایران انجام می‌شود. این شش کشور به ترتیب مهم‌ترین مقاصد محصولات صادراتی قزاقستان را تشکیل می‌دهند.

جدول شماره ۱۲ مهم‌ترین کشورهای واردکننده کالا از قزاقستان و سهم آنها از صادرات این کشور در سال ۲۰۰۶ را نشان می‌دهد.

جدول ۱۲: مهم‌ترین کشورهای واردکننده کالا از قزاقستان در سال ۲۰۰۶

رتبه	نام کشور	ارزش صادرات (میلیون دلار)	سهم از کل صادرات (درصد)
۱	ایتالیا	۶.۸۹۲	۱۸
۲	سوئیس	۶.۷۲۱	۱۷/۶
۳	روسیه	۳.۷۳۰	۹/۸
۴	چین	۳.۵۹۳	۹/۴
۵	فرانسه	۳.۳۴۷	۸/۸
۶	ایران	۲.۰۷۸	۵/۴
۷	هلند	۱.۷۰۵	۴/۵
۸	انگلستان	۱.۱۴۴	۳
۹	اسپانیا	۹۶۸	۲/۵
۱۰	رومانی	۷۴۷	۲
۱۱	اوکراین	۶۲۳	۱/۶
۱۲	اسرائیل	۶۲۲	۱/۶
۱۳	آلمان	۵۵۱	۱/۴
۱۴	امریکا	۴۶۲	۱/۲
۱۵	ازبکستان	۳۸۵	۱
۱۶	یونان	۳۸۳	۱

۱۷	ترکیه	۳۴۸	۰/۹
۱۸	پرتغال	۲۹۸	۰/۸
۱۹	کانادا	۲۸۷	۰/۸
۲۰	فنلاند	۲۸۱	۰/۷
۲۱	قرقیزستان	۲۶۸	۰/۷
۲۲	آذربایجان	۲۲۶	۰/۶
۲۳	سوئد	۲۲۳	۰/۶
۲۴	کره جنوبی	۲۱۵	۰/۶
۲۵	ژاپن	۲۱۴	۰/۶
۲۶	لهستان	۲۰۴	۰/۵
۲۷	افغانستان	۱۷۹	۰/۵
۲۸	تاجیکستان	۱۵۷	۰/۴
۲۹	لتونی	۱۴۷	۰/۴
۳۰	دانمارک	۱۳۲	۰/۳

www.trademap.org

۳. واردات

قزاقستان در سال ۲۰۰۶ میلادی معادل ۲۳/۶۶۳ میلیارد دلار واردات داشته است. اقلام عمده واردات کشور قزاقستان شامل رآکتورهای هسته‌ای و دیگهای بخار، ماشین‌آلات و تجهیزات برقی، وسایل حمل و نقل، مواد پلاستیکی، محصولات دارویی، آلات و دستگاه‌های اپتیک و مصنوعات فلزی است.

جدول شماره ۱۳ اقلام مهم وارداتی قزاقستان از جهان و ارزش وارداتی هر یک طی دوره زمانی ۲۰۰۶-۲۰۰۲ را نشان می‌دهد.

جدول ۱۳: اقلام مهم وارداتی و ارزش وارداتی هر یک طی دوره زمانی ۲۰۰۶-۲۰۰۲ (میلیون دلار)

ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۲	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	روند صادرات
	کل محصولات	-	۶,۵۸۴	۸,۴۰۹	۱۲,۶۳۲	۱۷,۳۵۲	۲۳,۶۶۳	افزایشی
۱	راکتورهای هسته‌ای، دیگهای بخار و آبگرم	۸۴	۱,۲۹۶	۱,۴۲۲	۲,۳۶۰	۳,۳۸۱	۴,۴۸۹	افزایشی
۲	سوخته‌های معدنی، نفت خام	۲۷	۷۵۷	۹۲۳	۱,۶۹۳	۲,۰۶۲	۳,۰۵۱	افزایشی
۳	وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه‌آهن یا تراموا	۸۷	۴۹۵	۷۱۲	۱,۱۶۱	۱,۷۰۳	۲,۶۶۷	افزایشی
۴	ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آنها	۸۵	۵۸۵	۷۳۱	۱,۰۶۲	۱,۵۲۱	۱,۹۹۰	افزایشی
۵	مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد	۷۳	۴۴۳	۵۷۶	۹۱۸	۱,۵۶۶	۱,۸۶۸	افزایشی
۶	چدن، آهن و فولاد	۷۲	۱۳۷	۲۳۸	۴۹۱	۶۵۹	۸۰۴	افزایشی
۷	مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد	۳۹	۱۵۸	۲۲۴	۳۱۸	۴۳۲	۶۱۷	افزایشی
۸	آلات و دستگاه‌های اپتیک، عکاسی، سینماتوگرافی	۹۰	۱۶۳	۲۰۵	۲۶۹	۳۴۳	۵۰۱	افزایشی
۹	محصولات دارویی	۳۰	۱۶۰	۲۱۷	۳۱۱	۴۱۵	۴۹۴	افزایشی
۱۰	لوکوموتیوهای راه‌آهن یا تراموا، نواقل روی خط راه‌آهن و اجزا و قطعات آنها	۸۶	۱۰۳	۲۷۵	۵۲۴	۴۶۰	۴۵۴	نامنظم
۱۱	میل؛ مبله‌ای طبی - جراحی؛ اسباب تختخواب و همانند	۹۴	۱۱۵	۱۵۲	۲۰۳	۲۷۶	۴۰۵	افزایشی

۱۲	کشتیها، قایقها و شناورها	۸۹	۷۲	۱۲۹	۹	۱۴۸	۳۶۸	نامنظم
۱۳	کاغذ و مقوا؛ اشیای ساخته شده از خمیر کاغذ، از کاغذ یا از مقوا	۴۸	۱۳۴	۱۷۶	۲۳۴	۲۹۲	۳۶۵	افزایشی
۱۴	چوب و اشیای چوبی؛ ذغال چوب	۴۴	۶۲	۱۰۰	۱۵۷	۲۳۴	۳۳۱	افزایشی
۱۵	کائوچو و اشیای ساخته شده از کائوچو	۴۰	۱۱۰	۱۳۹	۱۸۷	۲۳۳	۳۱۱	افزایشی
۱۶	محصولات گوناگون شیمیایی	۳۸	۱۱۱	۱۲۷	۱۹۱	۲۳۰	۲۹۷	افزایشی
۱۷	قند و شکر و شیرینی	۱۷	۱۱۸	۱۵۶	۱۸۷	۲۳۱	۲۸۲	افزایشی
۱۸	وسایل نقلیه هوایی، فضایی و اجزا و قطعات آنها	۸۸	۱۳۳	۱۰۷	۸۳	۳۲	۲۲۸	نامنظم
۱۹	محصولات سرامیکی	۶۹	۶۱	۸۳	۱۳۱	۱۴۲	۲۲۰	افزایشی
۲۰	نمک، گوگرد، خاک و سنگ، گچ، آهک و سیمان	۲۵	۲۷	۴۲	۸۴	۱۳۶	۲۱۲	افزایشی
۲۱	آلومینیوم و مصنوعات از آلومینیوم	۷۶	۵۱	۶۱	۹۵	۱۲۱	۲۰۶	افزایشی
۲۲	محصولات شیمیایی غیر آلی، ترکیبات آلی یا غیر آلی فلزات گرانبها	۲۸	۷۲	۲۳۴	۸۶	۱۸۴	۲۰۲	نامنظم
۲۳	روغنهای اسانسی و شبه رزینها (رزینوئیدها)	۳۳	۵۴	۸۲	۱۰۶	۱۴۰	۱۷۷	افزایشی
۲۴	شیر و محصولات لبنی؛ تخم پرندگان؛ عسل طبیعی	۰۴	۳۷	۶۲	۸۶	۱۳۹	۱۷۶	افزایشی

۲۵	مصنوعات از سنگ، گچ، سیمان، پنبه نسوز (Asbestos)، میکا یا از مواد همانند	۶۸	۳۶	۵۲	۹۷	۱۱۲	۱۶۶	افزایشی
۲۶	فرآورده‌های خوراکی گوشت‌گوشت	۲۱	۲۸	۴۲	۶۸	۱۱۵	۱۶۶	افزایشی
۲۷	شیشه و مصنوعات شیشه‌ای	۷۰	۳۹	۴۹	۸۳	۱۰۰	۱۶۳	افزایشی
۲۸	نوشابه‌ها، آب‌گونه‌های الکلی و سرکه	۲۲	۲۸	۳۹	۷۷	۱۱۴	۱۵۴	افزایشی
۲۹	صابون، فرآورده‌ها برای شستشو، فرآورده‌های روان کننده	۳۴	۵۵	۸۸	۹۷	۱۱۸	۱۴۸	افزایشی
۳۰	عصاره‌های دباغی یا رنگرزی، تاننها و مشتقات آنها	۳۲	۴۸	۵۸	۷۵	۹۰	۱۳۰	افزایشی
۳۱	فرآورده‌های غلات، آرد، نشاسته، فکول یا شیر، نانهای شیرینی	۱۹	۳۰	۴۵	۷۰	۹۵	۱۲۹	افزایشی
۳۲	ابزارها، ابزار آلات، مصنوعات چاقوسازی، قاشق و جنگال	۸۲	۴۴	۵۷	۷۵	۸۲	۱۱۲	افزایشی
۳۳	سنگ فلز، جوش و خاکستر	۲۶	۳۳	۴۲	۹۳	۱۲۵	۱۱۲	نامنظم
۳۴	کاکائو و فرآورده‌های آن	۱۸	۴۴	۴۹	۷۴	۷۴	۱۰۸	افزایشی
۳۵	کتاب، روزنامه، تصویر	۴۹	۳۳	۳۳	۴۳	۷۷	۱۰۸	افزایشی
۳۶	گوشت و احشای خوراکی	۰۲	۲۳	۲۸	۴۶	۷۲	۱۰۲	افزایشی
۳۷	چربیها و روغنهای حیوانی یا نباتی	۱۵	۶۲	۵۱	۵۴	۸۷	۹۱	نامنظم

۳۸	فراورده‌ها از سبزیجات، میوه‌ها یا از سایر اجزای نباتات	۲۰	۱۶	۲۷	۴۶	۶۶	۸۹	افزایشی
۳۹	توتون و تنباکو و بدل توتون و تنباکوی ساخته شده	۲۴	۴۹	۴۱	۵۸	۷۸	۸۶	نامنظم
۴۰	مصنوعات گوناگون از فلزات معمولی	۸۳	۳۰	۳۶	۴۷	۶۳	۷۷	افزایشی
۴۱	محصولات شیمیایی آلی	۲۹	۲۹	۳۵	۳۵	۶۵	۷۲	افزایشی
۴۲	قهوه، چای ماته و ادویه	۰۹	۲۷	۳۴	۴۷	۴۸	۶۳	افزایشی
۴۳	پنبه	۵۲	۴	۵	۵	۳۲	۶۰	افزایشی
۴۴	فراورده‌های گوشت، ماهی یا قشرداران، صدف داران یا سایر آبزیان فاقد ستون فقرات	۱۶	۱۳	۱۵	۱۹	۳۴	۴۸	افزایشی
۴۵	لباس و متفرعات لباس، غیرکشکاف یا غیرقلاب‌باف	۶۲	۱۹	۲۳	۲۳	۴۴	۴۷	افزایشی
۴۶	پارچه‌های نسجی آغشته، اندوده، پوشانده یا مطبق‌شده	۵۹	۱۷	۲۳	۲۸	۳۸	۴۶	افزایشی
۴۷	کودهای شیمیایی	۳۱	۱۸	۱۹	۳۲	۳۵	۴۳	افزایشی
۴۸	سایر اشیای نسجی دوخته و مهیا	۶۳	۲۱	۴۴	۴۰	۳۰	۴۱	نامنظم
۴۹	بازیچه، اسباب بازی و لوازم ورزش، اجزا و قطعات و متفرعات آنها	۹۵	۱۶	۱۹	۲۱	۳۴	۳۹	افزایشی
۵۰	مس و مصنوعات از مس	۷۴	۱۵	۷	۱۱	۱۶	۳۹	نامنظم

۵۱	کفش، گتر و اشیای همانند، اجزای این اشیاء	۶۴	۲۲	۲۱	۲۱	۴۳	۳۹	افزایشی
۵۲	باروت و مواد منفجره، اشیای آتش بازی، کبریت، آلیاژهای آتش‌زا	۳۶	۳۶	۳۲	۳۳	۳۳	۳۸	نامنظم
۵۳	میوه های خوراکی، پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند	۰۸	۹	۱۵	۱۹	۲۸	۳۶	افزایشی
۵۴	مروارید طبیعی یا پرورده، سنگهای گرانبها یا نیمه گرانبها	۷۱	۶	۹	۱۴	۲۷	۳۰	افزایشی
۵۵	محصولات حاصل از نشاسته یا فکول تغییر یافته، چسبها، آنژیمها	۳۵	۹	۱۱	۱۵	۱۹	۲۷	افزایشی
۵۶	دانه و میوه های روغن دار، دانه و بذر و میوه های گوناگون	۱۲	۷	۲۵	۱۴	۲۱	۲۵	نامنظم
۵۷	لباس و متفرعات لباس، کشیاف یا قلاب باف	۶۱	۱۱	۱۳	۱۵	۲۱	۲۵	افزایشی
۵۸	الیاف سنتتیک یا مصنوعی غیر یکسره	۵۵	۱۲	۱۳	۱۹	۲۲	۲۳	افزایشی
۵۹	محصولات صنعت آردسازی، مالت، شاسته	۱۱	۱۳	۱۱	۱۷	۱۵	۲۲	نامنظم
۶۰	نمد و پارچه های نبافته؛ نخهای ویژه؛ ریسمان، طناب	۵۶	۸	۱۱	۱۶	۱۸	۲۱	افزایشی

www.trademap.org

بررسی آمار و ارقام جدول فوق نشان می‌دهد که میزان واردات کالا در بیشتر گروه‌های کالایی، به ویژه در ۱۰ گروه کالایی عمده وارداتی، افزایشی بوده است. میزان واردات این کشور در سال ۲۰۰۶ نسبت به سال ۲۰۰۲ میلادی، بیش از ۲۵۹ درصد رشد داشته است.

کشورهای روسیه، چین، آلمان، ایتالیا، آمریکا و اوکراین شش شریک عمده وارداتی قزاقستان (صادرکنندگان به قزاقستان) را تشکیل می‌دهند. این کشورها، بیش از ۶۸ درصد از حجم واردات کالا به قزاقستان در سال ۲۰۰۶ را در اختیار داشته‌اند.

مهم‌ترین صادرکنندگان کالا به قزاقستان و ارزش صادرات آنها در سال ۲۰۰۶ در جدول شماره ۱۴ ارائه شده است.

جدول ۱۴: مهم‌ترین کشورهای صادرکننده کالا به قزاقستان در سال ۲۰۰۶ (میلیون دلار)

رتبه	نام کشور	ارزش صادرات (میلیون دلار)	سهم از کل صادرات (درصد)
۱	روسیه	۹۰۶۶	۳۸/۳
۲	چین	۱۹۲۵	۸/۱
۳	آلمان	۱۸۰۹	۷/۶
۴	ایتالیا	۱۴۳۰	۶
۵	ایالات متحده آمریکا	۱۱۰۶	۴/۷
۶	اوکراین	۹۸۰	۴/۱
۷	ژاپن	۹۱۴	۳/۹
۸	ترکیه	۵۵۸	۲/۴
۹	انگلستان	۵۰۶	۲/۱
۱۰	فرانسه	۴۶۰	۱/۹

۴. کشورهای صادرکننده

در این بخش، کشورهای عمده صادرکننده به قزاقستان و سهم هر کشور در ۲۰ گروه کالایی اول وارد شده توسط قزاقستان، ارائه می‌گردد. این اطلاعات می‌تواند تصویر روشنی از رقبای بالقوه و بالفعل در گروه‌های کالایی اصلی وارداتی به قزاقستان برای تجار ایرانی فراهم نماید. بر طبق بررسیهای انجام شده، شش کشور اول در هر گروه کالایی به طور متوسط بیش از ۶۰ درصد واردات را انجام داده‌اند. لذا در جداول شماره ۱۵ تا ۳۴، شش کشور اول واردکننده و سهم هر کدام در ۲۰ گروه کالایی ارائه شده است.

جدول ۱۵: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین راکتورهای هسته‌ای، دیگهای بخار و آبگرم در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	ایتالیا	۹۳۴	۲۰/۸
۲	روسیه	۷۹۵	۱۷/۷
۳	آلمان	۵۱۴	۱۱/۵
۴	چین	۴۷۲	۱۰/۵
۵	آمریکا	۳۱۱	۶/۹
۶	اوکراین	۱۲۵	۲/۸

جمع کل واردات قزاقستان: ۴,۴۸۹ میلیون دلار

جدول ۱۶: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین سوخته‌های معدنی، نفت خام در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۲۶۵۴	۸۷
۲	ازبکستان	۱۲۹	۴/۲
۳	ترکمنستان	۱۱۰	۳/۶
۴	چین	۳۷	۱/۲
۵	قرقیزستان	۲۴	۰/۸
۶	فنلاند	۲۲	۰/۷
جمع کل واردات قزاقستان: ۳,۰۵۱ میلیون دلار			

جدول ۱۷: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه‌آهن یا تراموا در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	ژاپن	۷۱۰	۲۶/۶
۲	روسیه	۶۳۰	۲۳/۶
۳	آلمان	۵۱۳	۱۹/۲
۴	چین	۱۸۴	۶/۹
۵	آمریکا	۱۴۳	۵/۴
۶	بلاروس	۹۷	۳/۶
جمع کل واردات قزاقستان: ۲,۶۶۷ میلیون دلار			

جدول ۱۸: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آنها در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۳۷۴	۱۸/۸
۲	چین	۲۲۲	۱۱/۱
۳	امریکا	۲۲۱	۱۱/۱
۴	سوئد	۱۷۸	۸/۹
۵	آلمان	۱۴۸	۷/۴
۶	ایتالیا	۱۱۴	۵/۷
جمع کل واردات قزاقستان: ۱,۹۹۰ میلیون دلار			

جدول ۱۹: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۷۲۸	۳۹
۲	اوکراین	۲۲۴	۱۲
۳	چین	۱۸۴	۹/۹
۴	ایتالیا	۹۵	۵/۱
۵	آلمان	۸۸	۴/۷
۶	اتریش	۶۳	۳/۴
جمع کل واردات قزاقستان: ۱,۸۶۸ میلیون دلار			

جدول ۲۰: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین چدن، آهن و فولاد در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۵۹۱	۷۳/۵
۲	اوکراین	۷۳	۹/۱
۳	ازبکستان	۴۴	۵/۵
۴	چین	۴۱	۵/۱
۵	فرانسه	۵	۰/۷
۶	کره جنوبی	۵	۰/۶

جمع کل واردات قزاقستان: ۸۰۴ میلیون دلار

جدول ۲۱: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۱۸۳	۲۹/۷
۲	چین	۹۸	۱۵/۹
۳	آلمان	۵۷	۹/۲
۴	ترکیه	۴۵	۷/۲
۵	کره جنوبی	۳۴	۵/۶
۶	امریکا	۲۴	۳/۸

جمع کل واردات قزاقستان: ۶۱۷ میلیون دلار

جدول ۲۲: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین آلات و دستگاه‌های اپتیک، عکاسی، سینماتوگرافی در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۹۶	۱۹/۱
۲	آلمان	۹۳	۱۸/۵
۳	امریکا	۶۲	۱۲/۴
۴	چین	۴۷	۹/۴
۵	ژاپن	۲۶	۵/۲
۶	انگلستان	۲۴	۴/۷
جمع کل واردات قزاقستان: ۵۰۱ میلیون دلار			

جدول ۲۳: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین محصولات دارویی در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	آلمان	۸۸	۱۷/۹
۲	روسیه	۵۵	۱۱
۳	فرانسه	۴۸	۹/۷
۴	هند	۳۴	۶/۸
۵	مجارستان	۳۰	۶/۱
۶	اتریش	۲۹	۶
جمع کل واردات قزاقستان: ۴۹۴ میلیون دلار			

جدول ۲۴: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین لوکوموتیوهای راه‌آهن یا تراموا، نواقل روی خط راه‌آهن و اجزا و قطعات آنها در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۲۳۵	۵۱/۸
۲	اوکراین	۱۳۵	۲۹/۷
۳	چین	۳۴	۷/۵
۴	استونی	۱۶	۳/۵
۵	آمریکا	۱۳	۲/۹
۶	آذربایجان	۲	۰/۵
جمع کل واردات قزاقستان: ۴۵۴ میلیون دلار			

جدول ۲۵: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین مبل؛ مبلهای طبی - جراحی؛ اسباب تختخواب و همانند در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۱۲۷	۳۱/۴
۲	چین	۶۶	۱۶/۳
۳	ترکیه	۴۷	۱۱/۸
۴	ایتالیا	۳۳	۸/۲
۵	لهستان	۲۳	۵/۸
۶	بلاروس	۲۱	۵/۳
جمع کل واردات قزاقستان: ۴۰۵ میلیون دلار			

جدول ۲۶: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین کشتیها، قایقها و شناورها در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۱۴۳	۳۸/۸
۲	ایتالیا	۷۰	۱۹
۳	رومانی	۳۲	۸/۷
۴	لهستان	۲۵	۶/۷
۵	سنگاپور	۲۳	۶/۳
۶	آذربایجان	۱۴	۳/۹
جمع کل واردات قزاقستان: ۳۶۸ میلیون دلار			

جدول ۲۷: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین کاغذ و مقوا؛ اشیای ساخته‌شده از خمیر کاغذ، از کاغذ یا از مقوا در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۱۳۹	۳۸/۱
۲	اوکراین	۳۴	۹/۲
۳	آلمان	۲۸	۷/۶
۴	لهستان	۲۶	۷/۱
۵	انگلستان	۱۶	۴/۵
۶	فنلاند	۱۶	۴/۵
جمع کل واردات قزاقستان: ۳۶۵ میلیون دلار			

جدول ۲۸: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین چوب و اشیای چوبی؛ ذغال چوب در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۲۲۱	۶۶/۹
۲	لهستان	۲۸	۸/۵
۳	چین	۱۷	۵/۲
۴	بلاروس	۱۰	۳/۱
۵	آلمان	۱۰	۲/۹
۶	ترکیه	۸	۲/۵
جمع کل واردات قزاقستان: ۳۳۱ میلیون دلار			

جدول ۲۹: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین کائوچو و اشیای ساخته شده از کائوچو در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۱۶۱	۵۱/۸
۲	بلاروس	۲۵	۸/۱
۳	اوکراین	۱۸	۵/۸
۴	آلمان	۱۸	۵/۷
۵	ژاپن	۱۲	۳/۸
۶	چین	۱۱	۳/۷
جمع کل واردات قزاقستان: ۳۱۱ میلیون دلار			

جدول ۳۰: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین محصولات گوناگون شیمیایی در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۶۲	۲۱/۱
۲	آلمان	۵۰	۱۶/۷
۳	چین	۳۸	۱۲/۸
۴	آمریکا	۲۹	۹/۹
۵	انگلستان	۱۶	۵/۶
۶	فرانسه	۱۶	۵/۳
جمع کل واردات قزاقستان: ۲۹۷ میلیون دلار			

جدول ۳۱: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین قند و شکر و شیرینی در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	قزاقستان	۱۴۲	۵۰/۲
۲	روسیه	۳۵	۱۲/۴
۳	کوبا	۳۴	۱۲/۱
۴	اوکراین	۲۹	۱۰/۴
۵	آرژانتین	۲۲	۷/۸
۶	لهستان	۷	۲/۳
جمع کل واردات قزاقستان: ۲۸۲ میلیون دلار			

جدول ۳۲: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین وسایل نقلیه هوایی، فضایی و اجزا و قطعات آنها در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	فرانسه	۹۰	۳۹/۷
۲	روسیه	۴۹	۲۱/۶
۳	انگلستان	۴۳	۱۸/۸
۴	آمریکا	۳۹	۱۷/۲
۵	اوکراین	۲	۰/۷
۶	جمهوری چک	۱	۰/۶
جمع کل واردات قزاقستان: ۲۲۸ میلیون دلار			

جدول ۳۳: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین محصولات سرمایه‌گذاری در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۸۶	۳۸/۹
۲	چین	۷۸	۳۵/۵
۳	اوکراین	۸	۳/۸
۴	بلاروس	۶	۲/۶
۵	ایتالیا	۴	۱/۹
۶	ازبکستان	۴	۱/۸
جمع کل واردات قزاقستان: ۲۲۰ میلیون دلار			

جدول ۳۴: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین نمک، گوگرد، خاک و سنگ، گچ، آهک و سیمان در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۱۳۷	۶۴/۳
۲	ازبکستان	۲۶	۱۲/۲
۳	قرقیزستان	۲۲	۱۰/۱
۴	چین	۱۴	۶/۸
۵	اوکراین	۴	۱/۷
۶	ترکیه	۱	۰/۷
جمع کل واردات قزاقستان: ۲۱۲ میلیون دلار			

اطلاعات و آمار ارائه شده در جدولهای تحلیل رقبای بالقوه، نتایج و یافته‌های مفیدی به شرح زیر ارائه می‌نماید.

❖ **دیگهای بخار و بویلرها، عمده‌ترین گروه کالایی وارداتی این کشور را تشکیل می‌دهند.** هر چند کشور ایران نیز در زمینه صدور این گروه از کالاها به قزاقستان فعال می‌باشد، ولی عمده واردات از کشورهای ایتالیا، روسیه، آلمان، چین، آمریکا و اوکراین صورت می‌پذیرد. شرکت‌های ایرانی با توجه به حضور در بازار این گروه از کالاها در بازار قزاقستان و با توجه به نیاز این کشور، با تدوین برنامه‌ای مناسب و توجه به نیازهای مخاطبان در این بازار می‌توانند از فرصت‌های موجود در زمینه بازار دیگهای بخار و بویلر بهره‌برداری مناسب نمایند.

❖ **نفت خام و سوخت‌های معدنی، دومین گروه کالایی عمده وارداتی این کشور را تشکیل می‌دهند.** با توجه به جایگاه مناسب کشور ایران در زمینه تولید و صدور نفت خام و سوخت‌های معدنی، امکان ارائه این گروه کالایی مورد نیاز کشور قزاقستان به عنوان یک فرصت بالقوه در افق زمانی میان مدت وجود دارد.

❖ **سومین گروه عمده کالایی وارداتی توسط قزاقستان، وسایل نقلیه زمینی غیرریلی می‌باشد.** کشورهای پیشرو در زمینه تولید این محصولات، از جمله ژاپن، روسیه، آلمان، چین، آمریکا و بلاروس، تایوان، آلمان و سنگاپور، بیش از ۷۹ درصد از این

بازار را در اختیار دارند. با توجه به وجود پتانسیلها و مزیت‌های رقابتی مناسب در تولید وسایل نقلیه از جمله خودرو در کشور، فرصت مناسبی برای شرکتهای خودروساز ایرانی جهت حضور مؤثر و ایجاد سهم بازار مناسب در قزاقستان وجود دارد.

۵. سرمایه‌گذاری خارجی

کشور قزاقستان در سال ۱۹۹۱ میلادی و در ابتدای دوران استقلال خود سرمایه‌گذاری خارجی را به رسمیت شناخت. قانون جذب سرمایه‌گذاری خارجی آن کشور دچار تغییرات متعدد شد تا نسخه نهایی آن در سال ۲۰۰۳ به تصویب رسید. این امر به دلیل اعمال حمایت‌های محدود از سرمایه‌گذاران و عدم رغبت آنها به ادامه فعالیت در آن کشور پدید آمد.

بر مبنای اطلاعات ارائه شده توسط اداره توسعه سرمایه‌گذاری قزاقستان، میزان سرمایه‌گذاری خارجی انجام شده در سال ۲۰۰۷ این کشور بالغ بر ۱۷ میلیارد دلار بوده که نسبت به سال ۲۰۰۶ با رشدی معادل با ۸۳ درصد همراه بوده است. اداره توسعه سرمایه‌گذاری قزاقستان از بدو فعالیت با ارائه اطلاعات و آمار جامع در خصوص پتانسیلها و زمینه‌ها و اعمال مشوق‌های مناسب سرمایه‌گذاری، بستر مناسبی برای جذب سرمایه‌های خارجی از نقاط مختلف جهان ایجاد نموده است.

میزان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی انجام شده در قزاقستان از سال ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۷ در جدول شماره ۳۵ ارائه شده است.

جدول ۳۵: میزان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی انجام شده در قزاقستان از سال ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۷

سال	۲۰۰۲	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷
میزان سرمایه‌گذاری خارجی (میلیارد دلار آمریکا)	۲/۵	۲	۴	۲	۶	۱۷

منبع: اداره توسعه سرمایه‌گذاری قزاقستان

قزاقستان با کشورهای مختلف جهان به ویژه کشورهای مستقل مشترک‌المنافع و روسیه

روابط اقتصادی و سیاسی بسیار خوبی دارد. بخش عمده سرمایه‌گذاریهای خارجی انجام شده توسط کشورهای اروپایی، آمریکا، ژاپن، چین و سنگاپور صورت پذیرفته است. بر مبنای آمار ارائه شده توسط اداره توسعه سرمایه‌گذاری قزاقستان، کل سرمایه‌گذاری خارجی انجام شده در قزاقستان تا کنون ۵۶/۵ میلیارد دلار می‌باشد.

زمینه‌های مناسب سرمایه‌گذاری در کشور قزاقستان به‌طور عمده شامل خدمات می‌باشد. مناسب‌ترین زمینه‌های سرمایه‌گذاری در این کشور عبارت‌اند از:

- ❖ تولید و توزیع محصولات کشاورزی
- ❖ تجهیزات الکترونیکی
- ❖ تجهیزات پزشکی
- ❖ ساختمان
- ❖ توسعه استخراج طلا
- ❖ خدمات مالی
- ❖ فناوری اطلاعات
- ❖ خدمات رسانه‌ای و چندرسانه‌ای
- ❖ خدمات بیمه
- ❖ فناوریهای نوین از جمله الکترونیک و بیوتکنولوژی
- ❖ مخابرات و ارتباطات از راه دور
- ❖ خدمات حرفه‌ای در زمینه کسب و کار
- ❖ عمده‌فروشی و خرده‌فروشی
- ❖ گردشگری
- ❖ حمل و نقل

فصل ششم

وضعیت مبادلات بازرگانی با ایران

مناسبات اقتصادی ایران با قزاقستان بسیار جوان است و عمر آن از زمان تشکیل کشور مستقل قزاقستان یعنی سال ۱۹۹۱ میلادی می‌باشد. در این فصل روند صادرات، واردات و تراز تجاری بین دو کشور طی سه سال گذشته بررسی می‌شود.

۱. تراز تجاری

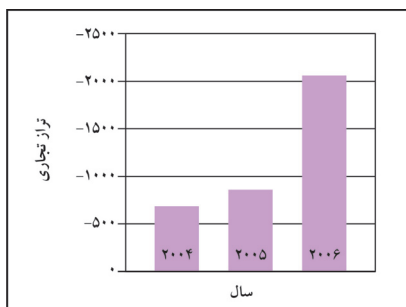
تراز تجاری جمهوری اسلامی ایران با قزاقستان در سالهای اخیر همواره با روند منفی شدیدی همراه بوده است. در سال ۲۰۰۴ میلادی تراز تجاری ایران با قزاقستان به میزان ۹۶۶ میلیون دلار منفی بوده است. با تداوم روند منفی، تراز تجاری ایران با قزاقستان در سال ۲۰۰۵ به میزان ۱,۵۳۷ میلیون دلار و در سال ۲۰۰۶ به میزان ۱,۸۲۷ میلیون دلار منفی بوده است.

جدول شماره ۳۶ روند تراز تجاری ایران با قزاقستان طی سالهای ۲۰۰۴-۲۰۰۶ را نشان می‌دهد.

جدول ۳۶: روند تراز تجاری ایران با قزاقستان طی سالهای ۲۰۰۴-۲۰۰۶ (میلیون دلار)

سال	میزان صادرات	میزان واردات	تراز تجاری	روند تغییر تراز تجاری
۲۰۰۴	۱۳	۷۱۲	- ۶۹۹	به ضرر ایران پیش رفته است.
۲۰۰۵	۱۵	۸۸۶	- ۸۷۱	به ضرر ایران پیش رفته است.
۲۰۰۶	۲۲	۲,۰۷۸	- ۲,۰۵۶	به ضرر ایران پیش رفته است.

نمودار شماره ۱، روند تراز تجاری ایران با قزاقستان طی سالهای ۲۰۰۴-۲۰۰۶ را نشان می‌دهد.

نمودار ۱: روند تراز تجاری ایران با قزاقستان طی سالهای ۲۰۰۴-۲۰۰۶ (میلیون دلار)

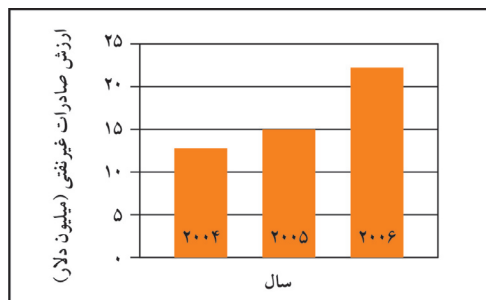
۲. واردات قزاقستان از ایران

در سال ۲۰۰۴ ارزش صادرات غیرنفتی جمهوری اسلامی ایران به قزاقستان معادل ۱۳ میلیون دلار بوده که در سال ۲۰۰۵ با رشد بیش از ۱۵ درصد به ۱۵ میلیون دلار افزایش یافته است. این میزان صادرات در سال ۲۰۰۶ با افزایش جدی روبه‌رو بوده و با رشد ۴۷ درصد به ۲۲ میلیون دلار افزایش یافته است. بنابراین، ارزش صادرات غیرنفتی ایران به قزاقستان در طول دوره سه ساله ۲۰۰۴-۲۰۰۶ در حدود ۶۹ درصد رشد داشته است. جدول شماره ۳۷ ارزش صادرات غیرنفتی ایران به قزاقستان طی سالهای ۲۰۰۴-۲۰۰۶ را نشان می‌دهد.

جدول ۳۷: ارزش صادرات غیرنفتی ایران به قزاقستان طی سالهای ۲۰۰۴-۲۰۰۶ (میلیون دلار)

سال	ارزش صادرات	نرخ رشد (درصد)
۲۰۰۴	۱۳	-
۲۰۰۵	۱۵	۱۵
۲۰۰۶	۲۲	۴۷

نمودار شماره ۲ ارزش صادرات غیرنفتی ایران به قزاقستان در سالهای ۲۰۰۴-۲۰۰۶ را نشان می‌دهد.

نمودار ۲: ارزش صادرات غیرنفتی ایران به قزاقستان طی سالهای ۲۰۰۴-۲۰۰۶ (میلیون دلار)

کل صادرات ایران به قزاقستان در سال ۲۰۰۶ میلادی، به ۵۸ گروه کالایی و در سه سال گذشته به ۶۸ گروه کالایی مندرج در جدول شماره ۳۸ محدود می‌شود.

اقدام عمده صادراتی ایران به قزاقستان در سه سال گذشته به طور عمده شامل محصولات سرامیکی، دیگهای بخار و آبگرم، شیشه و مصنوعات شیشه‌ای، میوه‌های خوراکی، مواد پلاستیکی و مصنوعات از چدن، آهن و فولاد می‌شود.

محصولات سرامیکی در سال ۲۰۰۶، بیش از ۱۸ درصد و دیگهای بخار نزدیک به ۱۴ درصد صادرات غیرنفتی ایران به قزاقستان را به خود اختصاص داده‌اند.

جدول ۳۸: ترکیب صادرات ایران به قزاقستان طی دوره ۲۰۰۴-۲۰۰۶ (میلیون دلار)

ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	روند صادرات
	کل محصولات	-	۱۳	۱۵	۲۲	افزایشی
۱	محصولات سرامیکی	۶۹	۱	۱	۴	افزایشی

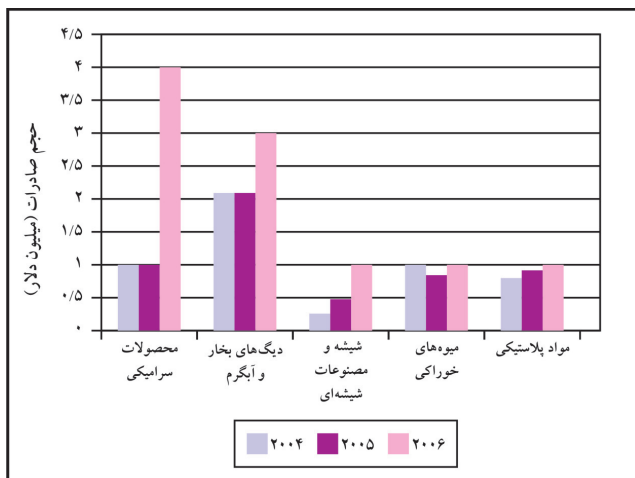
۲	رآکتورهای هسته‌ای، دیگهای بخار و آبگرم	۸۴	۲	۲	۳	افزایشی
۳	شیشه و مصنوعات شیشه‌ای	۷۰	۰/۲۵	۰/۴۸	۱	افزایشی
۴	میوه های خوراکی، پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند	۰۸	۱	۰/۸۱	۱	نامنظم
۵	مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد	۳۹	۰/۸۱	۰/۸۸	۱	افزایشی
۶	مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد	۷۳	۰/۱۴	۰/۳	۱	افزایشی
۷	صابون، فرآورده‌ها برای شستشو، فرآورده‌های روان کننده	۳۴	۱	۱	۱	ثابت
۸	سبزیجات، نباتات، ریشه و غده‌های زیر خاکی خوراکی	۰۷	۰/۱۷	۰/۲۶	۱	افزایشی
۹	محصولات شیمیایی غیر آلی، ترکیبات آلی یا غیر آلی فلزات گرانبها	۲۸	۰/۴۹	۰/۷۶	۰/۸۲	افزایشی
۱۰	محصولات حاصل از نشاسته یا فکول تغییر یافته، چسبها، آنزیمها	۳۵	۰/۳۶	۰/۴۴	۰/۸۲	افزایشی
۱۱	چربیها و روغنهای حیوانی یا نباتی	۱۵	۰/۷۲	۱	۰/۷۸	نامنظم
۱۲	نمک، گوگرد، خاک و سنگ، گچ، آهک و سیمان	۲۵	۰/۱۲	۰/۱۳	۰/۷۵	افزایشی
۱۳	ماشین آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آنها	۸۵	۰/۳۹	۰/۶۹	۰/۷۲	افزایشی
۱۴	عصاره‌های دباغی یا رنگرزی، تاننها و مشتقات آنها	۳۲	۰/۲۶	۰/۳۳	۰/۶۱	افزایشی
۱۵	محصولات شیمیایی آلی	۲۹	۰/۰۰۳	۰/۰۴	۰/۵۲	افزایشی
۱۶	فرآورده‌ها از سبزیجات، میوه‌ها یا از سایر اجزای نباتات	۲۰	۰/۲۴	۰/۲۴	۰/۴۴	افزایشی
۱۷	مبل؛ مبلهای طبی – جراحی؛ اسباب تختخواب و همانند	۹۴	۰/۴۵	۰/۳۶	۰/۳۵	کاهشی

۱۸	وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه آهن یا تراموا	۸۷	۰/۲۸	۰/۸۲	۰/۳	افزایشی
۱۹	کائوچو و اشیای ساخته شده از کائوچو	۴۰	۰/۱۳	۰/۲	۰/۲۸	نامنظم
۲۰	مصنوعات گوناگون از فلزات معمولی	۸۳	۰/۵۳	۰/۳۵	۰/۲۵	کاهشی
۲۱	فراورده های خوراکی گوناگون	۲۱	۰/۰۹	۰/۱	۰/۲۳	نامنظم
۲۲	پارچه های کشباف یا قلاب باف	۶۰	۰/۱۷	۰/۱۴	۰/۲۳	نامنظم
۲۳	بازیچه، اسباب بازی و لوازم ورزش، اجزا و قطعات و متفرعات آنها	۹۵	۰/۰۶	۰/۱۴	۰/۱۹	افزایشی
۲۴	محصولات دارویی	۳۰	۰/۰۸	۰/۰۹	۰/۱۸	افزایشی
۲۵	مصنوعات از سنگ، گچ، سیمان، پنبه نسوز (Asbestos)، میکا یا از مواد همانند	۶۸	۰/۰۴	۰/۱۵	۰/۱۱	نامنظم
۲۶	فرش و سایر کفیوشها از مواد نسجی	۵۷	۰/۰۰۷	۰/۱۵	۰/۱۱	نامنظم
۲۷	فراورده های غلات، آرد، نشاسته، فکول یا شیر، نانهای شیرینی	۱۹	۰/۰۷	۰/۰۹	۰/۱۱	افزایشی
۲۸	لوکوموتیوهای راه آهن یا تراموا، نواقل روی خط راه آهن و اجزا و قطعات آنها	۸۶	۲	۰/۵	۰/۰۷	کاهشی
۲۹	چوب و اشیای چوبی؛ ذغال چوب	۴۴	۰/۰۰۴	۰/۰۵	۰/۰۵	افزایشی
۳۰	روغنهای اسانسی و شبه رزینها (رزینوتیدها)	۳۳	۰/۰۲	۰/۰۰۷	۰/۰۵	نامنظم
۳۱	پارچه های تار و پود باف مخصوص، پارچه های نسجی منگوله بافت	۵۸	۰/۱۷	۰/۰۷	۰/۰۵	کاهشی
۳۲	کاغذ و مقوا؛ اشیای ساخته شده از خمیر کاغذ، از کاغذ یا از مقوا	۴۸	۰/۰۴	۰/۰۶	۰/۵	افزایشی
۳۳	پارچه های نسجی آغشته، اندوده، پوشانده یا مطبق شده	۵۹	۰/۰۱	۰/۰۲	۰/۰۴	افزایشی

۳۴	کفش، گتر و اشیای همانند، اجزای این اشیا	۶۴	۰/۰۲	۰/۰۳	۰/۰۳	افزایشی
۳۵	سایر اشیای نسجی دوخته و مهیا	۶۳	۰/۰۲	۰/۰۶	۰/۰۳	نامنظم
۳۶	نمد و پارچه‌های نبافته؛ نخهای ویژه؛ ریسمان، طناب	۵۶	۰/۰۱	۰/۰۳	۰/۰۳	افزایشی
۳۷	مصنوعات گوناگون	۹۶	۰/۰۲	۰/۰۲	۰/۰۲	ثابت
۳۸	آلات و دستگاه‌های اپتیک، عکاسی، سینماتوگرافی	۹۰	۰/۰۴	۰/۰۰۱	۰/۰۲	نامنظم
۳۹	ابزارها، ابزار آلات، مصنوعات چاقوسازی، قاشق و چنگال	۸۲	۰/۰۲	۰/۰۱	۰/۰۲	نامنظم
۴۰	سوخته‌های معدنی، نفت خام	۲۷	۰/۰۵	۰/۰۰۲	۰/۰۲	نامنظم
۴۱	چدن، آهن و فولاد	۷۲	۰/۰۰۳	۰/۰۰۷	۰/۰۲	افزایشی
۴۲	آلومینیوم و مصنوعات از آلومینیوم	۷۶	۰/۰۴	۰/۰۶	۰/۰۲	نامنظم
۴۳	غلات	۱۰	۰	۰/۰۰۷	۰/۰۱	افزایشی
۴۴	نباتات زنده و محصولات گلکاری	۰۶	۰/۰۰۵	۰/۰۰۲	۰/۰۱	نامنظم
۴۵	محصولات گوناگون شیمیایی	۳۸	۰/۰۲	۰/۰۳	۰/۰۱	نامنظم
۴۶	قند و شکر و شیرینی	۱۷	۰/۰۱	۰/۰۰۴	۰/۰۰۹	نامنظم
۴۷	لباس و متفرعات لباس، غیرکشباف یا غیرقلاب‌باف	۶۲	۰	۰/۰۱	۰/۰۰۷	نامنظم
۴۸	کتاب، روزنامه، تصویر	۴۹	۰/۰۰۲	۰/۰۰۲	۰/۰۰۶	افزایشی
۴۹	لباس و متفرعات لباس، کشباف یا قلاب باف	۶۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۷	۰/۰۰۵	نامنظم
۵۰	نوشابه‌ها، آبگوته‌های الکلی و سرکه	۲۲	۰/۰۰۳	۰/۰۰۳	۰/۰۰۴	افزایشی
۵۱	کاکائو و فراورده‌های آن	۱۸	۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۰۳	کاهشی
۵۲	محصولات صنعت آرد سازی، مالت، نشاسته	۱۱	۰	۰	۰/۰۰۳	افزایشی

۵۳	الیاف سنتتیک یا مصنوعی غیریکسره	۵۵	۰/۰۰۴	۰/۰۰۶	۰/۰۰۳	نامنظم
۵۴	کلاه و اجزای کلاه	۶۵	۰	۰	۰/۰۰۱	افزایشی
۵۵	اشیای ساخته شده از چرم؛ مصنوعات زین و برگ‌سازی؛ لوازم سفر	۴۲	۰	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	افزایشی
۵۶	پنبه	۵۲	۰	۰/۰۰۴	۰/۰۰۱	نامنظم
۵۷	اشیای صنعت ساعت‌سازی	۹۱	۰/۰۰۳	۰/۰۰۳	۰/۰۰۱	کاهشی
۵۸	کشتیها، قایقها و شناورها	۸۹	۰	۰	۰/۰۰۱	افزایشی
۵۹	اشیای هنری، اشیای کلکسیون یا عتیقه	۹۷	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰	کاهشی
۶۰	آلات موسیقی؛ اجزا و قطعات و متفرعات این آلات	۹۲	۰	۰/۰۰۴	۰	نامنظم
۶۱	مس و مصنوعات از مس	۷۴	۰/۰۰۳	۰/۰۰۲	۰	کاهشی
۶۲	رشته‌های سنتتیک یا مصنوعی	۵۴	۰/۰۰۴	۰/۰۰۷	۰	نامنظم
۶۳	مصنوعات حصیربافی یا سبدبافی	۴۶	۰/۰۰۱	۰	۰	کاهشی
۶۴	دانه و میوه‌های روغن‌دار، دانه و بذر و میوه‌های گوناگون	۱۲	۰	۰/۰۰۱	۰	نامنظم
۶۵	قهوه، چای مانه و ادویه	۰۹	۰/۰۰۳	۰	۰	کاهشی
۶۶	شیر و محصولات لبنی؛ تخم پرندگان؛ عسل طبیعی	۰۴	۰/۰۰۵	۰	۰	کاهشی
۶۷	سنگ فلز، جوش و خاکستر	۲۶	۰	۰/۰۰۸	۰	نامنظم
۶۸	محصولات عکاسی و سینماتوگرافی	۳۷	۰	۰/۰۰۱	۰	نامنظم

نمودار شماره ۳ ترکیب صادرات ایران به قزاقستان طی سالهای ۲۰۰۴-۲۰۰۶ را به صورت مقایسه‌ای نشان می‌دهد.

نمودار ۳: ترکیب صادرات غیرنفتی ایران به قزاقستان طی سالهای ۲۰۰۴-۲۰۰۶ (میلیون دلار)

در ادامه جایگاه و سهم ایران در صادرات هر یک از گروه‌های کالایی فوق به بازار قزاقستان تجزیه و تحلیل و رقبای بالفعل و سهم آنها در هر یک از این گروه‌ها بررسی می‌گردد.

۱-۲. محصولات سرمایه‌ای

محصولات سرمایه‌ای مهم‌ترین گروه کالایی صادراتی ایران به قزاقستان در سال ۲۰۰۶ را تشکیل می‌دهد. هر چند کشور ایران، در جایگاه نهم صادرات این گروه کالایی به بازار قزاقستان قرار دارد، با این حال سهم ایران از این بازار صادراتی بیش از ۱/۶ درصد نمی‌باشد.

کشورهای روسیه و چین با در اختیار داشتن نزدیک به ۷۵ درصد صادرات این محصولات به قزاقستان، با فاصله بسیار از سایر کشورها در جایگاه اول و دوم قرار دارند. با توجه به وجود پتانسیلها و توانمندیهای فراوان در زمینه تولید محصولات سرمایه‌ای و افزایش تقاضا

در بازارهای جهانی، امکان افزایش حجم و سهم ایران در این بازار دور از دسترس نیست. جدول شماره ۳۹ مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین محصولات سرامیکی در بازار قزاقستان در سال ۲۰۰۶ را نشان می‌دهد.

جدول ۳۹: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین محصولات سرامیکی در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۸۶	۳۸/۹
۲	چین	۷۸	۳۵/۵
۳	اوکراین	۸	۳/۸
۴	بلاروس	۶	۲/۶
۵	ایتالیا	۴	۱/۹
۶	ازبکستان	۴	۱/۸
جمع کل واردات قزاقستان: ۲۲۰ میلیون دلار			

۲-۲. دیگهای بخار و آبگرم

دیگهای بخار و آبگرم دومین گروه کالایی صادراتی ایران به قزاقستان در سال ۲۰۰۶ را تشکیل می‌دهد. کشور ایران، با صادرات ۲/۶ میلیون دلار دیگهای بخار و آبگرم به قزاقستان در جایگاه ۵۱ صادرات این گروه کالایی به بازار قزاقستان قرار دارد. کشورهای ایتالیا، روسیه، آلمان و چین به ترتیب با ۲۰/۸، ۱۷/۷، ۱۱/۵ و ۱۰/۵ درصد جایگاه‌های اول تا چهارم را در صادرات این محصولات در اختیار دارند. این چهار کشور در مجموع بیش از ۶۰ درصد از این بازار را به خود اختصاص داده‌اند. سهم بازار ایران از صادرات این گروه کالایی به قزاقستان برابر با ۰/۱ درصد می‌باشد. با توجه به رشد صنایع کلیدی در کشور، در صورت بازاریابی مناسب و ارائه محصولات با کیفیت و ویژگیهای مورد نظر مشتریان

قزاقستانی، می‌توان سهم بازار کشور را در این گروه کالایی تا حد زیادی افزایش داد. جدول شماره ۴۰ مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین دیگه‌های بخار و آبگرم بازار قزاقستان در سال ۲۰۰۶ را نشان می‌دهد.

جدول ۴۰: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین رآکتورهای هسته‌ای، دیگه‌های بخار و آبگرم در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	ایتالیا	۹۳۴	۲۰/۸
۲	روسیه	۷۹۵	۱۷/۷
۳	آلمان	۵۱۴	۱۱/۵
۴	چین	۴۷۲	۱۰/۵
۵	امریکا	۳۱۱	۶/۹
۶	اوکراین	۱۲۵	۲/۸
جمع کل واردات قزاقستان: ۴,۴۸۹ میلیون دلار			

۲-۳. شیشه و مصنوعات شیشه‌ای

شیشه و مصنوعات شیشه‌ای سومین گروه کالایی صادراتی ایران به قزاقستان را تشکیل می‌دهد. کشورهای روسیه و چین با فاصله زیاد از سایر کشورها بیش از ۵۵ درصد از بازار صادراتی این گروه از کالاها در قزاقستان را در اختیار دارند. با توجه به رشد صنایع تولید مصنوعات شیشه‌ای در سالهای اخیر و وجود تنوع مناسب در محصولات تولیدی و صنعتی کشور، امکان توسعه سهم ایران از بازار صادراتی این گروه از محصولات در کشور قزاقستان وجود دارد. ایران با صادرات ۱/۴ میلیون دلار شیشه و مصنوعات شیشه‌ای در سال ۲۰۰۶ میلادی، با سهم بازار ۰/۹ درصد در جایگاه ۱۵ صادرات این گروه کالایی به قزاقستان قرار دارد.

جدول ۴۱: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین شیشه و مصنوعات شیشه‌ای در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۶۰	۳۶/۷
۲	چین	۳۱	۱۹
۳	ازبکستان	۱۵	۹
۴	قرقیزستان	۹	۵/۵
۵	ترکیه	۸	۴/۹
۶	آلمان	۷	۴/۲
جمع کل واردات قزاقستان: ۱۶۳ میلیون دلار			

۴-۲. میوه‌های خوراکی

میوه‌های خوراکی چهارمین گروه کالایی صادراتی ایران به قزاقستان در سال ۲۰۰۶ را تشکیل می‌دهد. کشور ایران، با صادرات ۱/۲ میلیون دلار میوه‌جات به قزاقستان در جایگاه هفتم صادرات این گروه کالایی به بازار قزاقستان قرار دارد. کشورهای اکوادور، پاکستان، ترکیه، روسیه، آفریقای جنوبی، آرژانتین و ایران به ترتیب با ۳۱/۷، ۱۳، ۱۰/۱، ۶، ۵/۲، ۳/۹ و ۳/۳ درصد جایگاه‌های اول تا هفتم را در صادرات این محصولات در اختیار دارند. این هفت کشور در مجموع بیش از ۷۳ درصد از این بازار را به خود اختصاص داده‌اند. با توجه به تنوع آب و هوایی، خاک حاصلخیز و پرورش انواع میوه‌ها در گستره جغرافیایی کشور، در صورت بازاریابی مناسب و ارائه محصولات با کیفیت و ویژگی‌های مورد نظر تجار و مشتریان قزاقستانی، می‌توان سهم بازار کشور را در این گروه کالایی تا حد زیادی افزایش داد.

جدول شماره ۴۲ مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین میوه‌های خوراکی بازار قزاقستان در سال ۲۰۰۶ را نشان می‌دهد.

جدول ۴۲: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین میوه‌های خوراکی در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	اکوادور	۱۱	۳۱/۷
۲	پاکستان	۵	۱۳
۳	ترکیه	۴	۱۰/۱
۴	روسیه	۲	۶
۵	آفریقای جنوبی	۲	۵/۲
۶	آرژانتین	۱	۳/۹
جمع کل واردات قزاقستان: ۳۶ میلیون دلار			

۵-۲. مواد پلاستیکی

مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از آن به عنوان یکی از صنایع منتج از صنعت نفت محسوب می‌گردد. مواد اولیه صنایع تولید پلاستیک شامل مواد نفتی و فراورده‌های پتروشیمی می‌شود. همان‌گونه که جدول شماره ۴۳ نشان می‌دهد کشورهای روسیه، چین و آلمان به ترتیب با ۲۹/۷، ۱۵/۹ و ۹/۲ درصد جایگاه‌های اول تا سوم را در صادرات مواد پلاستیکی به قزاقستان در اختیار دارند. این سه کشور در مجموع ۵۵ درصد از این بازار را در اختیار دارند. ایران با صادرات ۱/۱ میلیون دلار محصولات پلاستیکی با سهم بازار ۰/۲ درصد در جایگاه ۳۵ صادرات این گروه از محصولات به قزاقستان قرار دارد. بنابراین در صورتی که ایران بخواهد در این بازار از جایگاه مطلوبی برخوردار باشد، بایستی از ظرفیتهای موجود حداکثر بهره‌برداری را نموده و در صنایع تولید قطعات و اشیای پلاستیکی با توجه به وجود میزان کافی مواد اولیه نفتی و پتروشیمی در کشور، سرمایه‌گذاری نماید.

جدول ۴۳: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۱۸۳	۲۹/۷
۲	چین	۹۸	۱۵/۹
۳	آلمان	۵۷	۹/۲
۴	ترکیه	۴۵	۷/۲
۵	کره جنوبی	۳۴	۵/۶
۶	امریکا	۲۴	۳/۸
جمع کل واردات قزاقستان: ۶۱۷ میلیون دلار			

۲-۶. سایر محصولات

صادرات ایران به قزاقستان در سایر گروه‌های کالایی از حجم بالا و قابل توجهی برخوردار نیست. با این حال با توجه به وجود پتانسیلها و قابلیت‌های موجود در کشور، امکان افزایش سهم بازار برخی از گروه‌های کالایی صادراتی به بازار قزاقستان در افق کوتاه مدت و میان‌مدت دور از انتظار نیست. ایران با تدوین برنامه صادراتی مدون و اجرایی مناسب می‌تواند سهم صادرات خود در کالاهایی چون محصولات شیمیایی غیرآلی، ترکیبات آلی یا غیرآلی فلزات گرانبها، مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد، نمک، گوگرد، خاک و سنگ، گچ، آهک و سیمان، ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آنها به قزاقستان را بهبود بخشد.

جدولهای شماره ۴۴ تا ۶۳ مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین سایر گروه‌های کالایی صادراتی ایران به قزاقستان در سال ۲۰۰۶ را نشان می‌دهند.

جدول ۴۴: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۷۲۸	۳۹
۲	اوکراین	۲۲۴	۱۲
۳	چین	۱۸۴	۹/۹
۴	ایتالیا	۹۵	۵/۱
۵	آلمان	۸۸	۴/۷
۶	اتریش	۶۳	۳/۴
جمع کل واردات قزاقستان: ۱,۸۶۸ میلیون دلار			

جدول ۴۵: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین صابون، فراورده‌ها برای شستشو، فراورده‌های روان کننده در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۸۹	۶۰/۵
۲	آلمان	۷	۴/۷
۳	فنلاند	۷	۴/۵
۴	اوکراین	۶	۴/۳
۵	لهستان	۶	۳/۸
۶	ترکیه	۵	۳/۶
جمع کل واردات قزاقستان: ۱۴۸ میلیون دلار			

جدول ۴۶: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین سبزیجات، نباتات، ریشه و غده‌های زیرخاکی خوراکی در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۷	۵۹/۱
۲	ایران	۱	۸/۹
۳	هلند	۰/۸۴	۷/۴
۴	قرقیزستان	۰/۸۱	۷/۱
۵	چین	۰/۳۲	۲/۸
۶	ترکیه	۰/۳	۲/۷

جمع کل واردات قزاقستان: ۱۱ میلیون دلار

جدول ۴۷: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین محصولات شیمیایی غیرآلی، ترکیبات آلی یا غیرآلی فلزات گرانبها در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۱۴۸	۷۳/۲
۲	آمریکا	۱۷	۸/۴
۳	چین	۱۳	۶/۶
۴	ازبکستان	۶	۲/۹
۵	آلمان	۴	۲/۱
۶	ترکیه	۲	۱

جمع کل واردات قزاقستان: ۲۰۲ میلیون دلار

جدول ۴۸: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین محصولات حاصل از نشاسته یا فکول تغییر یافته، چسبها، آنزیمها در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۷	۲۴/۵
۲	آلمان	۴	۱۶
۳	چین	۴	۱۳/۵
۴	لهستان	۲	۵/۸
۵	انگلستان	۱	۴/۶
۶	بلژیک	۱	۴
جمع کل واردات قزاقستان: ۲۷ میلیون دلار			

جدول ۴۹: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین چربیها و روغنهای حیوانی یا نباتی در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۴۶	۵۰
۲	اوکراین	۱۰	۱۱/۳
۳	قرقیزستان	۸	۹/۱
۴	ازبکستان	۶	۶/۶
۵	مالزی	۶	۶/۴
۶	آلمان	۵	۵
جمع کل واردات قزاقستان: ۹۱ میلیون دلار			

جدول ۵۰: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین نمک، گوگرد، خاک و سنگ، گچ، آهک و سیمان در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۱۳۷	۶۴/۳
۲	ازبکستان	۲۶	۱۲/۲
۳	قرقیزستان	۲۲	۱۰/۱
۴	چین	۱۴	۶/۸
۵	اوکراین	۴	۱/۷
۶	ترکیه	۱	۰/۷
جمع کل واردات قزاقستان: ۲۱۲ میلیون دلار			

جدول ۵۱: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آنها در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۳۷۴	۱۸/۸
۲	چین	۲۲۲	۱۱/۱
۳	آمریکا	۲۲۱	۱۱/۱
۴	سوئد	۱۷۸	۸/۹
۵	آلمان	۱۴۸	۷/۴
۶	ایتالیا	۱۱۴	۵/۷
جمع کل واردات قزاقستان: ۱,۹۹۰ میلیون دلار			

**جدول ۵۲: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین عصاره‌های دباغی یا رنگرزی،
تاننها و مشتقات آنها در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)**

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۴۸	۳۶/۷
۲	آلمان	۱۲	۹/۳
۳	ترکیه	۱۰	۸
۴	لهستان	۹	۶/۸
۵	چین	۷	۵/۲
۶	فنلاند	۶	۴/۹

جمع کل واردات قزاقستان: ۱۳۰ میلیون دلار

**جدول ۵۳: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین محصولات شیمیایی آلی در بازار
قزاقستان (سال ۲۰۰۶)**

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۳۴	۴۷/۶
۲	چین	۹	۱۳/۱
۳	آمریکا	۸	۱۰/۵
۴	آلمان	۵	۷
۵	فرانسه	۲	۳
۶	انگلستان	۲	۲/۸

جمع کل واردات قزاقستان: ۷۲ میلیون دلار

جدول ۵۴: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین فراورده‌ها از سبزیجات، میوه‌ها یا از سایر اجزای نباتات در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۲۵	۲۸/۵
۲	چین	۱۱	۱۲
۳	رژیم اشغالگر قدس	۹	۹/۹
۴	اوکراین	۷	۸/۲
۵	مجارستان	۵	۵/۲
۶	جمهوری مولداوی	۴	۵

جمع کل واردات قزاقستان: ۸۹ میلیون دلار

جدول ۵۵: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین مبل؛ مبله‌های طبی - جراحی؛ اسباب تخته‌خواب و همانند در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۱۲۷	۳۱/۴
۲	چین	۶۶	۱۶/۳
۳	ترکیه	۴۸	۱۱/۸
۴	ایتالیا	۳۳	۸/۲
۵	لهستان	۲۳	۵/۸
۶	بلاروس	۲۱	۵/۳

جمع کل واردات قزاقستان: ۴۰۵ میلیون دلار

جدول ۵۶: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه‌آهن یا تراموا در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	ژاپن	۷۱۰	۲۶/۶
۲	روسیه	۶۳۰	۲۳/۶
۳	آلمان	۵۱۳	۱۹/۲
۴	چین	۱۸۴	۶/۹
۵	آمریکا	۱۴۳	۵/۴
۶	بلاروس	۹۷	۳/۶
جمع کل واردات قزاقستان: ۲,۶۶۷ میلیون دلار			

جدول ۵۷: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین کائوچو و اشیای ساخته شده از کائوچو در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۱۶۱	۵۱/۸
۲	بلاروس	۲۵	۸/۱
۳	اوکراین	۱۸	۵/۸
۴	آلمان	۱۸	۵/۷
۵	ژاپن	۱۲	۳/۸
۶	چین	۱۱	۳/۷
جمع کل واردات قزاقستان: ۳۱۱ میلیون دلار			

جدول ۵۸: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین مصنوعات گوناگون از فلزات معمولی در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۲۵	۳۱/۸
۲	آلمان	۹	۱۲/۲
۳	ترکیه	۸	۱۰/۵
۴	چین	۸	۱۰/۲
۵	لهستان	۴	۵/۲
۶	ایتالیا	۳	۴

جمع کل واردات قزاقستان: ۷۷ میلیون دلار

جدول ۵۹: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین فراورده‌های خوراکی گوناگون در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۱۰۹	۶۵/۸
۲	ایرلند	۱۳	۷/۹
۳	آلمان	۷	۴/۱
۴	آمریکا	۴	۲/۵
۵	اوکراین	۴	۲/۲
۶	قرقیزستان	۳	۱/۹

جمع کل واردات قزاقستان: ۱۶۶ میلیون دلار

جدول ۶۰: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین پارچه‌های کشباف یا قلاب باف در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	ترکیه	۰/۴۲	۳۳/۶
۲	ایران	۰/۲۳	۱۸/۵
۳	تایوان	۰/۱۳	۱۱
۴	ایتالیا	۰/۱۱	۹
۵	بلاروس	۰/۰۸	۷
۶	آلمان	۰/۰۷	۵/۷

جمع کل واردات قزاقستان: ۱ میلیون دلار

جدول ۶۱: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین بازیچه، اسباب بازی و لوازم ورزش، اجزا و قطعات و متفرعات آنها در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	چین	۲۰	۵۱/۷
۲	روسیه	۴	۱۱/۲
۳	ایتالیا	۲	۴/۲
۴	تایوان	۲	۴
۵	امریکا	۱	۳/۸
۶	آلمان	۰/۹۶	۲/۵

جمع کل واردات قزاقستان: ۳۹ میلیون دلار

جدول ۶۲: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین محصولات دارویی در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	آلمان	۸۸	۱۷/۹
۲	روسیه	۵۵	۱۱
۳	فرانسه	۴۸	۹/۷
۴	هند	۳۴	۶/۸
۵	مجارستان	۳۰	۶/۱
۶	لهستان	۲۹	۶

جمع کل واردات قزاقستان: ۴۹۴ میلیون دلار

جدول ۶۳: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین مصنوعات از سنگ، گچ، سیمان، پنبه‌نسوز (Asbestos)، میکا یا از مواد همانند در بازار قزاقستان (سال ۲۰۰۶)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به قزاقستان (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در قزاقستان (درصد)
۱	روسیه	۹۸	۵۸/۹
۲	چین	۲۴	۱۴/۱
۳	فنلاند	۹	۵/۶
۴	ترکیه	۷	۴/۳
۵	قرقیزستان	۶	۳/۸
۶	انگلستان	۳	۲

جمع کل واردات قزاقستان: ۱۶۶ میلیون دلار

۳. صادرات قزاقستان به ایران

واردات جمهوری اسلامی ایران در سال ۲۰۰۴ از قزاقستان ۷۱۲ میلیون دلار بوده است. این میزان واردات در سال ۲۰۰۵ به ۸۸۶ میلیون دلار و در سال ۲۰۰۶ میلادی به ۲۰۷۸ میلیون دلار افزایش یافته است. به عبارت دیگر، ارزش واردات ایران از قزاقستان طی دوره زمانی ۲۰۰۴-۲۰۰۶ حدود ۱۹۲ درصد رشد یافته است.

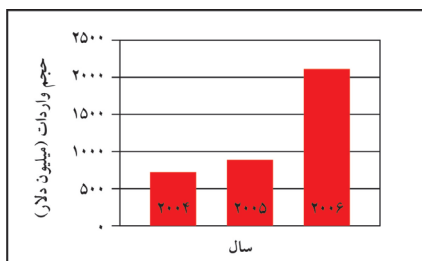
جدول شماره ۶۴ ارزش واردات ایران از قزاقستان طی سالهای ۲۰۰۴-۲۰۰۶ را نشان می‌دهد.

جدول ۶۴: ارزش واردات ایران از قزاقستان طی سالهای ۲۰۰۴-۲۰۰۶
(میلیون دلار)

سال	ارزش واردات	نرخ رشد (درصد)
۲۰۰۴	۷۱۲	-
۲۰۰۵	۸۸۶	۲۴
۲۰۰۶	۲۰۷۸	۱۳۵

www.trademap.org

نمودار شماره ۴، ارزش واردات ایران از قزاقستان طی سالهای ۲۰۰۴-۲۰۰۶ را نشان می‌دهد.

www.trademap.org

نمودار ۴: ارزش واردات ایران از قزاقستان طی سالهای ۲۰۰۴-۲۰۰۶
(میلیون دلار)

اقلام وارداتی ایران از قزاقستان در سال ۲۰۰۶ شامل ۲۳ گروه کالایی و در مجموع سه سال گذشته شامل ۳۶ گروه کالایی می‌شود.

جدول شماره ۶۵ ترکیب اقلام وارداتی جمهوری اسلامی ایران از قزاقستان طی سالهای ۲۰۰۴-۲۰۰۶ را نشان می‌دهد.

جدول ۶۵: ترکیب اقلام وارداتی جمهوری اسلامی ایران از قزاقستان طی سالهای ۲۰۰۴-۲۰۰۶ (میلیون دلار)

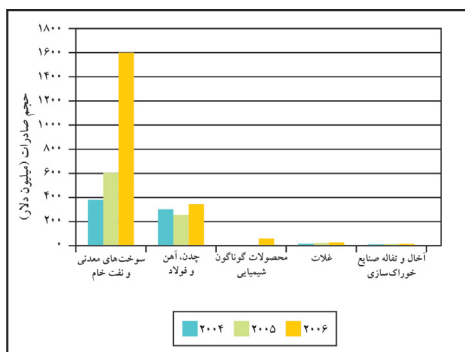
ردیف	نام محصول	فصل تعارفه	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	رشد صادرات
	کل محصولات	-	۷۱۲	۸۸۶	۲,۰۷۸	افزایشی
۱	سوختهای معدنی، نفت خام	۲۷	۳۷۳	۵۹۷	۱,۶۵۰	افزایشی
۲	چدن، آهن و فولاد	۷۲	۳۰۷	۲۶۴	۳۲۲	نامنظم
۳	محصولات گوناگون شیمیایی	۳۸	۰	۰	۵۹	افزایشی
۴	غلات	۱۰	۳	۸	۲۲	افزایشی
۵	آخال و تفاله صنایع خوراک سازی، خوراکیهای آماده برای حیوانات	۲۳	۳	۷	۱۱	افزایشی
۶	محصولات شیمیایی غیر آلی، ترکیبات آلی یا غیر آلی فلزات گرانبها	۲۸	۴	۲	۳	نامنظم
۷	روی و مصنوعات از روی	۷۹	۰	۰/۲۶	۳	افزایشی
۸	نمک، گوگرد، خاک و سنگ، گچ، آهک و سیمان	۲۵	۱	۰/۷۳	۲	نامنظم
۹	فراورده‌های خوراکی گوناگون	۲۱	۰	۰/۴	۲	افزایشی
۱۰	مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد	۷۳	۱	۲	۲	افزایشی
۱۱	رآکتورهای هسته‌ای، دیگهای بخار و آبگرم	۸۴	۰/۵۵	۰/۷۷	۰/۶۵	نامنظم

کاهشی	۰/۵	۲	۲	۱۲	دانه و میوه‌های روغن‌دار، دانه و بذر و میوه‌های گوناگون	۱۲
نامنظم	۰/۴	۱	۰/۸	۷۶	آلومینیوم و مصنوعات از آلومینیوم	۱۳
افزایشی	۰/۲۳	۰/۰۱	۰/۰۱	۷۴	مس و مصنوعات از مس	۱۴
افزایشی	۰/۱	۰/۰۱	۰/۰۰۷	۸۵	ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آنها	۱۵
کاهشی	۰/۰۳	۰/۰۸	۰/۱۲	۰۵	محصولات تهیه شده از حیوانات	۱۶
نامنظم	۰/۰۲	۰/۰۹	۰/۰۳	۸۷	وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه‌آهن یا تراموا	۱۷
افزایشی	۰/۰۲	۰/۰۰۵	۰/۰۰۵	۸۲	ابزارها، ابزار آلات، مصنوعات چاقوسازی، قاشق و چنگال	۱۸
افزایشی	۰/۰۰۵	۰	۰	۳۴	صابون، فراورده‌ها برای شستشو، فراورده‌های روان کننده	۱۹
افزایشی	۰/۰۰۴	۰	۰	۴۸	کاغذ و مقوا؛ اشیای ساخته شده از خمیر کاغذ، از کاغذ یا از مقوا	۲۰
افزایشی	۰/۰۰۴	۰	۰	۰۹	قهوه، چای ماته و ادویه	۲۱
نامنظم	۰/۰۰۲	۰/۰۰۴	۰	۴۹	کتاب، روزنامه، تصویر	۲۲
کاهشی	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۳۳	۸۶	لوکوموتیوهای راه‌آهن یا تراموا، نواقل روی خط راه‌آهن و اجزا و قطعات آنها	۲۳
کاهشی	۰	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۹۰	آلات و دستگاه‌های اپتیک، عکاسی، سینماتوگرافی	۲۴
کاهشی	۰	۰/۰۱	۰/۰۱	۹۴	مبل؛ مبلهای طبی – جراحی؛ اسباب تختخواب و همانند	۲۵
نامنظم	۰	۰/۰۱	۰	۹۵	بازیچه، اسباب بازی و لوازم ورزش، اجزا و قطعات و متفرعات آنها	۲۶
کاهشی	۰	۰/۱	۱۶	۵۲	پنبه	۲۷
کاهشی	۰	۰	۰/۰۰۱	۵۹	پارچه‌های نسجی آغشته، اندوده، پوشانده یا مطبق شده	۲۸

نامنظم	۰	۰/۰۰۳	۰	۶۳	سایر اشیای نسجی دوخته و مهیا	۲۹
نامنظم	۰	۰/۰۰۱	۰	۶۸	مصنوعات از سنگ، گچ، سیمان، پنبه نسوز (Asbestos)، میکا یا از مواد همانند	۳۰
نامنظم	۰	۰/۰۰۳	۰	۷۰	شیشه و مصنوعات شیشه‌ای	۳۱
کاهشی	۰	۰	۰/۱۳	۷۸	سرب و مصنوعات از سرب	۳۲
نامنظم	۰	۰/۰۲	۰/۰۱	۴۱	پوست خام (غیر از پوستهای نرم) و چرم	۳۳
کاهشی	۰	۰	۰/۰۱	۱۱	محصولات صنعت آرد سازی، مالت، نشاسته	۳۴
نامنظم	۰	۰/۰۲	۰	۰۷	سبزیجات، نباتات، ریشه و غده‌های زیرخاکی خوراکی	۳۵
نامنظم	۰	۰/۰۲	۰	۲۰	فراورده‌ها از سبزیجات، میوه‌ها یا از سایر اجزای نباتات	۳۶

www.trademap.org

نمودار شماره ۵، ترکیب اقلام وارداتی جمهوری اسلامی ایران از قزاقستان طی سالهای ۲۰۰۴-۲۰۰۶ را نشان می‌دهد.

www.trademap.org

نمودار ۵: ترکیب اقلام وارداتی جمهوری اسلامی ایران از قزاقستان طی سالهای ۲۰۰۴-۲۰۰۶ (میلیون دلار)

۴. همایشها و سمینارهای برگزار شده

همکاریها و تعاملات ایران با قزاقستان در سالهای گذشته از روند مطلوبی برخوردار بوده است. برگزاری همایشها، کمیته‌ها و میزگردهای متعدد، بیانگر افزایش این تعاملات می‌باشد. برخی از همایشهای برگزار شده در رابطه با کشور قزاقستان شامل موارد زیر می‌گردد:

- ❖ همایش گسترش روابط تجاری و اقتصادی جمهوری اسلامی ایران با جمهوری قزاقستان، در سالن همایشهای صدا و سیما در تیرماه ۱۳۸۷
- ❖ همایش فرصتهای تجاری و سرمایه‌گذاری ایران و قزاقستان توسط سازمان بازرگانی استان گیلان، در اردیبهشت ماه ۱۳۸۷
- ❖ همایش بررسی فرصتهای تجاری ایران و قزاقستان در سالن خلیج فارس، محل دائمی نمایشگاه بین‌المللی تهران در شهریورماه ۱۳۸۵

۵. هیأت‌های تجاری

حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی ابزاری مناسب جهت معرفی و بازاریابی محصولات ایرانی در بازارهای جهانی است. با توجه به اهمیت این موضوع، عنایت به تقاضای موجود در کشورهای آسیای میانه از جمله قزاقستان و توانمندیها و پتانسیلهای داخلی، هیأت‌های تجاری متعددی بین دو کشور مبادله شده است.

براساس برنامه‌ریزیهای صورت گرفته توسط سازمان توسعه تجارت، هیأتها و تجار ایرانی در نمایشگاه‌های تخصصی متعددی در سال ۱۳۸۶ شرکت نموده‌اند. جدول شماره ۶۶، جزئیات نمایشگاه‌های منتخب کشور قزاقستان در سال ۱۳۸۶ را نشان می‌دهد.

جدول ۶۶: نمایشگاه‌های منتخب کشور قزاقستان جهت حضور شرکتها و تجار ایرانی در سال ۱۳۸۶

ردیف	عنوان نمایشگاه	محل برگزاری	تاریخ برگزاری
۱	نمایشگاه بین‌المللی لوازم خانگی آستانه	آستانه	اکتبر ۲۰۰۷
۲	نمایشگاه بین‌المللی نفت و گاز آلماتی	آلماتی	اکتبر ۲۰۰۷
۳	نمایشگاه بین‌المللی کشاورزی و غذایی آستانه	آستانه	نوامبر ۲۰۰۷
۴	نمایشگاه بین‌المللی چاپ و بسته بندی مواد غذایی	آلماتی	۲۰۰۸

همچنین برنامه‌های متعددی جهت حضور تجار و شرکتهای ایرانی در نمایشگاه‌های تخصصی کشور قزاقستان در سال ۱۳۸۷ وجود دارد. جدول شماره ۶۷، جزئیات نمایشگاه‌های منتخب کشور قزاقستان در سالهای ۱۳۸۷ را نشان می‌دهد.

جدول ۶۷: نمایشگاه‌های منتخب کشور قزاقستان جهت حضور شرکتهای و تجار ایرانی در سال ۱۳۸۷

ردیف	عنوان نمایشگاه	محل برگزاری	تاریخ برگزاری
۱	نمایشگاه بین‌المللی پلاستیک و لاستیک آلمانی	آلمانی	مارس ۲۰۰۹
۲	نمایشگاه بین‌المللی نفت و گاز آلمانی	آلمانی	اکتبر ۲۰۰۸
۳	نمایشگاه بین‌المللی کشاورزی و غذایی آستانه	آستانه	نوامبر ۲۰۰۸
۴	نمایشگاه بین‌المللی خودرو و قطعات آلمانی	آلمانی	اکتبر ۲۰۰۸

www.tpo.ir

بر مبنای اطلاعات موجود سازمان توسعه تجارت و شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران، چندین هیأت تجاری ایران در سالهای ۱۳۸۵ و ۱۳۸۶ از کشور قزاقستان بازدید نموده‌اند. جدول شماره ۶۸ مشخصات و تاریخ اعزام هیأت‌های تجاری ایران به قزاقستان را نشان می‌دهد.

جدول ۶۸: مشخصات هیأت‌های تجاری اعزام شده به قزاقستان طی سالهای ۱۳۸۵-۱۳۸۶

ردیف	محل اعزام	تاریخ اعزام	مجری
۱	ازبکستان + قزاقستان	۱۳۸۵	دفتر بازاریابی و امور نمایشگاهی (سازمان توسعه تجارت)
۲	قزاقستان	مهرماه ۱۳۸۵	سازمان بازرگانی استان مازندران
۳	قزاقستان + قرقیزستان	آذرماه ۱۳۸۶	دفتر امور ترویج تجارت (سازمان توسعه تجارت)

www.tpo.ir

از سوی دیگر فهرست مجوزهای صادره توسط سازمان توسعه تجارت جهت اعزام هیأت‌های

تجاری- بازاریابی به قزاقستان در سال ۱۳۸۷ به شرح جدول زیر می‌باشد.

جدول ۶۹: مشخصات مجوزهای اعزام هیأت‌های تجاری به قزاقستان در سال ۱۳۸۷

ردیف	محل اعزام	تاریخ اعزام	مجری
۱	قزاقستان	مهر ۱۳۸۷	سازمان بازرگانی استان تهران
۲	قزاقستان	آبان ۱۳۸۷	سازمان بازرگانی استان گیلان

۵-۱. پیشنهاد مشارکت شرکت‌های ایرانی در نمایشگاه‌های قزاقستان

بر مبنای تجارب سالهای گذشته، اقلام صادراتی ایران به قزاقستان، نمایشگاه‌های برگزار شده، نیازهای خاص بازار قزاقستان و پتانسیلها و توانمندیهای موجود در کشور پیشنهاد می‌شود که در سالهای آتی، علاوه بر استمرار حضور در نمایشگاه‌های فوق‌الذکر، برنامه‌ریزی مناسبی جهت حضور در نمایشگاه‌ها و برگزاری نمایشگاه‌های اختصاصی زیر در کشور قزاقستان فراهم گردد.

- ❖ مشارکت در نمایشگاه تجهیزات و مواد ساختمانی
- ❖ برگزاری نمایشگاه اختصاصی پوست، چرم و کفش
- ❖ برگزاری نمایشگاه اختصاصی ماشین‌آلات کشاورزی
- ❖ برگزاری نمایشگاه اختصاصی محصولات شیمیایی و پتروشیمی
- ❖ برگزاری نمایشگاه اختصاصی محصولات غذایی و آشامیدنی

۵-۲. زمانهای مناسب جهت اعزام هیأت بازاریابی

بهترین زمان برای مسافرت به کشور قزاقستان، ماه‌های آوریل تا ژوئن می‌باشد. در این ایام از سال، آب و هوای قزاقستان بسیار مناسب می‌باشد. از سوی دیگر در برخی از ایام سال، به دلیل شرایط بد آب و هوایی به‌ویژه سرما و گرمای شدید، اعزام هیأت تجاری با کارایی مطلوب همراه نخواهد بود. برخی از ایام نامناسب سال عبارت‌اند از:

- ❖ ماه‌های ژوئیه و آگوست (فصول گرم سال)
- ❖ ماه دسامبر (زمستان خیلی سرد)

فصل هفتم

شناسایی زیرساختها و پست‌های صادراتی

در این فصل زیرساختها و ظرفیتهای موجود در کشور جهت صادرات محصولات به قزاقستان و راهکارهای بازاریابی ایران جهت حضور در این کشور آسیای میانه بررسی می‌شود. بررسی وضعیت خطوط دریایی و هوایی، روابط و مبادلات بانکی، نقاط قوت و ضعف و فرصتها و تهدیدهای پیش رو در بازار قزاقستان مهم‌ترین موارد مورد مطالعه را تشکیل می‌دهند.

۱. زیرساختهای حمل و نقل

در این بخش وضعیت خطوط هوایی و دریایی موجود بین دو کشور، به عنوان زیرساختهای کلیدی جهت ارسال کالا و محموله‌های تجاری بررسی می‌شود.

۱-۱. حمل و نقل دریایی

همان‌گونه که ذکر شد، کشور قزاقستان دارای ۲,۹۶۴ کیلومتر خط ساحلی و ۴,۰۰۰ کیلومتر مسیر دریایی است. مهم‌ترین بندر قزاقستان بندر آکتائو^۱ است که در ایالت مانگ گیسٹائو قرار دارد. این بندر توانایی ارائه تسهیلات بین‌المللی به کشتیهای باربری را دارد. اکثریت حجم مبادلات این بندر را نفت و محصولات نفتی تشکیل می‌دهد. در حال حاضر به دلیل حجم صادرات ناچیز ایران به قزاقستان، خطوط مستقیم دریایی بین دو کشور وجود ندارد.

۱-۲. خطوط هواپیمایی

قزاقستان مسیر هوایی مناسبی برای ارتباط شرق و غرب جهان به حساب می‌آید. ایرآستانه بزرگترین خط هوایی این کشور است.

دو فرودگاه از فرودگاه‌های بین‌المللی این کشور در شهرهای آستانه و آلماتی می‌باشد. در حال حاضر نیز پرواز مستقیم بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قزاقستان برقرار نمی‌باشد. برای مسافرت هوایی به آستانه باید از طریق مسیر تهران-دبی و دبی-آستانه به صورت غیرمستقیم مسافرت نمود.

۲. روابط بانکی موجود بین دو کشور

بر اساس اطلاعات موجود، طی سالهای اخیر روابط بانکی مستقیمی مابین بانکهای ایران و قزاقستان وجود داشته است. بر مبنای اطلاعات ارائه شده توسط صندوق ضمانت صادرات ایران، هفت بانک موجود در جدول شماره ۷۰، بانکهای مورد قبول ایران جهت فعالیتهای اقتصادی و مبادلات مالی در قزاقستان می‌باشند.

جدول ۷۰: بانکهای قزاقستانی مورد قبول صندوق ضمانت صادرات ایران

ردیف	نام بانک	رتبه
۱	CJSC Development Bank of Kazakhstan	B
۲	Bank Turan Alem	C
۳	Kazkommertsbank	C
۴	OJSC Halyk Savings Bank of Kazakhstan	C
۵	Bank CenterCredit	D
۶	ATF Bank	D
۷	Nurbank JSC	D

www.egfi.org

۳. تحلیل راهبردی

یکی از مدل‌های تحلیل اصلی موجود برای ارزیابی و انتخاب راهکار مدل تجزیه و تحلیل SWOT است. این مدل براساس یک الگوی منطقی ابتدا نقاط قوت، ضعف، فرصتها و

تهدیدهای فراروی توسعه روابط تجاری ایران و قزاقستان شناسایی شده و سپس متناسب با موقعیت کنونی راهکارهایی برای تعامل با وضعیت موجود با هدف رشد مبادلات تجاری، به ویژه صادرات ایران به قزاقستان پیشنهاد شده است.

۳-۱. زمینه‌ها و شاخصهای مورد نظر در انتخاب راهکارها

با توجه به اصول حاکم بر تدوین راهکار، راهکارهای پیشنهادی برای توسعه صادرات محصولات ایران به قزاقستان بر اساس زمینه‌ها و دلایل ذیل انتخاب و معرفی شده‌اند:

- ❖ رسالت یا مأموریت‌های سازمان توسعه تجارت
- ❖ اهداف راهبردی توسعه صادرات ایران به کشورهای آسیای میانه از جمله قزاقستان
- ❖ چشم‌انداز توسعه صادرات غیرنفتی کشور
- ❖ سابقه روابط تجاری و اقتصادی ایران و قزاقستان در سالهای گذشته
- ❖ نقاط قوت و ضعف و فرصتها و تهدیدهای فراروی توسعه صادرات ایران به قزاقستان

جدول شماره ۷۱، نقاط قوت و ضعف و فرصتها و تهدیدها و راهکارهای پیشنهادی برای توسعه صادرات ایران به قزاقستان را با استفاده از مدل تحلیل SWOT نشان می‌دهد.

جدول ۷۱: نقاط قوت و ضعف و فرصتها و تهدیدها و راهکارهای پیشنهادی برای توسعه صادرات ایران به قزاقستان

❖ ۰۱: نزدیکی جغرافیایی قزاقستان به ایران	فرصتها (O)
❖ ۰۲: افزایش رشد اقتصادی و سطح درآمد مردم قزاقستان	
❖ ۰۳: افزایش تقاضا برای چدن، آهن و فولاد و مصالح ساختمانی در قزاقستان	
❖ ۰۴: وجود ثبات سیاسی و اقتصادی مناسب در قزاقستان	
❖ ۰۵: ارتقای روابط سیاسی و اقتصادی جمهوری اسلامی ایران با کشورهای آسیای مرکزی از جمله قزاقستان	

<p>❖ T۱: وجود قراردادهای تجاری قزاقستان با کشورهای عضو CIS، اوراسیا و شانگهای</p> <p>❖ T۲: تحریم بانکی ایران توسط شورای امنیت سازمان ملل متحد و کشورهای گروه ۵+۱</p> <p>❖ T۳: فشارهای سیاسی و اقتصادی (تحریمها) شورای امنیت و برخی از کشورها در جهت محدود کردن مبادلات تجاری با ایران</p> <p>❖ T۴: افزایش شدت رقابت در بازار صادراتی قزاقستان و حضور رقبای قدرتمند آسیایی، اروپایی و آمریکایی در این بازار</p> <p>❖ T۵: قرارداد کامله‌الوداد با کشورهای چین، ترکیه و غیره</p> <p>❖ T۶: حضور شرکتهای قوی اروپایی و آمریکایی، ژاپن، کره، چین، ترکیه، روسیه و غیره در بخشهای سرمایه‌گذاری، تولید کالا و خدمات مهندسی</p>	<p>تهدیدها (T)</p>
<p>❖ S۱: توجه ویژه دولت به توسعه صادرات غیرنفتی در تدوین چشم‌انداز ۲۰ ساله و برنامه چهارم توسعه کشور</p> <p>❖ S۲: وجود پتانسیلها و ظرفیتهای مناسب در تولید محصولات ساختمانی از جمله سرامیک و ماشین‌آلات کشاورزی</p> <p>❖ S۳: وجود ردیفهای اعتباری و مشوقهای صادراتی مناسب جهت افزایش سهم</p> <p>❖ S۴: مشترکات فرهنگی</p> <p>❖ S۵: روابط سیاسی مناسب</p> <p>❖ S۶: برگزاری و مشارکت در نمایشگاه‌های کشور قزاقستان</p>	<p>نقاط قوت (S)</p>
<p>❖ بهره‌گیری از پتانسیلها و توانمندیهای صادراتی کشور جهت صادرات محصولات مورد نیاز قزاقستان از جمله محصولات سرامیکی و مصالح ساختمانی</p> <p>❖ بهره‌گیری از ردیفهای اعتباری و مشوقهای صادراتی جهت توسعه دادن و تنوع بخشیدن به محصولات صادراتی کشور به قزاقستان</p>	<p>راهکارهای (SO)</p>

<p>❖ توسعه و گسترش همکاریهای اثربخش با اتحادیه‌های تجاری منطقه‌ای و ایجاد اتحادیه جدید بین ایران و کشورهای آسیای مرکزی</p> <p>❖ افزایش توان رقابتی و تلاش در جهت ایجاد سهم بازار مناسب با تکیه بر صدور ماشین‌آلات کشاورزی و غیره</p>	<p>راهکارهای (ST)</p>
<p>❖ W۱: محدود بودن گستره کالاهای صادراتی و سهم بسیار اندک ایران از بازار قزاقستان</p> <p>❖ W۲: عدم وجود روابط بانکی قوی بین بانکهای دو کشور</p> <p>❖ W۳: عدم شناخت مناسب از مؤلفه‌های بازار قزاقستان</p> <p>❖ W۴: فقدان برقراری روابط حمل و نقل و ترانزیت مستحکم</p> <p>❖ W۵: عدم وجود اتاق بازرگانی مشترک</p>	<p>نقاط ضعف (W)</p>
<p>❖ تدوین یک برنامه جامع بررسی بازار به صورت میدانی جهت دستیابی به سهم بازار مناسب در بازار بزرگ و رو به رشد آسیای میانه از جمله قزاقستان</p> <p>❖ بهبود توانایی‌های بازاریابی و تبلیغاتی شرکتهای ایرانی جهت بهره‌گیری از ارتقای روابط سیاسی و اقتصادی و نزدیکی جغرافیایی دو کشور</p>	<p>راهکارهای (WO)</p>
<p>❖ تلاش در جهت تقویت روابط بانکی بین دو کشور</p> <p>❖ راه‌اندازی خطوط دریایی، برقراری و افزایش تعداد پروازهای بین دو کشور به منظور افزایش مبادلات تجاری دوجانبه</p>	<p>راهکارهای (WT)</p>
<p>❖ تلاش در جهت تقویت روابط بانکی و اقتصادی بین دو کشور</p> <p>❖ ایجاد بانک مشترک بین دو کشور</p> <p>❖ تلاش در جهت افزایش صدور محصولات مزیت‌دار کشور از جمله محصولات سرامیکی و مصالح ساختمانی به قزاقستان</p> <p>❖ تلاش در جهت شناخت دقیق بخشهای مختلف بازار قزاقستان</p> <p>❖ ایجاد پیمان تجارت آزاد بین کشورهای حاشیه دریای خزر</p>	<p>راهکارهای ترکیبی (SWOT)</p>

۳-۲. راهکارهای پیشنهادی بازاریابی

به طور خلاصه راهکارهای پیشنهادی برای توسعه صادرات غیرنفتی ایران به قزاقستان در دو بخش راهکارهای ترکیبی یا کلان و راهکارهای مرتبط با هر موقعیت به شرح زیر هستند:

۳-۲-۱. راهکارهای ترکیبی

راهکارهای ترکیبی توسعه صادرات غیرنفتی ایران به قزاقستان عبارت‌اند از:

- ❖ تلاش در جهت تقویت روابط بانکی و اقتصادی بین دو کشور
- ❖ ایجاد بانک مشترک بین دو کشور
- ❖ تلاش در جهت افزایش صدور محصولات مزیت‌دار کشور از جمله محصولات سرامیکی و مصالح ساختمانی به قزاقستان
- ❖ تلاش در جهت شناخت دقیق بخشهای مختلف بازار قزاقستان
- ❖ ایجاد پیمان تجارت آزاد بین کشورهای حاشیه دریای خزر

۳-۲-۲. راهکارهای مرتبط با هر موقعیت

راهکارهای موقعیتی توسعه صادرات غیرنفتی ایران به قزاقستان عبارت‌اند از:

❖ راهکارهای SO

- ❖ بهره‌گیری از پتانسیلها و توانمندیهای صادراتی کشور جهت صادرات محصولات مورد نیاز قزاقستان از جمله محصولات سرامیکی و مصالح ساختمانی
- ❖ بهره‌گیری از ردیفهای اعتباری و مشوقهای صادراتی جهت توسعه دادن و تنوع بخشیدن به محصولات صادراتی کشور به قزاقستان

❖ راهکارهای ST

- ❖ توسعه و گسترش همکاریهای اثربخش با اتحادیه‌های تجاری منطقه‌ای و ایجاد اتحادیه جدید بین ایران و کشورهای آسیای میانه

- ❖ افزایش توان رقابتی و تلاش در جهت ایجاد سهم بازار مناسب با تکیه بر صدور ماشین‌آلات کشاورزی و غیره

❖ راهکارهای WO

- ❖ تدوین یک برنامه جامع بررسی بازار به صورت میدانی جهت دستیابی به سهم بازار مناسب در بازار بزرگ و رو به رشد آسیای میانه از جمله قزاقستان
- ❖ بهبود تواناییهای بازاریابی و تبلیغاتی شرکتهای ایرانی جهت بهره‌گیری از ارتقای روابط سیاسی و اقتصادی و نزدیکی جغرافیایی دو کشور

❖ راهکارهای WT

- ❖ تلاش در جهت تقویت روابط بانکی بین دو کشور
- ❖ توسعه و گسترش خطوط دریایی، برقراری پرواز مستقیم بین دو کشور به منظور افزایش مبادلات تجاری دوجانبه

۳-۳. راهکارهای پیشنهادی جهت افزایش سطح مبادلات تجاری دو کشور

در زیر به برخی از پیشنهادات و راهکارهای اجرایی جهت افزایش سطح مبادلات تجاری و اقتصادی دو کشور جمهوری اسلامی ایران و قزاقستان اشاره می‌شود:

۱. تلاش در جهت تقویت توان صادراتی کشور در زمینه صادرات محصولات زیر به بازار قزاقستان:

- ❖ محصولات دارویی
- ❖ چدن، آهن و فولاد
- ❖ مواد پلاستیکی
- ❖ سیمان و آهک
- ❖ کاشی و سرامیک
- ❖ ماشین‌آلات کشاورزی سبک و سنگین
- ❖ فراورده‌های غذایی، آرد و نشاسته

❖ دیدگاه‌های بخار و بویلر

❖ مس و مصنوعات از مس

۲. تقویت روابط بانکی و اقتصادی بین دو کشور

۳. ایجاد خطوط دریایی مستقیم، افزایش برقراری و تعداد پروازهای بین دو کشور به منظور افزایش تبادلات تجاری و اقتصادی

۴. ایجاد بانک مشترک بین دو کشور

۵. ایجاد پیمان تجارت آزاد بین کشورهای حاشیه دریای خزر از جمله ایران و قزاقستان

۶. امضای موافقت‌نامه تجارت ترجیحی و یا موافقت‌نامه تجارت آزاد بین ایران و قزاقستان به منظور بهره‌مندی شرکت‌های ایرانی و قزاقی از تعرفه‌های ترجیحی

۷. برگزاری مرتب کمیسیون‌های مشترک به صورت سالانه در قزاقستان و ایران به منظور شناسایی فرصت‌های اقتصادی و تجاری دو کشور

۸. تسهیل صدور روادید برای تجار و فعالان اقتصادی دو کشور

۹. حضور فعال در نمایشگاه‌های بین‌المللی قزاقستان از جمله نمایشگاه‌های ماشین‌آلات کشاورزی، فراورده‌های غذایی، محصولات ساختمان، کاشی و سرامیک و غیره

۱۰. تشویق شرکت‌های ایرانی برای راه‌اندازی خطوط تولید کالاهای مختلف به صورت مشارکت با سرمایه‌گذاران قزاقستان

۱۱. تشویق شرکت‌های خدمات فنی و مهندسی جهت حضور بیشتر در کشور قزاقستان

۱۲. اعزام هیأت‌های تخصصی در زمینه‌های مختلف به کشور قزاقستان

بخش سوم پیوستها

وبسایتهای اینترنتی وزارتخانه‌ها و سازمانهای مهم قزاقستان

وبسایت اینترنتی	نام وزارت یا سازمان
www.enbek.kz	وزارت کار و حمایت اجتماعی
www.mvd.kz	وزارت کشور
www.minzdrav.kz	وزارت بهداشت
www.mit.kz	وزارت صنعت و تجارت
www.mfa.kz	وزارت امور خارجه
www.mod.kz	وزارت دفاع
www.edu.gov.kz	وزارت علوم و آموزش
www.nature.kz	وزارت حفاظت از محیط زیست
www.minagri.kz	وزارت کشاورزی
www.nit.kz	وزارت حمل و نقل و ارتباطات
www.enbek.kz	وزارت کار و حمایت اجتماعی از مردم
www.minfin.kz	وزارت دارائی
www.minplan.kz	وزارت امور اقتصادی و برنامه‌ریزی بودجه
www.emer.kz	وزارت موقعیت اضطراری
www.minjust.kz	وزارت عدالت
www.procuror.kz	دفتر دادستان کل
www.azur.kz	آژانس مدیریت منابع زمین

www.en.government.kz

نام بانکهای مهم قزاقستان

وب سایت اینترنتی	نام بانک	ردیف
www.amb.kz	Almaty Merchant Bank	۱
www.kcbank.almaty.kz	Bank Caspiyskiy - Almaty	۲
www.citibank.com/kazakhstan	Citibank	۳
www.demirbank.kz	Demir Kazakhstan Bank	۴
www.hsbc.kz/kz	HSBC Bank	۵
www.alfabank.ru	Alfa-Bank	۶
www.kdb.kz/en	Development Bank of Kazakhstan	۷

فهرست روزنامه‌ها و مجلات بازرگانی و اقتصادی مهم

سایت اینترنتی	نام نشریه	ردیف
www.mcfr.kz	Financial Management	۱
www.respublika.kz	Respublika	۲
www.investkz.com	International Business Magazine	۳

فهرست چند شرکت مهم تبلیغاتی

تلفن	نام شرکت	ردیف
۰۱۸۹۹-۲۴۰۶۰۵	ark technologies	۱
۰۶۱۲-۲۶۴۰۶۶۲	Easy Cash Solutions	۲
۰۸۰-۲۸۳۶۱۴۵۶	kalimatapla	۳
۹۱-۷۹-۲۶۸۲۶۴۵۳	nirmit	۴
۹۸۵-۶۵۲-۱۵۶۲	imperialbiz	۵
۵۵-۴۱-۲۳۳۵۲۲۰	CENTAURO SEGURADORA S/A	۶

فهرست شرکتهای مهم مشاوره و تحقیقات بازاریابی

ردیف	نام شرکت	آدرس	تلفن
۱	ALLIANCE MARKETING GROUP (AMG)	off.717, 'Alatau' Health Resort, Almaty	۰۰۷ ۳۲۷۲-۵۴۹۵۴۹
۲	DAS MARKETING	of.103, 15, Respublika Sq., Almaty	۰۰۷ ۳۲۷۲-۵۰۶۵۸۵
۳	KAZAKHSTAN INSTITUTE OF MARKETING & MANAGEMENT	19 Popov St., Almaty	۰۰۷ ۳۲۷۲-۵۰۰۳۴۵
۴	SOCIAL AND MARKETING RESEARCH AGENCY, BRIF CENTRAL ASIA	6th Floor, 76 Zhibek Zholy Ave. Almaty	۰۰۷ ۳۲۷۲-۵۰۱۲۹۱
۵	SULTAN MARKETING	38 Tulebayev St., Almaty	۰۰۷ ۳۲۷۲-۵۰۹۱۶۵
۶	CENTRE OF BUSINESS SUPPORT, LLC	51 Auyezov St., Ekibastuz, Pavlodarskaya oblast, Kazakhstan, 638710	۰۰۷ ۳۱۸۳۵-۴۹۱۳۲

فهرست چند شرکت بیمه‌ای تجاری مهم

ردیف	نام شرکت	مکان	تلفن
۱	KAZCOMMERCE-POLIS	آلماتی	۰۰۷-۳۲۷۲ ۹۲۰۷۴۲
۲	DYNASTY	آلماتی	۰۰۷ ۳۲۷۲-۵۰۱۴۸۷
۳	ALMATY INTERNATIONAL INSURANCE GROUP, INSURANCE COMPANY, PLC	آلماتی	۰۰۷ ۳۲۷۲-۵۰۱۶۸۱
۴	BTA-INSURANCE, INSURANCE COMPANY, PLC	آلماتی	۰۰۷ ۳۲۷۲-۳۳۲۹۴۵

۰۰۷ ۳۲۷۲-۹۱۱۲۱۳	آلماتی	ECOPOLIS	۵
۰۰۷ ۳۲۷۲-۶۳۷۸۶۷	آلماتی	MEDEU INSURANCE COMPANY, LLC	۶

فهرست چند شرکت باربری مهم

ردیف	نام شرکت	مکان	تلفن
۱	ALMATY DOSTYK EXPRESS	آلماتی	۰۰۷ ۳۲۷۲-۵۰۷۴۲۳
۲	ASTROS	آلماتی	۰۰۷ ۳۲۷۲-۳۳۰۴۰۱
۳	CASPIAN CARGO SERVICES	آکتائو	۰۰۷ ۳۲۹۲-۴۳۷۱۵۱
۴	EUROSIB KAZAKHSTAN	آلماتی	۰۰۷ ۳۲۷۲-۵۸۲۵۹۴

فهرست چند شرکت مهم صنعتی، کشاورزی، تجاری و بازرگانی

ردیف	نام شرکت	زمینه فعالیت	تلفن
۱	TIMEI	مالی و صنعتی	۰۰۷ ۳۲۷۲-۴۶۶۸۳۸
۲	AMO	صنعتی	۰۰۷ ۳۲۷۲-۵۴۷۵۳۶
۳	SAIMAN	صنعتی	۰۰۷ ۳۲۷۲-۶۸۴۸۷۷
۴	TECHOL, FACTORY OF INDUSTRIAL REFRIGERATORS	صنعتی	۰۰۷ ۳۲۱۳۹-۵۱۶۰۳
۵	ASPEK, AGRICULTURAL INDUSTRIAL COMPANY	کشاورزی و صنعتی	۰۰۷ ۳۱۵۲-۳۲۱۴۰۶
۶	NACK, LLC	تجاری و صنعتی	۰۰۷ ۳۱۶۲۲-۳۱۶۲۲
۷	CENTRE GROUP, LLC	تجاری	۰۰۷ ۳۲۷۲-۵۰۸۱۱۸
۸	UNIVERSAL, COMMERCIAL AND PRODUCTION COMPANY, LLC	تجاری	۰۰۷ ۳۲۷۲-۹۰۲۴۴۹
۹	COMMERCIAL AND INDUSTRIAL UNION KAZAKHSTAN-UKRAINE	تجاری	۰۰۷ ۳۱۷۲-۳۲۰۱۰۲

فهرست هتلهای چند شهر مهم قزاقستان

ردیف	نام هتل	درجه	مکان	تلفن
۱	Intercontinental Almaty	۴ ستاره	آلماتی	۰۰۷ ۷۲۷-۲۵۰۵۰۰۰
۲	Dostyk Residence	۴ ستاره	آلماتی	۰۰۷ ۷۲۷-۲۵۹۰۹۳۵
۳	Hyatt Regency Almaty	۵ ستاره	آلماتی	۰۰۷ - ۷۲۷ ۲۵۰۱۲۳۴
۴	The Chagala Hotel	۳ ستاره	آتیرائو	۰۰۷ ۳۱۲۲-۹۹۶۰۹۶
۵	The Regent Almaty Ankara Kazakhstan	۴ ستاره	آلماتی	۰۰۷ ۳۲۷۲-۵۰۳۷۱۱
۶	Hotel Kazakhstan	۴ ستاره	آلماتی	۰۰۷ ۳۲۷۲-۹۱۹۱۰۱-۲۵

فهرست بیمارستانهای چند شهر مهم قزاقستان

ردیف	نام بیمارستان	مکان	تلفن
۱	کلینیک LA BONNE SANTE	آستانه	۰۰۷ ۷۱۷۲ ۳۸۰۳۰۳
۲	کلینیک چشم دکتر اوپاروا	آستانه	۰۰۷ - ۷۱۷۲ ۳۲۵۴۲۶
۳	کلینیک خصوصی آلماتی	آلماتی	۰۰۷ - ۷۲۷ ۲۹۶۱۲۰۰
۴	SOS KAZAKHSTAN	آلماتی	۰۰۷ - ۷۲۷ ۲۵۸۱۹۱۱
۵	Almaty oblast clinical hospital	آلماتی	۰۰۷ - ۷۲۷ ۲۳۱۲۳۸۹
۶	مرکز پزشکی آلبا	آلماتی	۰۰۷ - ۷۲۷ ۲۴۷۴۵۸۳
۷	مرکز پزشکی آلد	آلماتی	۰۰۷ - ۷۲۷ ۲۹۲۴۹۷۴
۸	بیمارستان شهر آلماتی	آلماتی	۰۰۷ - ۷۲۷ ۲۴۷۶۵۰۵
۹	بیمارستان کلینیک کودکان شماره ۲	آلماتی	۰۰۷ ۷۲۷ ۲۷۶۱۰۵۰
۱۰	بیمارستان کلینیک شماره ۱	آلماتی	۰۰۷ ۷۲۷ ۲۷۰۸۷۳۵
۱۱	بیمارستان کلینیک شماره ۴	آلماتی	۰۰۷ - ۷۲۷ ۲۳۵۷۳۹۰

فهرست آژانسهای اتومبیل کرایه‌ای در چند شهر مهم قزاقستان

ردیف	نام آژانس	مکان	تلفن
۱	Alma Travel agency	آلماتی	۰۰۷ - ۳۲۷۲ ۷۲۴۸۴۰
۲	Kaz Tourizm	آلماتی، آستانه، آتیرائو، آکتائو، شیمکنت، آقتوبه و سایر شهرهای اصلی	۰۰۷ ۷۲۷- ۲۹۶۰۴۸۱

فهرست چند آژانس املاک مهم قزاقستان

ردیف	نام آژانس	تلفن
۱	ANS Asia Realty	۰۰۷ ۳۲۷۲- ۳۲۲۷۵۴
۲	Khoromy Estates	۰۰۷ ۳۲۷۲- ۵۰۶۹۶۹
۳	Center of Commercial Real Estate	۰۰۷ ۳۲۷۲- ۵۸۱۱۳۰
۴	Agency of Reorganization	۰۰۷ ۳۱۷۲- ۳۴۴۲۷۴

فهرست آژانسهای هواپیمایی در چند شهر مهم قزاقستان

ردیف	نام آژانس	تلفن	نمابر
۱	Kazakhstan Travel Agency	۰۰۷ ۷۲۷ ۲۹۱۲۶۲۸	۰۰۷ ۷۲۷ ۲۹۱۳۱۴۱
۲	BTI Kazakhstan	۰۰۷ ۷۲۷ ۵۸۲۰۸۸	۰۰۷ ۷۲۷ ۶۲۱۹۸۸
۳	CAT Corporation	۰۰۷ ۷۲۷ ۵۰۱۰۶۹	۰۰۷ ۷۲۷ ۵۰۱۷۰۷
۴	ACS-Kazakhstan Travel Agency	۰۰۷ ۷۲۷ ۹۱۴۰۶۸	۰۰۷ ۷۲۷ ۹۱۳۱۴۱
۵	Alma Travel Agency	۰۰۷ ۳۲۷۲ ۷۲۴۸۴۰	۰۰۷ ۳۲۷۲ ۷۲۴۶۲۳
۶	Air Agency Satty Sapar	۰۰۷ ۳۲۷۲ ۶۲۲۴۰۰	

فهرست میلیاردرهای قزاقستانی در سال ۲۰۰۷ بر اساس لیست فوربس

رتبه در جهان	نام میلیاردر	ثروت خالص (میلیارد دلار)
۱۴۲	ولادیمیر کیم	۵/۵
۴۵۸	تیمور کولیبائف	۲/۱
۴۵۸	دینارا کولیبائف	۲/۱
۵۳۸	آلیجان ایبراگیمف	۱/۹
۶۶۴	نورژان سوبخانبردین	۱/۵

وبسایتهای اینترنتی شرکتهای نمایشگاههای قزاقستان

ردیف	نام شرکت	وب سایت
۱	Kazakhstan International Exhibiton Center – Atakent	www.exhibitions.kz

نشانی سفارتخانه جمهوری اسلامی ایران در قزاقستان

ردیف	نماینده	نشانی	تلفن	نمبر
۱	سفارت جمهوری اسلامی ایران در آلماتی	Kabanbai Batyr Str. 119 Almaty	۰۰۷ ۳۲۷۲- ۹۲۷۸۴۶	۰۰۷ ۳۲۷۲- ۵۴۲۷۵۴

منابع و مأخذ

۱. آمار گمرک جمهوری اسلامی ایران طی سالهای ۸۵-۱۳۷۵
۲. پاکدامن، رضا، مدیریت قراردادهای بین‌المللی، شرکت چاپ و نشر بازرگانی، ۱۳۸۴
۳. www.traveldocumentsystems.com سایت اطلاع‌رسانی در خصوص وضعیت اقتصادی کشورهای جهان
۴. www.government.kz سایت اطلاع‌رسانی دولت جمهوری قزاقستان
۵. www.cia.gov سایت اداره اطلاعات مرکزی آمریکا
۶. <http://www.worldatlas.com> سایت اطلاعات جغرافیایی کشورها
۷. www.mfa.gov.ir سایت وزارت خارجه جمهوری اسلامی ایران
۸. www.wikipedia.org سایت ویکی‌پدیا
۹. www.touranzamin.com سایت اطلاع‌رسانی در خصوص نمایندگیهای سیاسی جمهوری اسلامی در خارج از کشور
۱۰. www.touranzamin.com سایت اطلاع‌رسانی در خصوص نمایندگی سیاسی جمهوری اسلامی در قزاقستان
۱۱. www.state.gov سایت وزارت خارجه آمریکا
۱۲. www.egfi.org سایت صندوق ضمانت صادرات وزارت بازرگانی
۱۳. www.internetworldstats.com سایت اطلاع‌رسانی در زمینه بهره‌برداری از اینترنت در جهان
۱۴. www.kazakhembus.com سایت اطلاع‌رسانی در زمینه وضعیت مخابراتی قزاقستان
۱۵. www.spacedaily.com سایت اطلاع‌رسانی در خصوص برنامه قزاقستان در زمینه بهره‌برداری از ماهواره
۱۶. www.iflr.com سایت مؤسسه بررسی‌کننده قوانین مالی بین‌الملل
۱۷. www.forbes.com سایت مؤسسه فوربس
۱۸. www.kishtpc.com سایت نقطه تجاری کیش
۱۹. www.tpo.ir سایت سازمان توسعه تجارت ایران

۲۰. www.passportandvisas.com سایت اطلاع‌رسانی در خصوص انواع ویزاهای قزاقستان
۲۱. www.kazakhstan.orexca.com سایت اطلاع‌رسانی در خصوص انواع ویزاهای قزاقستان
۲۲. www.eventseye.com سایت اطلاع‌رسانی در خصوص رویدادها و نمایشگاه‌های قزاقستان
۲۳. www.communicaid.com سایت اطلاع‌رسانی در خصوص تجارت در قزاقستان
۲۴. www.kazakhstan.yoolk.com سایت کتاب زرد قزاقستان
۲۵. <http://www.ipmenu.com/country/kazakhstan.htm> سایت اداره ثبت اختراعات قزاقستان
۲۶. www.doingbusiness.org سایت اطلاع‌رسانی نحوه راه‌اندازی کسب و کار جدید
۲۷. www.wto.org سایت اطلاع‌رسانی سازمان تجارت جهانی
۲۸. www.customs.kz سایت اداره گمرک قزاقستان
۲۹. www.internationaltaxreview.com سایت اطلاع‌رسانی در زمینه مالیات و تبدیل ارزها
۳۰. www.worldwide-tax.com سایت اطلاع‌رسانی در خصوص نحوه تعیین مالیات در قزاقستان
۳۱. www.usig.org سایت اطلاع‌رسانی در زمینه ارائه کمک‌های مالی آمریکا به سایر کشورها
۳۲. www.kwintessential.com سایت اطلاع‌رسانی در خصوص شیوه زندگی مردم قزاقستان
۳۳. www.aboutkazakhstan.com سایت اطلاع‌رسانی در زمینه اوقات فراغت در قزاقستان
۳۴. www.businessmonitor.com سایت اطلاع‌رسانی در زمینه شرکت‌های خارجی فعال در قزاقستان
۳۵. سالنامه آمار بازرگانی خارجی گمرک جمهوری اسلامی ایران
۳۶. مجموعه گزارشات صندوق بین‌المللی پول، دولت قزاقستان، سال ۲۰۰۷